

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης»**

**ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«Επικοινωνία σχολείου οικογένειας την εποχή του διαδικτύου»**

**ΟΝΟΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧ. ΦΟΙΤΗΤΗ: Κυρίτσης Γεώργιος
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Κόλλιας Βασίλειος**

ΒΟΛΟΣ 2015

Ο Γεώργιος Κυρίτσης, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «**Επικοινωνία σχολείου οικογένειας την εποχή του διαδικτύου**» αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή / και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Ο ΔΗΛΩΝ

Γεώργιος Δ. Κυρίτσης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σχολείο και η οικογένεια είναι δύο πολύ σημαντικοί θεσμοί της κοινωνίας, κοινό σημείο ενδιαφέροντος των οποίων είναι το παιδί. Μέσα από τους δύο αυτούς θεσμούς θα προκύψουν οι αυριανοί πολίτες και η κοινωνία του αύριο. Το άτομο ανήκει ταυτόχρονα σε διάφορα υποσυστήματα τα οποία το επηρεάζουν. Το σχολείο, ως σημαντικός κοινωνικός φορέας και ανοικτό σύστημα, πρέπει να αφογκράζεται τα μηνύματα της κοινωνίας και να αντιλαμβάνεται τις ανάγκες των καιρών. Η δημιουργία κλίματος επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο θεσμών, σύμφωνα με τον Γιοβαζολιά (2011), επιδρά θετικά στην ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών, στη συμπεριφορά του μαθητή στο σχολείο, στην αύξηση των κινήτρων για μάθηση, στην καλλιέργεια υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, στη βελτίωση της σχέσης γονιού-μαθητή, στη βελτίωση της σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητή. Όσον αφορά στους γονείς, η συμμετοχή τους στη ζωή του σχολείου και η συνεργασία τους με το σχολείο έχει ως αποτέλεσμα να επικοινωνούν περισσότερο και καλύτερα με τα παιδιά τους (Erstein, 1986), να αναγνωρίζουν τις αδυναμίες και τις ικανότητές των παιδιών, να ενθαρρύνουν τις προσπάθειες των παιδιών, να έχουν πιο θετική άποψη για τους εκπαιδευτικούς (Sattes, 1985). Είναι φυσιολογικό, οι δύο πλευρές να έρχονται ορισμένες φορές σε διαφωνία ή σύγκρουση λόγω διαφορετικής κουλτούρας, ιδεολογίας, αξιακού συστήματος.

Υπάρχουν διάφορες μορφές με τις οποίες μπορούν να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν τα δυο υποσυστήματα, οικογένεια και σχολείο. Η πιο αποδεκτή (Erstein, 1995) περιλαμβάνει τους ακόλουθους έξι τύπους σχέσεων: ενημέρωση σχολείου-οικογένειας, εθελοντική βοήθεια των γονιών στο σχολείο, βοήθεια του σχολείου στο σπίτι, βοήθεια στην κατ' οίκον εργασία του παιδιού, συμμετοχή σε θέματα διοίκησης του σχολείου, συνεργασία σχολείου-οικογένειας-κοινότητας. Η σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια οριοθετεί σε κάποιο βαθμό και την συμμετοχή του γονιού στη σχολική ζωή, δηλαδή, τη γονεϊκή εμπλοκή.

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να αποτυπώσει, καταγράψει και να παρουσιάσει για τον Ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο, τις προτιμήσεις σε μέσα, ηλεκτρονικά ή μη, επικοινωνίας, τόσο των εκπαιδευτικών, όσο και των γονέων καθώς και το αντικείμενο/περιεχόμενο αυτής της επικοινωνίας. Επιχειρείται ταυτόχρονα να μετρηθεί και αν κοινωνικοί παράγοντες επηρεάζουν την ποιότητα, τη μορφή και την επιθυμητή συχνότητα επικοινωνίας οικογένειας-σχολείου, να αναδειχθούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις γονέων και εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση και χρησιμότητα των ΤΠΕ και ειδικότερα των εργαλείων

Web2.0. Η έρευνα διεξήχθη στην περιοχή της Π.Ε. Τρικάλων και συμμετείχαν 106 γονείς και 91 εκπαιδευτικοί και των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας η επιθυμία, ως προς την τακτικότητα της επικοινωνίας με το σχολείο δεν διαφοροποιείται ανάμεσα στις ομάδες γονέων, διαφέρει όμως η συχνότητα της επικοινωνίας σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ομάδων γονέων. Επίσης αναδείχθηκε ότι οι γονείς από αγροτικές περιοχές διαφοροποιούνται από εκείνους ημιαστικών περιοχών όσον αφορά τη σχολική εμπλοκή τους . Υπάρχουν έμφυλες διαφορές όσον αφορά την επικοινωνία γονέα σχολείου. Διαφοροποιήσεις στο μέσο επικοινωνίας του γονέα με το σχολείο φάνηκαν και σε σχέση με την ηλικία και με το κοινωνικομορφωτικό του επίπεδο. Επαληθεύτηκε επίσης, η θέση ότι το άτομο-γονέας που έχει προηγούμενη εμπειρία με Η/Υ και έχει γνώσεις γύρω από τους υπολογιστές , θα δείξει και υψηλή διάθεση να χρησιμοποιήσει Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία του με το σχολείο. Διαπιστώθηκε ότι τόσο το εκπαιδευτικό προσωπικό, όσο και οι γονείς των παιδιών προτιμούν περισσότερο την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή και λιγότερο την επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα. Τέλος αναδείχθηκε ότι η χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. επηρεάζει περισσότερο την πρόθεσή του προσωπικού χρήσης Τ.Π.Ε. σε σχέση με την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης και αυτοαποτελεσματικότητα στις Τ.Π.Ε.

ΛΕΞΕΙΣ –ΚΛΕΙΔΙΑ:

επικοινωνία σχολείου οικογένειας, Τ.Π.Ε., αυτοαποτελεσματικότητα,χρησιμότητα , πρόθεση χρήσης , κοινωνικομορφωτικό επίπεδο γονέα, Web2.0

ABSTRACT

School and family are two very important social institutions, common point of interest of which is the child. Through these two institutions the citizens of tomorrow and the society of tomorrow will be formed. Individual belongs simultaneously to different subsystems that affect it. School as an important social institution and open system, must heed the messages of society and understand the needs of the times. The creation of a communication and cooperation atmosphere between the two institutions, according to Giovazolias (2011), positively affects the academic performance of students, behavior in school, to boost incentives for learning, the growing healthy interpersonal relations, improve parent-student relationship, improve the teacher-student relationship. Regarding to parents, their participation in school life and their cooperation with the school, results in communicating more and better with their children (Epstein, 1986), to recognize weaknesses and abilities of children, to encourage efforts of children in order to have a more positive view of teachers (Sattes, 1985). It is normal for the two sides to come sometimes to disagreement or conflict due to different culture, ideology, value system.

There are various forms in which both subsystems, family and school, can communicate and cooperate. The most accepted (Epstein, 1995) includes the following six types of relationships: school-family information, volunteer assistance of parents in school, school homework help, help in homework of the child, participation in school administration, school-family-community partnership. The relationship that develops between school and family defines to some extent parent participation in school life too, in other words the parental involvement.

This research aims to capture, record and present, preferences in communication media, whether electronic or not, of teachers and parents and the issue / content of this communication in Greece. It is attempted at the same time to measure if social factors affecting the quality, format and desired frequency of family - school communication and to highlight the attitudes and perceptions of parents and teachers towards the use and usefulness of ICT and particularly of Web2.0 tools. The survey was conducted in the region of Trikala and involved 106 parents and 91 teachers of primary and secondary schools.

According to the research findings the desire, as to the regularity of communication with the school does not differentiate among parent groups but the frequency of communication differentiates according to the estimates of parents groups. It has also been emerged that parents from rural areas differ from those semi-urban areas regarding their school involvement . There are gender differences in school parent communication. Variations about the means that parents use to communicate with school appeared in relation to the age and the social educational level of parents . It is also verified the position that the individual - parent that has prior experience with computers and has knowledge of computers, will show high intension to use ICT communicating with school. It was found that both the teaching staff and the parents of children prefer more face to face contact and less communication through electronic means. Finally, it is emerged that the usefulness of ICT influences staff's intension to use ICT more in relation to the perceived ease of use and self-efficacy in ICT.

KEY WORDS:

School family communication , ICT , self-efficacy in computers , intention of use, social educational level of parent , Web2.0

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Βασίλειο Κόλλια για την αμέριστη υποστήριξή του κατά την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Επίσης, οφείλω να ευχαριστήσω τα μέλη της οικογένειάς μου για την υποστήριξη και την κατανόηση που επέδειξαν καθ' όλη την διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σελίδα
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	v
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	vii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	
Θεωρητικό Μέρος	
Κεφάλαιο 2: Επικοινωνία σχολείου οικογένειας	7
2.1.Ορισμοί της επικοινωνίας.....	7
2.2.Η οικογένεια και το σχολείο ως θεσμοί	8
2.3. Σύγκρουση σχολείου – οικογένειας.....	8
2.4. Πως νοηματοδοτεί η κάθε πλευρά την επικοινωνία σχολείου οικογένειας.....	10
2.5.Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία – συνεργασία σχολείου με γονείς και κοινότητα.....	13
2.6.Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σχολείου στην Ελλάδα σήμερα.....	16
Κεφάλαιο 3: Υποστήριξη της επικοινωνίας με Τ.Π.Ε. και ιδιαίτερα WEB 2.0.	21
3.1.Ορισμοί , είδη και ταξινόμηση της τεχνολογίας Web 2.0.	21
3.2.Πρακτικές επικοινωνίας με τη χρήση Web2.0. του σχολείου με τους γονείς στις Η.Π.Α. 21	21
3.3. Στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών στη χρήση ΤΠΕ και Web2.0. κατά την επικοινωνία με τους γονείς.....	23
3.4.Στάσεις και αντιλήψεις των γονέων απέναντι στη χρήση ΤΠΕ.....	27
3.5.Στάσεις και αντιλήψεις των μαθητών-παιδιών απέναντι στην ηλεκτρονική επικοινωνία και τις ΤΠΕ.....	29
3.6.Πρακτικές επικοινωνίας – συνεργασίας σχολείου οικογένειας με τη χρήση Τ.Π.Ε. και ιδιαίτερα εργαλείων Web 2.0. σε Ευρώπη.....	30
3.7.Επικοινωνία του σχολείου με την Ελληνική οικογένεια σήμερα.....	31
3.8.Σκοπός εργασίας – Ερευνητικά ερωτήματα.....	34
Η έρευνα	
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία	35
Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα	43
5.1.Περιγραφική στατιστική (κατηγορικών μεταβλητών).....	43
5.1.1 Περιγραφική στατιστική δείγματος εκπαιδευτικών.....	43
5.2 Περιγραφική στατιστική δείγματος γονέων.....	44

5.3.Περιγραφική Στατιστική (συνεχών μεταβλητών) – έλεγχος κανονικότητας – δείκτης εσωτερικής συνέπειας (Cronbach’s alpha).....	44
5.4.Στατιστικός Έλεγχος Ερευνητικών Υποθέσεων.....	45
5.4.1 H1.....	45
5.4.2 H2.....	51
5.4.3 H3.....	54
5.4.4 H4	61
5.4.5 H5.....	64
5.4.6 H6.....	65
Κεφάλαιο 6: Συζήτηση.....	67
6.1. Κοινωνικομορφωτικό επίπεδο οικογένειας και αίσθηση συχνότητας / διάρκεια επικοινωνίας και επιθυμητή συχνότητα ενημέρωσης γονέων από το σχολείο.....	67
6.2.Κοινωνικομορφωτικό επίπεδο γονέων και επιθυμητό περιεχόμενο συνεργασίας-εμπλοκής τους με το σχολείο	68
6.3.Δημογραφικά στοιχεία γονέων σε σχέση με μέσο και τρόπο επικοινωνίας τους με το σχολείο	68
6.4. Μέσα – εργαλεία (ηλεκτρονικά ή μη) που θα επιθυμούσαν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για την επικοινωνία τους με τους γονείς των μαθητών	72
6.5. Η πρόθεση/διάθεση χρήσης Τ.Π.Ε. από τον εκπαιδευτικό πως επηρεάζεται από την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα των Τ.Π.Ε., την αυτοαποτελεσματικότητα πάνω στις Τ.Π.Ε. και την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης.....	74
6.6. Συσχέτιση επιπέδου γνώσεων/εμπειρίας σε Η/Υ με πρόθεση/διάθεση χρήσης Τ.Π.Ε από τους γονείς.....	74
Κεφάλαιο 7: Προτάσεις	75
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	88

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σχολείο σήμερα , ως ανοικτό σύστημα, οφείλει να λαμβάνει τα μηνύματα της κοινωνίας, να προσαρμόζεται στις ανάγκες της και να συμμορφώνεται με τις επιταγές της. Ο σχολικός οργανισμός καλό είναι να κρατά ανοικτούς τους διαύλους επικοινωνίας με ένα άλλο κοινωνικό σύστημα, όπως είναι οι γονείς των μαθητών και γενικότερα η τοπική κοινότητα, με σκοπό την εδραίωση της συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών. Το σχολείο και η οικογένεια έχουν ως κοινό σημείο τομής και κοινό σημείο ενδιαφέροντος το παιδί. Η πολύπλευρη ανάπτυξη του παιδιού και εξέλιξή του απασχολεί και οργανώνεται πρωτίστως από την οικογένεια και δευτερευόντως από το σχολείο.

Μέσα σε ένα κλίμα επικοινωνίας και συνεργασίας θα γίνει αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη η λειτουργία του σχολείου. Η συνεργασία σχολείου – οικογένειας, σύμφωνα με τον Γιοβαζολιά (2011), επιδρά θετικά: στην ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών, στη συμπεριφορά του μαθητή στο σχολείο, στην αλλαγή των απόψεων του μαθητή σχετικά με το σχολικό κλίμα (ιδίως όταν αυτό είναι προβληματικό για το παιδί), στην αύξηση των κινήτρων για μάθηση, στην καλλιέργεια υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, στη βελτίωση της σχέσης γονιού-μαθητή, στη βελτίωση της σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητή. Όσον αφορά στους γονείς, η συμμετοχή τους στη ζωή του σχολείου και η συνεργασία τους με το σχολείο παρουσιάζει τα εξής οφέλη: συναναστρέφονται περισσότερο τα παιδιά τους (Epstein, 1986), έχουν την ευκαιρία να τα γνωρίσουν καλύτερα, κατανοούν τις αδυναμίες και τις ικανότητές των παιδιών, μαθαίνουν χρήσιμες τεχνικές αντιμετώπισης προβλημάτων, βελτιώνουν την επικοινωνία τους με το παιδί τους, ισχυροποιούν και ενθαρρύνουν τις προσπάθειες των παιδιών, αξιολογούν πιο θετικά τους εκπαιδευτικούς (Sattes, 1985). Με την επικοινωνία και συνεργασία οι σχέσεις ανάμεσα στο σπίτι και το σχολείο βελτιώνονται σε σημαντικό βαθμό. Το εκπαιδευτικό περιβάλλον εμπλουτίζεται και αποκτά ποικιλία καθώς οι γονείς μεταφέρουν στο σχολείο καινούριες ιδέες, ενδιαφέροντα, εμπειρίες, γνώσεις και ενδεχομένως μια διαφορετική κουλτούρα. Είναι φυσιολογικό, οι δύο πλευρές λόγω διαφορετικής κουλτούρας , βιωμάτων, ιδεολογιών, αξιακών συστημάτων ή προτεραιοτήτων, κατά καιρούς, να έρχονται σε διαφωνία ή σύγκρουση πάνω σε θέματα που αφορούν τη διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Σε βάθος χρόνου η σύμπραξη σχολείου και γονέων μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμη και αποτελεσματική καθώς δημιουργεί συνθήκες για έγκαιρη παρέμβαση σε προβλήματα τα οποία μπορεί να συνδέονται είτε με τη μάθηση, είτε με τη συναισθηματική κατάσταση, είτε με τη συμπεριφορά του παιδιού. Είναι αναγκαία λοιπόν, σύμφωνα με την άποψη του Γεωργίου (2000:18,31), η διατήρηση των διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των δύο πλευρών.

Τα σχετικά ζητήματα απασχολούν τη διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα τις τελευταίες δεκαετίες και μάλιστα υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για εγκαθίδρυση και νέων τρόπων μετάδοσης και λήψης μηνυμάτων μεταξύ σχολείου και γονέων, που στηρίζονται στις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας. Στο εξωτερικό, εδώ και κάποια χρόνια έχει εγκαινιαστεί ένας νέος διάυλος επικοινωνίας μεταξύ του σχολείου και των γονέων στηριζόμενος στις δυνατότητες του Διαδικτύου και συγκεκριμένα σε εφαρμογές Web 2.0. και εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης. Σύμφωνα με έρευνα των Alexiou-Ray, Wilson, Wright & Peirano (2003) στις Η.Π.Α., υπάρχει ήδη η δυνατότητα χρήσης email, wiki, blog, sms, smart phone, ιστοσελίδας, μέσων κοινωνικής δικτύωσης, διαδραστικών πολυμέσων, ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας παρακολούθησης της επίδοσης των μαθητών καθώς και Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος με δυνατότητα πρόσβασης σε στοιχεία της σχολικής μονάδας με τακτική ενημέρωση των αλλαγών. Σύμφωνα με σχετική έρευνα του Koch (2010) στις Η.Π.Α., οι γονείς χρησιμοποιούν άλλο μέσο για την επικοινωνία τους με τη διεύθυνση της σχολικής μονάδας (τηλέφωνο), άλλο μέσο επικοινωνίας για την ενημέρωσή τους ως προς το εκπαιδευτικό υλικό, τις καθημερινές δραστηριότητες, τις επόμενες υποχρεώσεις του παιδιού τους (ιστολόγιο της τάξης) και άλλο μέσο για την πρόσβασή τους στους βαθμούς και τις επιδόσεις του παιδιού (πληροφοριακό σύστημα του σχολείου).

Όσον αφορά την Ελλάδα είναι αλήθεια ότι δεν υπάρχει κάποιο επίσημο πρόγραμμα από τη μεριά της Πολιτείας σχετικά με τους τρόπους και τις μεθόδους προσέγγισης, επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Έτσι, το πλαίσιο συνεργασίας καθορίζεται κατά βάση από τις διαθέσεις, πρωτοβουλίες και ευαισθησίες γονέων και εκπαιδευτικών. Η επίσημη επικοινωνία εξαντλείται σε προκαθορισμένες, τυπικές, τακτές συναντήσεις μεταξύ γονέων και σχολείου, όπως ορίζει το Υπουργείο. Η ανεπίσημη όμως επικοινωνία δεν είναι σε καμιά περίπτωση καθορισμένη ως προς την ποιότητα της επαφής, τον τόπο που θα λάβει χώρα, τη διάρκεια, τη συχνότητα και τα μέσα επικοινωνίας. Σε αρκετά μεγάλα, ιδιωτικά σχολεία έχει καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια, ένα σύνολο πρακτικών ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας. Μεταξύ άλλων, η σχολική ιστοσελίδα δίνει τη δυνατότητα στους γονείς να έχουν πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό από σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες των παιδιών τους, να ενημερώνονται για την σχολική επίδοση των παιδιών τους, να ενημερώνονται για θέματα που αφορούν δράσεις - σεμινάρια επιμόρφωσης των ίδιων των ενηλίκων-γονέων, να επικοινωνούν άμεσα με το σχολείο μέσω λογαριασμού email, ακόμη και να προβάλουν την επιχείρησή τους ή την επαγγελματική τους ιδιότητα. Από την πλευρά της η διεύθυνση του σχολείου, μέσω της

ιστοσελίδας, επιχειρεί την προβολή της εικόνας του οργανισμού καθώς και την αναζήτηση προσωπικού ή την ανάρτηση στοιχείων ελέγχου πιστοποίησης και διάκρισης της σχολικής μονάδας στα πλαίσια της προσέλκυσης υποψηφίων μαθητών και χορηγών, της διαφήμισης και του ανταγωνισμού των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με το ΥΠ.Ε.Π.Θ (2010) και τις ευρωπαϊκές οδηγίες για εκπαιδευτική σύγκλιση, το Ψηφιακό Σχολείο είναι βασικό συστατικό του οράματος του Νέου Σχολείου. Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών, σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες, μπορεί να συντελέσει στην αλλαγή: α) του περιεχομένου των Προγραμμάτων Σπουδών και της σχολικής γνώσης, β) της διδασκαλίας και της μάθησης, γ) της σχέσης εκπαιδευτικών και μαθητών, δ) της σχέσης γονιών και σχολείου. Εναρμονιζόμενο λοιπόν και το δημόσιο σχολείο στις επιταγές του Ψηφιακού σχολείου υιοθετεί την πρακτική της κατασκευής σχολικής ιστοσελίδας προκειμένου να αναρτώνται οι αποφάσεις και τα πεπραγμένα, στην κατεύθυνση της διαφάνειας και της κοινωνικής λογοδοσίας. Όλα τα σχολεία της χώρας αποκτούν την ηλεκτρονική τους καρτέλα, στην οποία αναγράφονται πλήρως όλα τα στοιχεία τους (μαθητές, προσωπικό, εξοπλισμός, κλπ). Δημιουργείται δημόσια διαθέσιμη ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα ανοικτού λογισμικού, με δυνατότητες ενεργού εμπλοκής των χρηστών με εργαλεία Web 2.0, η οποία, μεταξύ άλλων, θα δίνει τη δυνατότητα τοπικής εκπαιδευτικής διαχείρισης της κάθε τάξης (ανταλλαγή εργασιών μεταξύ μαθητών-εκπαιδευτικών, ανακοινώσεις, διαγωνίσματα, βαθμολογίες, απουσίες, κλπ). Με βάση αυτήν την ψηφιακή πλατφόρμα, θα δίνεται πρόσβαση από το σπίτι, στο μεν μαθητή για επιπλέον πληροφοριακό υλικό και εξάσκηση, στο δε γονιό για να ενημερώνεται για την πρόοδο και τη γενικότερη πορεία του παιδιού του. Ο βαθμός βέβαια εφαρμογής των παραπάνω δράσεων δεν είναι ακόμη ιδιαίτερα ικανοποιητικός αλλά απαιτούνται αρκετά βήματα προόδου αφού η θεωρία διαφέρει από την πράξη-υλοποίηση του προγράμματος.

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να αποτυπώσει, καταγράψει και να παρουσιάσει τις αντίστοιχες εξελίξεις στον Ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο, δηλαδή να αναδείξει τις προτιμήσεις τόσο των εκπαιδευτικών, όσο και των γονέων απέναντι στα νέα εργαλεία Web 2.0. και τους τρόπους με τους οποίους επιθυμούν να εμπλακούν στη διαδικασία επικοινωνίας με χρήση των παραπάνω εργαλείων. Μέσω της παρούσας έρευνας επιχειρείται να μετρηθεί και αν κοινωνικοί παράγοντες επηρεάζουν την ποιότητα, τη μορφή και τη συχνότητα επικοινωνίας – συνεργασίας οικογένειας-σχολείου, να αναδειχθούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις των γονέων απέναντι στη χρήση και χρησιμότητα των ΤΠΕ και ειδικότερα των εργαλείων Web2.0.

Στο πλαίσιο της μελέτης γίνεται αναφορά στον όρο της επικοινωνίας. Οι Κοντάκος, Πολεμικός & Παπαγιαννάκος, (2002, οπ. ανάφ. στο Σαμαρά, 2010) ορίζουν την επικοινωνία ως τη διαδικασία μετάδοσης μηνυμάτων από έναν πομπό σε ένα δέκτη. Παίρνει διάφορες μορφές ανάλογα με τις θέσεις των επικοινωνούντων, τα μέσα που χρησιμοποιούνται και το σκοπό που επιδιώκεται σε κάθε περίπτωση (Κοντάκος, Πολεμικός & Παπαγιαννάκος, 2002:251). Η αμφίδρομη επικοινωνία ή ανοιχτή επικοινωνία των δύο κατευθύνσεων είναι μία δυναμική διαδικασία κατά την οποία ο δέκτης ανταποκρίνεται στο μήνυμα του πομπού (Πασιαρδής, 2004:84-85). Η επικοινωνία θεωρείται ότι αποτελεσματική, αν ο δέκτης κατανοήσει ορθά το μήνυμα του πομπού και επιτυχής, αν ανταποκριθεί θετικά σε αυτό (Φραγκομίχαλος, 2003) . Υπάρχουν διάφορες μορφές – τρόποι με τους οποίους μπορούν να επικοινωνήσουν τα υποσυστήματα της οικογένειας και του σχολείου. Η πιο αποδεκτή κατηγοριοποίηση έχει προταθεί από την Epstein (1995) και περιλαμβάνει τους ακόλουθους έξι τύπους σχέσεων: 1) Επικοινωνία σχολείου – οικογένειας, 2) Εθελοντική βοήθεια των γονιών στο σχολείο, 3) Βοήθεια του σχολείου στο σπίτι, 4) Βοήθεια του σχολείου στην κατ' οίκον εργασία του παιδιού, 5) Συμμετοχή των γονιών σε θέματα διοίκησης του σχολείου, 6) Συνεργασία σχολείου – οικογένειας – κοινότητας στην κάλυψη αναγκών της σχολικής μονάδας .

Βασικό στοιχείο στη διαδικασία της επικοινωνίας είναι η χρήση Τεχνολογίας Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ειδικότερα εφαρμογών Web 2.0. Ο όρος Web 2.0 (Ιστός 2.0), χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη νέα γενιά του Παγκόσμιου Ιστού η οποία βασίζεται στην όλο και μεγαλύτερη δυνατότητα των χρηστών να μοιράζονται πληροφορίες και να συνεργάζονται διαδικτυακά . Αυτή η νέα γενιά είναι μια δυναμική διαδικτυακή πλατφόρμα στην οποία μπορούν να αλληλεπιδρούν χρήστες χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις πάνω σε θέματα υπολογιστών και δικτύων.

Στην παρούσα μελέτη εμφανίζεται και ο όρος της γονεϊκής εμπλοκής. Η ποιοτική και ποσοτική συμμετοχή του γονιού στην εκπαιδευτική διαδικασία του παιδιού του είναι γνωστή στην διεθνή βιβλιογραφία ως γονεϊκή εμπλοκή (parental involvement). Ο όρος αναφέρεται στη συμμετοχή του γονέα στην εκπαιδευτική διαδικασία του παιδιού του, που μπορεί να γίνεται και ανεξάρτητα από τη στάση που τηρεί το σχολείο, ανάλογα με την προσωπικότητα, τις στάσεις και άλλα χαρακτηριστικά του γονέα (Γεωργίου, 2000). Πιο συγκεκριμένα η γονεϊκή εμπλοκή περιλαμβάνει : εποπτεία σχολικής και εξωσχολικής συμπεριφοράς , βοήθεια στην κατ' οίκον εργασία, ανάπτυξη των ενδιαφερόντων του παιδιού και επαφή με το σχολείο. Φυσικά ο βαθμός συνεργασίας και επικοινωνίας σχολείου οικογένειας επηρεάζει το είδος και

την ποιότητα της γονεϊκής εμπλοκής. Σύμφωνα με την διατριβή του Δαρόπουλου (2013), καταγράφονται διαφοροποιήσεις ως προς τις στάσεις και τις απαιτήσεις των γονέων αναφορικά με το εκπαιδευτικό σύστημα, που σχετίζονται με τη διαφορά των κοινωνικοοικονομικών τάξεων στις οποίες ανήκουν οι γονείς και μάλιστα παρατηρούνται διαφοροποιήσεις ακόμα και μεταξύ των μελών της ίδιας κοινωνικής τάξης όπως είναι η μεσαία τάξη.

Στη εργασία γίνεται αναφορά σε στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών, γονέων και παιδιών ως προς τη χρήση ΤΠΕ. Ο όρος στάση / στάσεις, επιχειρώντας την εννοιολογική προσέγγισή του, χρησιμοποιείται ευρέως στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Σύμφωνα με τον Cantril(1934, όπ. ανάφ. στο Δαρόπουλος, 2013: 25), στάση είναι «μια λίγο πολύ μόνιμα σταθερή κατάσταση ετοιμότητας της διανοητικής οργάνωσης που προδιαθέτει ένα άτομο για να αντιδράσει με έναν χαρακτηριστικό τρόπο σε οποιοδήποτε αντικείμενο ή κατάσταση με την οποία σχετίζεται». Αυτή η κατάσταση ετοιμότητας του ατόμου θεωρείται ως ένα διαρκές σύστημα με γνωστικά και συναισθηματικά στοιχεία που δημιουργεί τάση συμπεριφοράς στο άτομο. Πολύ στενά συνδεδεμένες με τις στάσεις είναι οι πεποιθήσεις, οι οποίες αναφέρονται στις πληροφορίες (γνώσεις) που ένα άτομο έχει για ένα άλλο άτομο ή αντικείμενο ή θέμα σύμφωνα με τον Newhouse (1990 : 26, οπ. αναφ. στο Μπαγιάτη, 2007 : 100).

Σε άλλο σημείο της μελέτης γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα «Ψηφιακό Σχολείο-Νέο Σχολείο». Οι πέντε βασικοί άξονες υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου είναι: η ενίσχυση των υποδομών δικτύου και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού των σχολείων, η δημιουργία διαδραστικού και αντιστοιχισμένου με τα προγράμματα σπουδών ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο (e-books) με δυνατότητες ενεργού εμπλοκής των χρηστών με εργαλεία Web 2.0 μέσω ψηφιακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η χρήση ολοκληρωμένου συστήματος ηλεκτρονικής διοίκησης της εκπαίδευσης, καταγραφής και διαχείρισης εκπαιδευτικών δεδομένων και οι οριζόντιες υποστηρικτικές δράσεις όπως το σύστημα υποστήριξης των σχολείων (helpdesk) σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ενημέρωση γονέων, μαθητών, και εκπαιδευτικών για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου (safer internet) και προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας στη χρήση των ΤΠΕ από την εκπαιδευτική κοινότητα. Βέβαια, ο βαθμός εφαρμογής και διάχυσης των δράσεων ανάμεσα στην εκπαιδευτική κοινότητα, τεχνικής υποστήριξης του όλου εγχειρήματος, αποτύπωσης των δυσκολιών και ανατροφοδότησης με νέα δεδομένα του προγράμματος δεν είναι ικανοποιητικός και είναι ένα από τα σημεία που χρήζουν βελτιώσεως.

Ως προς τη δομή της η εργασία διακρίνεται στο θεωρητικό μέρος και στο ερευνητικό. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται και αναλύεται το θεωρητικό υπόβαθρο που εξασφαλίζει η ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας, σχετικά με το προς διερεύνηση θέμα. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η έρευνα που διεξήχθη και ερμηνεύονται τα αποτελέσματά της.

Πιο αναλυτικά, στο θεωρητικό μέρος και συγκεκριμένα στο δεύτερο κεφάλαιο, γίνεται εισαγωγή στο πλαίσιο επικοινωνίας σχολείου οικογένειας, παρουσιάζοντας τους θεσμούς του σχολείου και της οικογένειας και κάνοντας αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών και στη σύγκρουση αυτών των δύο θεσμών με αντικείμενο τη διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Παρουσιάζονται επίσης θεωρίες και μοντέλα για τη σχέση σχολείου-οικογένειας, τα οφέλη από την επικοινωνία των δύο πλευρών, τα πεδία που λαμβάνει χώρα η συνεργασία αυτών, οι παράγοντες που επηρεάζουν το κλίμα επικοινωνίας, πως νοηματοδοτεί η κάθε πλευρά την έννοια της συνεργασίας και ποιες γενικά οι αντιλήψεις και οι προσδοκίες των γονέων από το εκπαιδευτικό σύστημα.

Το τρίτο κεφάλαιο ξεκινάει με την παρουσίαση του ορισμού και την αναλυτική περιγραφή των εφαρμογών Web 2.0. καθώς και την ταξινόμηση της σχετικής τεχνολογίας. Ακολουθεί η παρουσίαση της στάσης των εκπαιδευτικών και των γονέων, σε διεθνές επίπεδο, απέναντι στη χρήση των Τ.Π.Ε. καθώς και ειδικότερα εργαλείων Web 2.0 ως εργαλείο επικοινωνίας μεταξύ τους. Στο ίδιο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη στάση των παιδιών απέναντι στην ηλεκτρονική επικοινωνία και τέλος παρουσιάζονται οι πρακτικές, που ακολουθούνται στο εξωτερικό και στον Ελληνικό χώρο, όσον αφορά την επικοινωνία και συνεργασία σχολείου οικογένειας με χρήση εργαλείων Web 2.0.

Στο εμπειρικό μέρος της μελέτης και συγκεκριμένα στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται παράθεση της ποσοτικής έρευνας με αναφορά στη μεθοδολογική προσέγγισή της, στο σκοπό και τους επιμέρους στόχους της, στη διαδικασία συλλογής δεδομένων και στα χαρακτηριστικά του δείγματος της μελέτης. Έπεται στο πέμπτο κεφάλαιο η παρουσίαση των ευρημάτων της στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων και τα αποτελέσματα της περιγραφικής ανάλυσης αυτών. Ακολουθεί, στα πλαίσια του έκτου κεφαλαίου, η συζήτηση των αποτελεσμάτων με βάση την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και η εξαγωγή συμπερασμάτων. Στο έβδομο κεφάλαιο γίνεται παράθεση προτάσεων για περαιτέρω μελέτη και προβληματισμό. Τέλος, παρατίθεται η βιβλιογραφία και το παράρτημα με τα εργαλεία της έρευνας.

2. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

2.1. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Επικοινωνία είναι να μοιράζεται κανείς πληροφορίες, σκέψεις, υλικό, ιδέες με τη χρήση διαφόρων μέσων ή τρόπων. Ανάμεσα στις πολλές εννοιολογικές προσεγγίσεις του όρου επικοινωνία, αρκετά ενδιαφέρουσα και καλή θεωρείται των Κοντάκου, Πολεμικού & Παπαγιαννάκου (2002: 251) σύμφωνα με την οποία, το μήνυμα (νοηματικό ή συναισθηματικό) μεταδίδεται από τον πομπό (πηγή) σε ένα δέκτη (λήπτη), άμεσα ή έμμεσα με τη διαμεσολάβηση ενός μέσου, διαύλου μεταδόσεως, εργαλείου ή συσκευής με συγκεκριμένη πρόθεση (στόχος).

Η διαδικασία της επικοινωνίας προϋποθέτει τη σαφή διατύπωση του μηνύματος εκ μέρους του δημιουργού και τη σωστή ερμηνεία και στη συνέχεια ανταπόκριση εκ μέρους του αποδέκτη. Η κατεύθυνση της επικοινωνίας είναι μονόδρομη ή αμφίδρομη. Φυσικά η διπλής κατεύθυνσης επικοινωνία εξασφαλίζει την ισότητα και μεγαλύτερη αμεσότητα στο διάλογο μεταξύ των δύο εμπλεκομένων πλευρών και εναλλαγή ρόλων πομπού και δέκτη. Για να γίνει περισσότερο κατανοητή η διαδικασία της επικοινωνίας πρέπει να εστιάσει κανείς σε έννοιες όπως είναι ο σχεδιασμός του μηνύματος, η κωδικοποίησή του, η αποθήκευση και ανάκτηση της πληροφορίας – μηνύματος, η μετάδοση, η διαδικασία λήψης και τέλος η αποκωδικοποίηση του ληφθέντος μηνύματος από τον παραλήπτη.

Τα πιο συνηθισμένα μέσα επικοινωνίας είναι ο προφορικός και ο γραπτός λόγος και η διαδικασία της επικοινωνίας μπορεί να είναι λεκτική ή μη λεκτική, επίσημη ή ανεπίσημη, κάθετη προς τα κάτω (προς τους υφισταμένους), ή προς τα πάνω (προς τους προϊσταμένους), ή οριζόντια (ίδιο επίπεδο ιεραρχίας) ή διαγώνια (προς διάφορα επίπεδα ιεραρχίας). Σύμφωνα με τον Πασιαρδή (2004: 86,88) για μια επιτυχή επικοινωνία βασικός κανόνας είναι η χρήση τουλάχιστον δύο μορφών ή τρόπων επικοινωνίας. Η χρήση λοιπόν της γλώσσας και του αλφάβητου είναι δύο τρόποι μετάδοσης μηνύματος που προτιμώνται από τους περισσότερους. Όταν η απόσταση μεταξύ πομπού και δέκτη είναι μεγάλη, έχουν επινοηθεί διάφοροι τρόποι επικοινωνίας με τη χρήση μέσων τεχνολογίας τηλεπικοινωνιών.

Η λειτουργία της επικοινωνίας στο σχολικό οργανισμό αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία στηρίζεται και πραγματώνεται η εκπαιδευτική διαδικασία και πραγματοποιείται η επίτευξη των κοινών στόχων του σχολείου. Ο δάσκαλος, αρχικά σχεδιαστής του μηνύματος άρα και πομπός, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα και κανάλια επικοινωνίας, μεταδίδει το μήνυμα – γνωστικό αντικείμενο σε μορφή κατανοητή από τα παιδιά - δέκτες. Το μήνυμα είναι

κωδικοποιημένο, κατάλληλα προσαρμοσμένο, στο επίπεδο αντίληψης των μαθητών. Η λήψη του πληροφοριακού υλικού – μηνύματος γίνεται από τους μαθητές και ακολουθεί η αποκωδικοποίησή του – με διαφορετικό τρόπο από το κάθε παιδί. Επίσης, σε μια διαδικασία επικοινωνίας εκπαιδευτή – εκπαιδευόμενου, λαμβάνει χώρα και η διαδικασία της ανάδρασης, σύμφωνα με την οποία γίνεται ανατροφοδότηση – λαμβάνονται υπόψη τα μαθησιακά αποτελέσματα και αναπροσαρμόζεται το μήνυμα – πληροφοριακό υλικό ή η διαδικασία – μέσα/τρόποι διδασκαλίας. Τέλος, αξίζει να επισημανθεί και το γεγονός ότι η φορά της επικοινωνιακής διαδικασίας μπορεί να αλλάξει, όταν οι μαθητές ως πομποί, μεταφέρουν το μήνυμά τους προς το δάσκαλο – δέκτης σήματος.

2.2 Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ ΘΕΣΜΟΙ

Η οικογένεια και το σχολείο είναι δύο θεσμικά πλαίσια που αναλαμβάνουν, πριν από οποιονδήποτε άλλο, να εντάξουν με ήπιο τρόπο το νεαρό μέλος στην κοινωνία. Οι δύο θεσμοί έχουν άμεση σχέση στην προσωπική, ακαδημαϊκή, κοινωνική, ηθική εξέλιξη του παιδιού. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός του σημερινού παιδιού και αυριανού ενήλικα διαμορφώνεται κυρίως μέσα σε αυτά τα δύο περιβάλλοντα. Βέβαια η οικογένεια έχει τον πρώτο ρόλο και λόγο στη διαδικασία κοινωνικοποίησης του παιδιού (Berger,1991) και ακολουθεί το σχολείο. Τόσο οι γονείς, όσο και το σχολείο προωθούν αξίες, πρότυπα συμπεριφορών, ήθη και έθιμα, αντιλήψεις, κανόνες και στάσεις ζωής με σκοπό τη μετάδοση και υιοθέτηση αυτών από το νεαρό μέλος της κοινωνίας.

2.3 ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ – ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η είσοδος του παιδιού στο σχολικό περιβάλλον σηματοδοτεί την έναρξη της αλληλεπίδρασης της οικογένειας με την εκπαιδευτική κοινότητα. Οι δύο φορείς δεν ακολουθούν πιστά κάποιο πρωτόκολλο συνεργασίας και συμπεριφοράς. Συχνά το παιδί γίνεται το πεδίο συνεργασίας ή σύγκρουσης απόψεων μεταξύ οικογένειας και σχολείου. Σίγουρα πάντως θα πρέπει να αναγνωριστεί και στις δύο πλευρές, το ειλικρινές ενδιαφέρον τους για την πολύπλευρη ανάπτυξη και εξέλιξη του παιδιού.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι στόχοι επιτυγχάνονται με μεγαλύτερη ασφάλεια όταν υπάρχει μια καλή σχέση επικοινωνίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί αρκετός προβληματισμός και συζήτηση και αναπτύχθηκαν διάφορα μοντέλα με στόχο την ανάπτυξη και βελτίωση αυτής της σχέσης. Το παιδί δέχεται καθοριστικές επιδράσεις τόσο από την οικογένειά του όσο και από τους εκπαιδευτικούς. Η σχέση

σχολείου-οικογένειας με την ένταση και την ποιότητά της ασκεί πολύ μεγάλη επιρροή στο παιδί. Η σχέση της γονεϊκής εμπλοκής και της επίδοσης του παιδιού έχει εδώ και χρόνια απασχολήσει τους ερευνητές. Ένα όφελος λοιπόν της γονεϊκής εμπλοκής, σύμφωνα με έρευνες (Stevenson & Baker, 1987, Γεωργίου, 1996), είτε με τη μορφή της επαφής με το σχολείο, είτε της εποπτείας της εξωσχολικής συμπεριφοράς, είτε της παροχής βοήθειας στις εργασίες του παιδιού στο σπίτι, είτε της προσπάθειας ανάπτυξης των ενδιαφερόντων και κλίσεων του παιδιού είναι ότι μπορεί, συναρτήσει και άλλων παραγόντων, να οδηγήσει σε βελτίωση των δεικτών επίδοσης των επηρεαζόμενων μαθητών.

Η ποιοτική και ποσοτική συμμετοχή του γονιού στην εκπαιδευτική διαδικασία του παιδιού του είναι γνωστή στην διεθνή βιβλιογραφία ως γονεϊκή εμπλοκή (parental involvement). Ο όρος «γονεϊκή εμπλοκή» περιλαμβάνει οτιδήποτε: από μια απλή επίσκεψη του γονιού στο σχολείο μια φορά το χρόνο, μέχρι συχνές επαφές και συνεργασία του γονιού με τον εκπαιδευτικό, ή και την ουσιαστική συμμετοχή του γονιού σε αποφάσεις που αφορούν τη διοίκηση του σχολείου (Brito & Waller, 1994). Σύμφωνα με τους περισσότερους ερευνητές αναγνωρίστηκε πως η γονεϊκή εμπλοκή είναι μια πολυδιάστατη έννοια που περιλαμβάνει εκτός από την επικοινωνία σχολείου οικογένειας και πολλά άλλα είδη συμπεριφοράς των γονιών (Γεωργίου, 2000· Epstein, 1995· Fantuzzo, Tighe & Childs, 2000).

Τόσο η οικογένεια όσο και το σχολείο διεκδικούν συγκεκριμένο ρόλο στην προσπάθεια παροχής της δυνατόν καλύτερης εκπαίδευσης του παιδιού, με αποτέλεσμα αυτό το κοινό ενδιαφέρον να αποτελεί αρκετές φορές σημείο τριβής μεταξύ τους και να δημιουργεί καταστάσεις αντιπαράθεσης. Γενικά είναι παραδεκτό από σχετικές μελέτες ότι ανάμεσα στο σχολείο και στην οικογένεια πρέπει να αναπτύσσεται μια αμφίδρομη καλή σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας, η οποία θα αποβαίνει προς όφελος του παιδιού (Olmsted, 1991). Βέβαια, σε πρακτικό επίπεδο συχνά παρατηρείται μια όχι αμφίδρομη και όχι τόσο καλή σχέση μεταξύ τους.

Ο τρόπος που οι δύο θεσμοί κατανοούν, χειρίζονται, κάνουν πράξη την έννοια της επικοινωνίας καθορίζει και τον τρόπο που αντιλαμβάνονται και πραγματώνουν και την έννοια της συνεργασίας. Το παιδί ερμηνεύει την πραγματικότητα, μιμείται και αντιγράφει εκείνους που ασχολούνται μαζί του και στην ουσία προσπαθεί να ανταπεξέλθει με επιτυχία στους ρόλους του. Ο κάθε θεσμός επιχειρεί να το κοινωνικοποιήσει βάσει των δικών του κανόνων, αξιών, προσδοκιών, να το μυήσει σε διάφορες άλλες ομάδες και δραστηριότητες. Δεν είναι λίγες οι φορές που το παιδί καλείται να επιλέξει ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο, φθάνοντας στο σημείο να απαξιώνει τον ένα από τους δύο θεσμούς ή να βιώνει μια

κρίση ταυτότητας.. Όσο οι αντιλήψεις των δύο θεσμών βρίσκουν κοινά σημεία επαφής, το παιδί δεν βιώνει συγκρουσιακές καταστάσεις και τόσο καλύτερη είναι και η συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών.

2.4 ΠΩΣ ΝΟΗΜΑΤΟΛΟΤΕΙ Η ΚΑΘΕ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Λόγω των διαφορετικών προτύπων συμπεριφοράς, απόψεων και αντιλήψεων για τη ζωή που φέρουν γονείς και παιδαγωγοί είναι επόμενο, εκπαιδευτικοί και γονείς να ορίζουν με διαφορετικό τρόπο, τι είναι σωστή επικοινωνία και πως ορίζεται η αμοιβαία συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Πάντως το βάρος της πρωτοβουλίας για τη δημιουργία θετικού κλίματος μεταξύ των δύο πλευρών και προώθησης πρακτικών γονεϊκής εμπλοκής πέφτει κυρίως στη σχολική διεύθυνση και τους εκπαιδευτικούς σύμφωνα με τους Christenson & Sheridan (2001).

Από την πλευρά τους οι δάσκαλοι περιμένουν από τους γονείς να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά από απόσταση και σύμφωνα με τους όρους που θέτουν οι ίδιοι. Οι εκπαιδευτικοί επιθυμούν την παρουσία και συνεργασία των γονιών κυρίως σε περιπτώσεις σχολικών εκδηλώσεων και γιορτών, σε περιπτώσεις εθελοντικής οικονομικής ή άλλου τύπου συνδρομής σε μια σχολική δραστηριότητα ή έκτακτη ανάγκη, σε περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς μαθητών και γενικά σε περιπτώσεις που δεν αφορούν καθαρά εκπαιδευτικές διαδικασίες και τρόπους διδασκαλίας. Έτσι θεωρούν οι εκπαιδευτικοί πως δεν υπάρχει εξωτερική παρέμβαση στο έργο τους. Η εκπαιδευτική κοινότητα δεν επιθυμεί επίσης παρεμβάσεις του Συλλόγου Γονέων στα κέντρα λήψης των αποφάσεων (περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης, επιτροπή παιδείας του Δήμου, Υπουργείο Παιδείας κ.ά.) με το φόβο μήπως οι εκπρόσωποι των γονέων χρησιμοποιήσουν την πολιτική τους δύναμη προς ικανοποίηση των αιτημάτων των παιδιών, χωρίς να εξετάζεται προηγουμένως το δίκαιο ή όχι των αιτημάτων.

Από την άλλη πλευρά, οι γονείς που βρίσκονται συναισθηματικά κοντά στο σχολείο δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα στις σχέσεις τους με αυτό, ενώ οι γονείς που είναι περιθωριοποιημένοι για διάφορους λόγους (π.χ. έχουν χαμηλό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο) συναντούν πολλά προβλήματα, αλλά δεν έχουν τη δύναμη να τα εκφράσουν. Οι οικογένειες που ανήκουν σε χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα αναμένουν από το σχολείο μια σχέση συνεργασίας μόνο κατά τον επίσημο τρόπο, δηλαδή σε σχολικές γιορτές, εκδηλώσεις και προκαθορισμένες ημέρες ενημέρωσης για την πρόοδο του παιδιού και σχεδόν πάντα

κατόπιν προσκλήσεως από πλευράς του σχολείου. Δεν επιθυμούν να έχουν ρόλο παρέμβασης στο έργο των εκπαιδευτικών. Οι γονείς όμως που βρίσκονται στα μεσαία και ανώτερα οικονομικά στρώματα και αποτελούν την μεγαλύτερη μερίδα γονέων, συγκρούονται με το σχολείο, είτε γιατί επιζητούν περισσότερη ενημέρωση και εμπλοκή σε όλα τα επίπεδα σχολικής ζωής, είτε γιατί δεν έχουν το χρόνο να ανταποκριθούν στις υπερβολικές απαιτήσεις του σχολείου για εμπλοκή. Η σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας, σ' αυτή την δεύτερη κατηγορία οικογενειών, δεν περιορίζεται στην επίσημη μορφή της. Οι γονείς αυτής της κατηγορίας επιθυμούν και διεκδικούν έναν πιο ενεργό ρόλο στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία, το οποίο και δικαιολογείται από τη θεωρία του Bourdieu για το πολιτισμικό κεφάλαιο. Οι οικογένειες αυτές αναμένουν μια πιο συχνή επαφή με τον εκπαιδευτικό του παιδιού τους. Σκοπός των οικογενειών αυτών είναι η καλύτερη προετοιμασία του παιδιού για επίτευξη υψηλών ακαδημαϊκών στόχων και απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων που οδηγούν σε μελλοντική κοινωνική ανέλιξη και λαμπρή επαγγελματική σταδιοδρομία.

Σύμφωνα με την διδακτορική διατριβή του Δαρόπουλου (2013), υπάρχει διαφοροποίηση στις στάσεις των γονέων – μελών μιας κοινωνικής τάξης απέναντι στο εκπαιδευτικό σύστημα, από τους γονείς άλλης κοινωνικής τάξης. Ακόμη και μέσα στην ίδια κοινωνική τάξη, παρατηρούνται διαφορετικές στάσεις ανάμεσα σε μέλη μικρότερων κοινωνικών υποομάδων ως προς τις αρχές της παιδαγωγικής, το πλαίσιο και τον τρόπο κοινωνικοποίησης των παιδιών καθώς και στις απαιτήσεις τους από το εκπαιδευτικό σύστημα. Μεταξύ άλλων διαπιστώθηκε η επίδραση και η σημαντικότητα του επιπέδου εκπαίδευσης, του επαγγέλματος και της οικονομικής κατάστασης των γονέων στη διαδικασία μόρφωσης των παιδιών.

Πιο συγκεκριμένα, η κοινωνική προέλευση και το πολιτισμικό κεφάλαιο, δηλαδή γνωστικά εφόδια, στάσεις, κοινωνικές πρακτικές, και συμπεριφορές που αποκτούν τα παιδιά από το οικογενειακό περιβάλλον, έχουν σημαίνοντα ρόλο και καθοριστική επίδραση σε ό,τι αφορά στην εκπαίδευση, σύμφωνα με τους Bourdieu & Passeron (1979). Αναλυτικότερα, οι γονείς που προέρχονται από χαμηλά οικονομικά στρώματα ή από την παλαιά μεσαία τάξη (άτομα που έχουν άμεση σχέση με την οικονομία – παραγωγή, διανομή και κυκλοφορία του κεφαλαίου) προσανατολίζονται σε αρχές της ορατής παιδαγωγικής, στην υιοθέτηση του στοιχείου του υψηλού επιπέδου ανταγωνισμού, του μοντέλου της απόδοσης των εκπαιδευτικών και του αποτελεσματικού σχολείου. Οι γονείς της παραπάνω κατηγορίας κοινωνικοποιούν τα παιδιά τους με ισχυρές ταξινομήσεις /περιχαράξεις και ανάλογες είναι οι απαιτήσεις τους από το εκπαιδευτικό σύστημα (έντονος επαγγελματικός προσανατολισμός,

βαρύτητα σε μαθήματα «εθνικής γνώσης», κλειστά προγράμματα σπουδών, έμφαση στο αποτέλεσμα και στην αριθμητικής κλίμακας αποτύπωσή του, αυστηρές διαδικασίες μετάδοσης και αξιολόγησης γνώσης, επιφυλάξεις/αντιρρήσεις έως και αρνήσεις σε επιχειρούμενες διαφοροποιήσεις από μία ενιαία μορφή σχολικής γνώσης). Αντιθέτως, οι γονείς που προέρχονται από τη νέα μεσαία κοινωνική τάξη, δηλαδή άτομα που έχουν άμεση σχέση με φορείς του συμβολικού ελέγχου δηλαδή δουλεύουν ως ανώτεροι κρατικοί αξιωματούχοι, ανώτεροι τεχνικοί, διευθυντικά και διαχειριστικά στελέχη σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα ή γονείς της ανώτερης οικονομικής τάξης προσανατολίζονται σε αρχές της αόρατης παιδαγωγικής, κοινωνικοποιούν τα παιδιά τους με χαλαρές ταξινομήσεις / περιχαράξεις και ανάλογες είναι οι απαιτήσεις τους από το εκπαιδευτικό σύστημα (έντονος προσανατολισμός στη γνώση, βαρύτητα σε μαθήματα «παγκόσμιας γνώσης», ανοιχτά προγράμματα σπουδών, έμφαση στη διαδικασία, προσανατολισμός σε εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, επιφυλάξεις / αντιρρήσεις έως και αρνήσεις σε επιχειρούμενες καθολικές, ομοιόμορφες, κομφορμιστικές και κεντρικές εκπαιδευτικές πολιτικές), όπως παρατίθεται στο Δαρόπουλος (2013).

Η πιο εύχρηστη και η γενικότερα αποδεκτή κατηγοριοποίηση των τρόπων επικοινωνίας του σχολείου με τις οικογένειες των μαθητών έχει προταθεί από την Epstein (1995) και περιλαμβάνει έξι τύπους :

- Βοήθεια του σχολείου προς τους γονείς ώστε στο σπίτι να δημιουργηθεί ένα οικογενειακό περιβάλλον που να ωθεί τη μάθηση. Προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε το σχολείο να οργανώσει σεμινάρια ενημέρωσης των γονέων ή ομάδες εργασίας με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων σε θέματα υγείας, διατροφής ή παιδικής ψυχολογίας.
- Επικοινωνία του σχολείου με τις οικογένειες. Οργάνωση από την σχολική μονάδα αποτελεσματικών πρακτικών επικοινωνίας (ενημερωτικά σημειώματα στους γονείς σε τακτικά διαστήματα σχετικά με τις επιδόσεις των παιδιών τους, έντυπα και τηλεφωνήματα, μεταφραστές και λεξικά γλώσσας για αλλοδαπούς γονείς), ώστε να παρέχεται ενημέρωση για την πρόοδο των παιδιών τους και το σχολείο να ενημερώνεται για το οικογενειακό περιβάλλον του παιδιού .
- Εθελοντική βοήθεια των γονέων σε δραστηριότητες του σχολείου. Παρότρυνση των γονέων για να προσφέρουν σε εθελοντική βάση βοήθεια στο σχολείο κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς σε αθλητικές δραστηριότητες, εκπαιδευτικές εκδρομές, σε θεατρικές και άλλες σχολικές εκδηλώσεις.

- Βοήθεια στη μελέτη των παιδιών στο σπίτι. Παροχή πληροφοριών στους γονείς για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά τους στη μελέτη τους στο σπίτι . Πιο συγκεκριμένα, ενημέρωση των γονέων για τις δεξιότητες που πρέπει να αποκτούν τα παιδιά τους σε κάθε τάξη που φοιτούν, για το πως πρέπει οι γονείς να τα βοηθούν στο διάβασμα και πως να επιβλέπουν τη σχολική εργασία στο σπίτι, προτάσεις για εκπαιδευτικές δραστηριότητες των γονέων με τα παιδιά στο σπίτι, εκπαίδευση των γονέων σε βασικές μεθόδους ανάγνωσης ή αριθμητικής.
- Συμμετοχή των γονέων στη λήψη αποφάσεων σε διοικητικά θέματα της σχολικής μονάδας. Δημιουργία εκ μέρους του σχολείου θετικού κλίματος προς τους γονείς για ενεργή συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων και για ανάδειξη των πιο ικανών εκπροσώπων τους. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα μπορούσε να λειτουργήσει η παρότρυνση από τη διεύθυνση του σχολείου προς τους γονείς για μεγαλύτερη συμμετοχή σε σχολικά και περιφερειακά συμβούλια και σε ανεξάρτητες επιτροπές, η ενημέρωση των γονέων για τις διαδικασίες εκλογής των αντιπροσώπων τους σε σχολικό και τοπικό επίπεδο, η δημιουργία ηλεκτρονικών δικτύων διασύνδεσης όλων των οικογενειών με το προεδρείο του Συλλόγου Γονέων.
- Συνεργασία με την τοπική κοινότητα . Το σχολείο μέσω δραστηριοτήτων, όπως μια ενημερωτική ημερίδα, μια θεατρική ή μουσική παράσταση των μαθητών, μια προσπάθεια αναδάσωσης μιας περιοχής από μέρους των μαθητών ή η λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης για τους γονείς παρέχει υπηρεσίες και αναβαθμίζει την ποιότητα ζωής των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής. Από την άλλη πλευρά, η συγκέντρωση και παροχή προς το σχολείο πόρων και υλικών από τοπικούς φορείς και οικογένειες των μαθητών ενισχύουν και βελτιώνουν τη λειτουργία του σχολείου και κατ' επέκταση το περιβάλλον μάθησης των παιδιών.

2.5.ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Οι σχέσεις μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών δεν είναι πάντα ήρεμες . Η ποιότητα , η μορφή και η συχνότητα στην επικοινωνία μεταβάλλεται. Οι σχέσεις γονέων και εκπαιδευτικών συχνά χαρακτηρίζονται από αντιπαράθεσεις, γεγονός που οφείλεται. εκτός των άλλων, στο διαφορετικό τρόπο με τον οποίο οι εμπλεκόμενοι αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο και το πλαίσιο της συνεργασίας (Attanucci, 2004). Η σχέση εκπαιδευτικών γονέων επηρεάζεται από τις πεποιθήσεις , τις αντιλήψεις και τις στάσεις ζωής των εκπαιδευτικών και των γονέων, το περιβάλλον στο οποίο μεγάλωσαν, την κοινωνική τάξη

στην οποία ανήκουν, το περιβάλλον εργασίας των γονέων και κατά συνέπεια τις οικονομικές τους δυνατότητες, το επίπεδο μόρφωσής τους, τη σχέση τόσο των παιδαγωγών, όσο και των γονέων με την τεχνολογία επικοινωνιών, τον χαρακτήρα τους και τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται το ρόλο τους ως γονείς ή ως παιδαγωγοί.

Σταχυολογώντας τις σχετικές έρευνες (Σαμαρά, 2010), οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συχνότητα και την ποιότητα της επικοινωνίας και συνεργασίας σχολείου οικογένειας σχετίζονται: α) με την οικογένεια β) με το σχολείο γ) με το παιδί και δ) με την τοπική κοινότητα.

Πιο αναλυτικά, όσον αφορά την οικογένεια :

1.το *φύλο των γονέων*: οι μητέρες ασχολούνται περισσότερο από τους πατέρες με τις σχολικές υποχρεώσεις και εργασίες του παιδιού.

2. το οικονομικό και μορφωτικό *επίπεδο της οικογένειας*: γονείς από χαμηλές οικονομικά ή κοινωνικά τάξεις και χαμηλού μορφωτικού επιπέδου προτιμούν να διατηρούν μικρή, τυπική επαφή με το σχολείο, λόγω δυσκολιών μετακίνησης από το χώρο εργασίας π.χ. από την οικοδομή ή το εργοστάσιο ή λόγω συστολής απέναντι στους εκπαιδευτικούς.

3.*Τύπος της οικογένειας*: η αλλοδαπή οικογένεια – μετανάστες ενδιαφέρεται πρώτα από όλα για την υπακοή, την προσαρμογή και την πειθαρχία του παιδιού στο σχολικό πλαίσιο. Οι μετανάστες γονείς, ανεξάρτητα από το κοινωνικοοικονομικό τους επίπεδο, επειδή έχουν προβλήματα κατανόησης της γλώσσας της χώρας υποδοχής και λόγω του διαφορετικού πολιτισμικού υποβάθρου σε σχέση με εκείνο της χώρας στην οποία διαμένουν, αποφεύγουν την εμπλοκή στην τάξη και το σχολείο (Davis-Kean & Eccles, 2005: 58-59). Επίσης οι γονείς από μονογονεϊκές οικογένειες δείχνουν μικρότερη διάθεση για ανάμειξη στα σχολικά θέματα του παιδιού σε σχέση με τους γονείς από πυρηνικές οικογένειες (Christenson & Sheridan, 2001: 112).

4. *οι αντιλήψεις και ο βαθμός εμπλοκής των γονέων*: οι γονείς που έχουν υψηλές προσδοκίες για τα παιδιά τους φαίνεται να διαθέτουν περισσότερο χρόνο και να ασχολούνται πιο ουσιαστικά με τη σχολική ζωή του παιδιού. Βέβαια, η γονεϊκή εμπλοκή από μόνη της δεν είναι αρκετή για να εξασφαλίσει την υψηλή ακαδημαϊκή επίδοση του παιδιού αλλά απαιτείται μαζί και η θετική στάση των εκπαιδευτικών, ένα θετικό περιβάλλον μάθησης και αποδοχή εκ μέρους του μαθητή της γονεϊκής εμπλοκής.

5. *παράμετροι του χαρακτήρα των γονέων*: οι γονείς λόγω τραυματικών εμπειριών από τα μαθητικά τους χρόνια, προηγούμενης παραβατικής συμπεριφοράς του παιδιού, προηγούμενης κακής εμπειρίας τους από εμπλοκή σε σχολικά θέματα, προσωπικών διαφορών

τους με μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας ή διαφορετικής κουλτούρας π.χ. Ρομά είναι πιθανό να αποφεύγουν τη συχνή επαφή με το σχολείο .

Όσον αφορά την τοπική κοινωνία :

το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της περιοχής: Οι γονείς υποβαθμισμένων περιοχών ή περιοχών χαμηλού μορφωτικού επιπέδου δεν επιζητούν την εμπλοκή τους στις σχολικές δραστηριότητες των παιδιών αλλά αρκούνται σε θέματα ασφαλείας, αποφυγής επιβλαβών συνηθειών π.χ. κάπνισμα και σε θέματα διαφύλαξης της σωματικής ακεραιότητας των παιδιών. Αντιθέτως οι οικογένειες από αναβαθμισμένες περιοχές, εμπλέκονται σε πολλές σχολικές δραστηριότητες του παιδιού τους (Davis-Kean & Eccles, ό.π.: 59-60).

Ως προς τους παράγοντες που αφορούν το παιδί:

1. *η ηλικία και η τάξη φοίτησης του παιδιού:* η γονεϊκή εμπλοκή είναι μεγάλη στα πρώτα χρόνια της μαθητικής ζωής του παιδιού και κάθε φορά που εκείνο αλλάζει βαθμίδα εκπαίδευσης . Όσο ανεβαίνει η βαθμίδα εκπαίδευσης , τόσο μειώνεται και η γονεϊκή εμπλοκή.

2. *η σχολική επίδοση:* Αν ο γονέας , υποκειμενικά κρίνοντας, είναι ικανοποιημένος από την επίδοση του παιδιού , τότε είναι πιθανό να μειωθεί και η εμπλοκή του στη σχολική ζωή του παιδιού. Σε περίπτωση χαμηλών επιδόσεων εκ μέρους του παιδιού , παρατηρείται αύξηση της γονεϊκής εμπλοκής με σκοπό τη βελτίωση της εικόνας του παιδιού (Γεωργίου, ο.π :77,141-142).

3. *η διάθεση του παιδιού για εμπλοκή:* ο βαθμός εμπλοκής του γονέα αυξάνει όταν εκδηλώνεται η επιθυμία του παιδιού για βοήθεια σε σχολικές εργασίες και μαθήματα ή όταν εκδηλώνεται διάθεση εκ μέρους του παιδιού να παρευρίσκονται οι γονείς του σε εκδηλώσεις του σχολείου π.χ. γιορτές ή σχολικές παραστάσεις (Christenson & Sheridan, 2001· Davis-Kean & Eccles, 2005· Hoover-Dempsey, Walker & Sandler, 2005).

Παράγοντες που αφορούν το σχολείο :

1. *η πολιτική του διευθυντή:* η παρότρυνση από μέρους της διεύθυνσης του σχολείου για εμπλοκή των γονέων στη σχολική ζωή των παιδιών τους αποτελεί κίνητρο να ασχοληθεί πιο ενεργά η οικογένεια με τις σχολικές δραστηριότητες του παιδιού .

2. *Η στάση των εκπαιδευτικών:* οι εκπαιδευτικοί όταν επιζητούν και εμπλέκουν τους γονείς σε δραστηριότητες του παιδιού στο σπίτι π.χ. ανάγνωση και γραφή , τότε οι γονείς ανταποκρίνονται σε αυτό τους το κάλεσμα .

Άρα λοιπόν η δημιουργία μιας σχέσης αμοιβαίας συνεργασίας και καλής επικοινωνίας μεταξύ γονέων και σχολείου είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων και απαιτείται διάθεση και προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους.

2.6. ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

Το πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης του σχολείου είναι σε συνεχή αλληλεπίδραση με τις επικρατούσες κάθε φορά κοινωνικές συνθήκες και ανάγκες. Συνήθως εκδηλώνεται μία τάση ή ανακύπτει μια κοινωνική ανάγκη και με μια χρονοκαθυστέρηση προσαρμόζεται η δομή του σχολείου και γενικότερα του εκπαιδευτικού συστήματος στις τρέχουσες επιτακτικές ανάγκες της κοινωνίας ή της αγοράς. Με βάση τα παραπάνω και το ελληνικό σχολείο δεν θα μπορούσε παρά να αναμορφώνεται και να μετασχηματίζεται σύμφωνα με τις συνθήκες ή τις ιδεολογικές απόψεις που επικρατούν στη χώρα σήμερα .

Ένα χαρακτηριστικό του σημερινού ελληνικού σχολείου είναι η πολυπολιτισμική / πολυγλωσσική σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού. Τα μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα έχουν κατεύθυνση προς χώρες όπως οι Η.Π.Α. , η Γερμανία ή προς πρώην αποικιακές μητροπόλεις όπως είναι το Λονδίνο. Λόγω της κατάρρευσης σοσιαλιστικών καθεστώτων ή ανακατατάξεων των συνόρων όπως π.χ. στη Γιουγκοσλαβία ή λόγω εμφυλιακών συγκρούσεων ή ανθρωπιστικών κρίσεων , παρατηρείται μεγάλη κινητικότητα ανθρώπων προς χώρες που υπόσχονται ευκαιρίες εργασίας όπως είναι η Ελλάδα. Συγκεκριμένα , χώρες όπως η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Ρουμανία δίνουν ένα σημαντικό αριθμό μαθητών που ήρθαν στη χώρα μας ή γεννήθηκαν από γονείς προερχόμενοι από αυτές τις χώρες. Βέβαια , η πολυπολιτισμικότητα του ελληνικού σχολείου δεν οφείλεται αποκλειστικά στην παρουσία μαθητών από τις παραπάνω γειτονικές χώρες αλλά και σε παλιννοστούντες Έλληνες των πρώην Σοβιετικών Δημοκρατιών, σε μέλη των πολιτισμικά μικτών οικογενειών, σε μέλη αναγνωρισμένων μειονοτήτων ή άλλων κοινοτήτων / ομάδων με διαφορετική γλώσσα και πολιτισμικά στοιχεία που ζουν μόνιμα στην Ελλάδα (π.χ. Ρομά). Τελευταία , κυρίως σε μεγάλα αστικά κέντρα της Αττικής, υπάρχει και ένα μικρό ποσοστό μαθητών προερχόμενοι από χώρες της Αφρικής και της Ασίας. Η παρουσία των αλλοδαπών μαθητών είναι πιο έντονη σε σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας παρά της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης . Όλα αυτά θέτουν σε αμφισβήτηση το ισχύον μοντέλο εκπαίδευσης τόσο ως προς τις ειδικές διδακτικές (π.χ. διδακτική γλώσσας) όσο και ως προς το γενικότερο παιδαγωγικό προσανατολισμό (π.χ. γλωσσική / πολιτισμική αφομοίωση ή γλωσσική ετερότητα και διαπολιτισμικότητα). Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση του 1980 (ΦΕΚ 8182/Ζ/4139/20-10-1980), έχουν ιδρυθεί Τάξεις Υποδοχής και αργότερα Φροντιστηριακά Τμήματα , που αποσκοπούν στο να αποκτήσουν οι παλιννοστούντες και αλλοδαποί μαθητές τα εφόδια που είναι απαραίτητα για τη μελλοντική μορφωτική και επαγγελματική τους εξέλιξη στα πλαίσια

της ελληνικής εκπαίδευσης και κοινωνίας , αλλά δεν είναι αρκετά για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής, της πολιτισμικής και γλωσσικής αφομοίωσης των αλλοδαπών μαθητών και της αντιστάθμισης του «ελλειμματικού» πολιτισμικού και γλωσσικού κεφαλαίου των μαθητών αυτών , όπως παρατίθενται από Βρατσάλη, Γκόβαρη, Σκούρτου (2004).

Οι αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα στη χώρα, αν και επιχειρήσαν να εναρμονίσουν την ελληνική εκπαίδευση με τα διεθνή εκπαιδευτικά δεδομένα και σύγχρονες θεωρίες μάθησης, δεν κατάφεραν να αλλάξουν ουσιαστικά «συνήθειες» του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος όπως την υποχρεωτική προσαρμογή μαθητών και εκπαιδευτικών σε μια κεντρικά ορισμένη και υπερφορτωμένη ύλη, την εξάρτηση εκπαιδευτικών και μαθητών από τα σχολικά εγχειρίδια, την κυριαρχία της μετωπικής διδασκαλίας, την ενθάρρυνση της απομνημόνευσης και της αποστήθισης, την εσωστρέφεια του ελληνικού σχολείου και την απόστασή του από την κοινότητα μέσα στην οποία λειτουργεί, την αποθάρρυνση ανάπτυξης πρωτοβουλιών από τον εκπαιδευτικό .

Σύμφωνα με μελέτη-σχέδιο δράσης για εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών της Μπιρμπίλη (2011) στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» - ΕΠΕΚΔΙΒΙΜ, , άλλα χρόνια προβλήματα του Ελληνικού συστήματος αποτελούν επίσης και η αδυναμία του να κατοχυρώσει την ισότητα στις εκπαιδευτικές ευκαιρίες και να αμβλύνει τις διαφορές στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα όσον αφορά μαθητές ευάλωτων κοινωνικά ομάδων, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Σήμερα στην Ελλάδα το σχολείο παραμένει ως ένα σημείο κλειστό και μη ευέλικτο ως προς τον εκπαιδευτικό. Δεν υπάρχει η δυνατότητα παρέμβασης και αυτενέργειας στο περιεχόμενο και μέθοδο διδασκαλίας . Το πρόγραμμα σπουδών δεν περιγράφει με σαφήνεια την ανάπτυξη των βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων , ώστε από την πλευρά του εκπαιδευτικού να είναι εύκολη η επιλογή περιεχομένων , ο τρόπος οργάνωσης και διάρθρωσης της ύλης και οι μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης. Το σημερινό πρόγραμμα σπουδών , ανεξαρτήτως βαθμίδας, δεν λαμβάνει υπόψη τους διαφορετικούς ρυθμούς μάθησης των μαθητών, τις ιδιαιτερότητες στην τάξη, τις διαφορετικές κοινωνικο-πολιτισμικές αναπαραστάσεις ώστε να ξεφύγει η διδασκαλία από την τυποποιημένη διαδικασία. Από το πρόγραμμα σπουδών λείπουν στοιχεία της σύγχρονης ζωής ώστε να καλλιεργείται η αποδοχή και η κατανόηση των φαινομένων μέσα από τη συλλογικότητα και τη συμμετοχή . Υπάρχει έλλειμμα όσον αφορά την καλλιέργεια βιωματικού και συνεργατικού τρόπου μάθησης που να βοηθάει στην ανάπτυξη ικανοτήτων, ταλέντων , αυτονομίας και υπευθυνότητας των μαθητών .

Η μη ευελιξία του σχολείου ως προς τον εκπαιδευτικό έρχεται να συναντήσει τη δυσκολία με την οποία σχεδιάζεται και λαμβάνει χώρα η επαγγελματική επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού. Η αναβάθμιση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών θα έπρεπε να βρίσκεται στο κέντρο των αλλαγών που γίνονται στην παιδεία μιας χώρας. Αν ο στόχος είναι η αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και η προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης (1ος Στρατηγικός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»), τότε πρέπει να δοθούν στους Έλληνες εκπαιδευτικούς, που αποτελούν τον κύριο πυλώνα υλοποίησης κάθε εκπαιδευτικής πολιτικής, οι γνώσεις, οι ικανότητες-δεξιότητες, η υποστήριξη και η εμπύχωση που χρειάζονται στα διάφορα στάδια της θητείας τους με στόχο τόσο τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας όσο και τη δια βίου βελτίωση της δικής τους πρακτικής. Είναι γνωστό ότι η διδασκαλία είναι μια δυναμική διαδικασία, και καθώς οι θεωρίες γι' αυτή και τη μάθηση αλλάζουν συνεχώς νέες γνώσεις και δεξιότητες απαιτούνται από τους εκπαιδευτικούς. Ταυτόχρονα, παρατηρείται επίσης το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα σήμερα, μέσω της πολιτικής που πηγάζει από τους επίσημους φορείς της εξουσίας, να μην παροτρύνει αρκετά τους εκπαιδευτικούς να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες επαγγελματικής επιμόρφωσης. Κάτι το οποίο θα συνέβαλλε αποφασιστικά στην αναβάθμιση του κύρους και στην αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος (OECD, 2009). Έρευνες επισημαίνουν ότι για να είναι αποτελεσματικοί οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται βαθιά γνώση του αντικείμενου τους, γνώσεις για το πώς μαθαίνουν οι μαθητές τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα και έναν αριθμό στρατηγικών και πρακτικών με τις οποίες μπορούν να υποστηρίξουν τους μαθητές σε αυτή η διαδικασία. Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών, ο πιο σημαντικός παράγοντας είναι να εμπλακούν σε υψηλής ποιότητας επιμόρφωση (Elmore 2002).

Τα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που εφαρμόζονται στην Ελλάδα χρειάζονται κάτι περισσότερο από βελτίωση στη χρηματοδότηση τους. Έρευνες που έχουν γίνει στο πεδίο αυτό έχουν καταγράψει πολλά προβλήματα και παραλείψεις στην οργάνωση, τη μεθοδολογία, το περιεχόμενο αλλά και την αξιολόγηση των προγραμμάτων, με αποτέλεσμα πολλές φορές «η επιμόρφωση να μην φτάνει στον εκπαιδευτικό» (Λιγνός 2006). Όλες οι αλλαγές στα προγράμματα σπουδών και στα εγχειρίδια που τα συνοδεύουν σπάνια έχουν συνδεθεί με την αναγκαία προετοιμασία των εκπαιδευτικών μέσω συστηματικής και εξειδικευμένης επιμόρφωσης.

Στα πλαίσια της συρρίκνωσης του κοινωνικού κράτους και υπό την πίεση παγκοσμίως για ποιότητα, αποτελεσματικότητα, διασφάλιση της ποιότητας, ικανοποίηση κριτηρίων και

επίτευξη δεικτών αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συστήματος , σε πολλές χώρες παρατηρείται η υιοθέτηση οργανωτικών πλαισίων που δίνουν έμφαση σε ένα σχολείο – επιχείρηση και στην προσέλκυση ιδιωτικής φύσεως χρηματοδότηση. Στην Ελλάδα , λόγω των παραπάνω διεθνών τάσεων, προωθείται μια διαδικασία σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο βαθμός εφαρμογής και υιοθέτησης των αρχών σύμπραξης δεν είναι ικανοποιητικός και βέβαια η συνεργασία των δύο τομέων δεν τυγχάνει της αποδοχής όλων στην καθημερινή σχολική πρακτική. Έτσι τα δημόσια σχολεία στην Ελλάδα εξαρτώνται αποκλειστικά από τη χρηματοδότηση του κράτους. Η πολιτεία δεν έχει διαμορφώσει με σαφή τρόπο τις γενικές αρχές και το πλαίσιο λειτουργίας της σύμπραξης ώστε τα δημόσια σχολεία με τη σειρά τους, να εφαρμόσουν μια πολιτική αναζήτησης συμμαχιών με φορείς της τοπικής κοινωνίας και σύναψης συνεργασιών με νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Ως προς την επίτευξη των δεικτών αξιολόγησης το ελληνικό σχολείο συμμετέχει , δίνοντας τα αντίστοιχα στατιστικά στοιχεία σε φορείς όπως ο ΟΟΣΑ , η ΟΥΝΕΣΚΟ, η Διεθνής Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια των διαδικασιών ποσοτικής αξιολόγησης. Η ποιοτική αξιολόγηση όμως των δομών , της σχολικής μονάδας, του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι εδώ και χρόνια, ένα από τα πεδία αντιπαράθεσης και προβληματισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων . Ενώ λοιπόν υπάρχει η ποσοτική αποτύπωση του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα, η αντίστοιχη ποιοτική δεν έχει προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό . Τόσο η εσωτερική όσο και η εξωτερική ποιοτική αξιολόγηση δομών, προσωπικού και έργου απαιτεί χρόνο για την υλοποίησή της εκ μέρους της σχολικής μονάδας και προϋποθέτει κουλτούρα αξιολόγησης, που δεν υπάρχει στην παρούσα φάση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος αλλά και σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Επίσης σε μεγάλο βαθμό υπάρχει ταύτιση της διαδικασίας αξιολόγησης με τον παλιό και καθόλου επιτυχημένο θεσμό του Επιθεωρητή ενώ και ο τρόπος λειτουργίας των συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών καθώς και ο τρόπος άσκησης εξουσίας εκ μέρους του Υπουργείου Παιδείας δεν ευνοούν στη δημιουργία θετικού κλίματος για εφαρμογή μεθόδων αξιολόγησης.

Ενώ λοιπόν δεν μπορεί να βρεθεί ένας κοινός τόπος για την εφαρμογή διαδικασιών αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, τόσο το Υπουργείο Παιδείας όσο και τα υπόλοιπα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας έχουν συμφωνήσει εδώ και πολλά χρόνια για τη διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών και ειδικότερα για τον τρόπο πρόσβασης των μαθητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Υπάρχει στη συνείδηση του ελληνικής κοινωνίας ένας αξιοκρατικός και αδιάφθορος τρόπος εξέτασης και πρόσβασης των υποψηφίων στις σχολές

των Α.Ε.Ι. . Ο παραπάνω τρόπος εξέτασης , η έντονη επιθυμία της ελληνικής οικογένειας για κοινωνική και οικονομική ανέλιξη μέσω των σπουδών και ο περιορισμένος αριθμός θέσεων στα Πανεπιστήμια οδηγούν σε εντατικοποίηση της διαδικασίας απόκτησης γνώσεων, μέσω των φροντιστηριακών τμημάτων, που λειτουργούν μετά το τέλος του κανονικού ωρολογίου σχολικού προγράμματος για την επιπλέον προετοιμασία των μαθητών ενόψει των Πανελλαδικών εξετάσεων. Η προετοιμασία δε, των υποψηφίων και η δημιουργία του σχετικού κλίματος ξεκινάει από πολύ νωρίς , σχεδόν από την πρώτη τάξη του Λυκείου. Το ελληνικό σχολείο λοιπόν σήμερα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως εξεταστικοκεντρικό .

Άλλα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη δομή και λειτουργία του ελληνικού σχολείου σήμερα και ταυτόχρονα διαφοροποιούν το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας μας από τα συστήματα άλλων χωρών είναι θέματα που αφορούν την έλλειψη αυτονομίας του σχολικού οργανισμού, την απουσία διοικητικής αποκέντρωσης, τη διάθεση πιστώσεων κεντρικά, τη μικρή εμπλοκή των γονέων στα σχολικά συμβούλια, την ύπαρξη πολλών ενδιάμεσων επιπέδων λήψης αποφάσεων . Πιο συγκεκριμένα , τόσο σε διοικητικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο το περιθώριο αυτονομίας μιας σχολικής μονάδας είναι πολύ μικρό . Το σύστημα διοίκησης δεν είναι αποκεντρωμένο και οι λήψεις των αποφάσεων ακόμη και για θέματα ήσσονος σημασίας ή καθαρά τοπικού ενδιαφέροντος παίρνονται από την κεντρική εξουσία . Το Υπουργείο Παιδείας ασκεί κεντρικά μια πολιτική χωρίς να αφήνει στις περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης και κατ' επέκταση στις σχολικές μονάδες , περιθώριο προσαρμογής ή τροποποίησης στην εφαρμογή των εγκυκλίων ή των αποφάσεων. Η διάθεση των πιστώσεων – κονδυλίων για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολείων γίνεται κεντρικά , χωρίς να έχει τη δυνατότητα μια σχολική μονάδα να διαφοροποιηθεί και να τύχει άλλης αντιμετώπισης . Σε τοπικό μόνο επίπεδο και με βάση τις δημόσιες σχέσεις του διευθυντή μιας σχολικής μονάδας με τους τοπικούς φορείς αυτοδιοίκησης μπορεί να διεκδικήσει ένα επιπλέον ποσό για την κάλυψη εκτάκτων κτιριακών κυρίως, αναγκών του σχολείου. Όσον αφορά τη συμμετοχή των γονέων και της τοπικής κοινωνίας στις αποφάσεις του σχολείου , παρατηρείται μια απόσταση μεταξύ γονέων και σχολείου με αποτέλεσμα η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των δύο πλευρών να μην είναι ικανοποιητική και να δημιουργούνται και πεδία συγκρούσεων ορισμένες φορές.

3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ WEB 2.0.

3.1. ΟΡΙΣΜΟΙ, ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ WEB2.0.

Το 2004 κατά τη διάρκεια ενός συνεδρίου μεταξύ της O'Reilly Media και της MediaLive International όπου προτείνονταν ιδέες για την αναβάθμιση του παγκόσμιου ιστού, ο Dale Dougherty, παρατήρησε ότι το διαδίκτυο είχε αρχίσει να γίνεται πολύ δημοφιλές και σημαντικό μέρος της καθημερινότητας όλο και μεγαλύτερου ποσοστού ανθρώπων. Συνεχώς έβγαιναν νέες εφαρμογές και ιστοσελίδες οι οποίες αναγνωρίζονταν από το ευρύ κοινό σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επιπλέον οι περισσότερες εταιρείες άρχισαν να στρέφουν την επιχειρηματική τους δράση στο διαδίκτυο και να προσπαθούν να φέρουν τους καταναλωτές τους προς αυτό το κανάλι. Έχοντας όλα αυτά ως δεδομένα στο συνέδριο, εξέτασαν το Web 2.0 ως μια δεύτερη γενιά υπηρεσιών βασισμένων στο Διαδίκτυο. Ο όρος Web 2.0 (Ιστός 2.0), χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη νέα γενιά του Παγκόσμιου Ιστού όπως το ιστολόγιο (blog) , οι μεταδόσεις-διαμοιρασμός πολυμεσικών αρχείων , τα συνεργατικά εργαλεία παραγωγής γραπτού λόγου (wikis) , οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (social networking), τα κοινωνικά παιχνίδια που παίζονται δωρεάν online σε ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης όπως facebook και MySpace και τα tags (λέξεις-κλειδιά που είναι αντιπροσωπευτικά του περιεχομένου ενός θέματος, ώστε οι αναγνώστες να βρίσκουν εύκολα αυτά που τους ενδιαφέρουν , ανεξάρτητα πότε , που και ποιος τα δημοσίευσε). Το Web2.0 είναι λοιπόν ένα σύνολο από καινοτόμες εφαρμογές, τεχνολογίες και νέους ρόλους και δυνατότητες για τους χρήστες. Δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες του Διαδικτύου να δημοσιεύουν εύκολα και να μοιράζονται πληροφορίες, να συνεισφέρουν στη συγκέντρωση πολυμεσικού υλικού και να συνεργάζονται online σε πραγματικό ή όχι χρόνο. Αυτή η νέα γενιά υπηρεσιών είναι μια δυναμική διαδικτυακή πλατφόρμα στην οποία μπορούν οι χρήστες να αλληλεπιδρούν χωρίς τη χρήση εξειδικευμένων γνώσεων σε θέματα υπολογιστών και δικτύων. Η μεγάλη διαφοροποίηση της νέας γενιάς υπηρεσιών (Web 2.0.) σε σχέση με την προηγούμενη (Web 1.0.) είναι ότι υπάρχει η δυνατότητα οι χρήστες να έχουν ένα πιο ενεργό ρόλο. Οι χρήστες σήμερα μπορούν να παρέχουν υλικό και σχόλια, να συνεισφέρουν στη συλλογική γνώση με έναν ιδιαίτερα εύκολο, συνεργατικό τρόπο, να προβούν σε αξιολόγηση – βαθμολόγηση προϊόντων και υπηρεσιών , να δοκιμάσουν – πειραματιστούν με νέες εφαρμογές εταιριών και μέσω της ανατροφοδότησης να επισημάνουν τεχνικές ατέλειες με

σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της τελικής έκδοσης του προϊόντος. Επίσης, σε περιβάλλον Web2.0, οι απλοί χρήστες συμμετέχουν ενεργά στην κατηγοριοποίηση της πληροφορίας χαρακτηρίζοντας με λέξεις-κλειδιά (tags) άρθρα, φωτογραφίες, βίντεο κ.α. ώστε να είναι εύκολη η παρακολούθηση των θεμάτων από άλλους ενδιαφερόμενους χρήστες. Συμπερασματικά σε περιβάλλον Web 2.0, ο χρήστης, με ιδιαίτερα εύκολο τρόπο, λειτουργεί ως πάροχος-παραγωγός πληροφοριακού υλικού, ελεγκτής-διαχειριστής της ποιότητας του υλικού ή της υπηρεσίας, ελεγκτής εφαρμογών τεχνολογίας και μέτοχος-συνεισφέρων σε συλλογική, κοινόχρηστη γνώση.

3.2. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ WEB 2.0. ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα (2011) της Εθνικής Σχολής Δημοσίων Σχέσεων (NSPRA) στις Η.Π.Α. που είναι μια επαγγελματική οργάνωση που έχει στόχο την δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος και κλίματος αξιοπιστίας σε θέματα γύρω από την εκπαίδευση με την εγκαθίδρυση υπεύθυνων δημοσίων σχέσεων που οδηγούν στην επιτυχία για όλους τους μαθητές, οι γονείς σε ερώτηση σχετικά με την μέθοδο που επιθυμούν να ενημερώνονται από το σχολείο για τα παιδιά τους έδειξαν ξεκάθαρη προτίμηση για επικοινωνία μέσω διαδικτύου. Συγκεκριμένα οι πέντε πρώτες σε ποσοστά απαντήσεις ήταν: email από το σχολείο ή το διευθυντή, online ιστοχώρο για γονείς, e-newsletters από το σχολείο, σχολική ιστοσελίδα, τηλέφωνο / ηχητικό μήνυμα. Ένα παράδοξο στοιχείο της έρευνας ήταν το γεγονός ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, Twitter και blogs) κατέλαβαν τις τελευταίες θέσεις στις προτιμήσεις των ερωτηθέντων γονέων, χαμηλότερα ακόμα και από τις εφημερίδες, την τηλεόραση και τις συναντήσεις του αντίστοιχου συλλόγου γονέων και κηδεμόνων και επιτροπής παιδείας. Ίσως οι γονείς θεώρησαν πολύ «ανοικτά» και όχι αξιόπιστα τα συγκεκριμένα μέσα για επίσημη σχολική ενημέρωση ή να μην είναι τόσο μεγάλη ακόμα η επιρροή αυτών των μέσων στη ζωή των γονέων. Οι προτεραιότητες για τους γονείς, ως προς το περιεχόμενο της επικοινωνίας είναι η ενημέρωση για την πρόοδο του παιδιού, η ειδοποίηση όταν πέφτει η απόδοση του παιδιού, η πληροφόρηση πάνω σε οδηγίες διδασκαλίας μαθημάτων, η περιγραφή των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της χρονιάς, οι εργασίες για το σπίτι και ο τρόπος βαθμολόγησης αυτών. Οι γονείς παιδιών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έδειξαν επίσης υψηλό ενδιαφέρον για ενημέρωση σε θέματα συμπεριφοράς, ενώ οι γονείς παιδιών της δευτεροβάθμιας έδειξαν ενδιαφέρον πώς να βελτιώσουν την σχέση επικοινωνίας με τον εκπαιδευτικό. Ακολουθούν σε ενδιαφέρον θέματα που έχουν σχέση με εκπαιδευτικά

προγράμματα σπουδών, το ημερολόγιο εκδηλώσεων και προγραμματισμένων συναντήσεων , θέματα ασφαλείας και σωματικής ακεραιότητας των μαθητών και αλλαγές στο χώρο της εκπαίδευσης . Οι περισσότεροι γονείς επιθυμούν η ενημέρωση να λαμβάνει χώρα κάθε φορά που παίρνεται μια απόφαση ή συμβαίνει μια αλλαγή στο σχολείο. Συμπερασματικά, το κάθε σχολείο πρέπει να λάβει υπόψη και τις δικές του παραμέτρους και ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό ώστε μετά από σχετική έρευνα, να καταλήξει στις κατάλληλες πρακτικές επικοινωνίας με την οικογένεια και την τοπική κοινότητα .

3.3.ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΚΑΙ WEB2.0. ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Ο όρος στάση / στάσεις χρησιμοποιείται πάρα πολύ στο χώρο των κοινωνικών επιστημών και προσπαθώντας να τον προσεγγίσει κανείς εννοιολογικά θα αναφερθεί ως μία ιδέα , που συναποτελείται από το γνωστικό στοιχείο, το συναισθηματικό και το συμπεριφορικό , φορτισμένη με συναίσθημα η οποία προδιαθέτει μία ομάδα δράσεων σε μία ομάδα κοινωνικών καταστάσεων, κατά τον Triandis (et al., 1984). Στη συνέχεια ο Allport (1935: 784, στο Krosnick, Judd, & Wittenbrink, 2005 : 22, οπ. αναφ. στο Δαρόπουλο, 2013: 25) όρισε τη στάση ως : «...μια διανοητική και νευρική κατάσταση ετοιμότητας η οποία έχει οργανωθεί μέσω της εμπειρίας, ασκεί μια ευθεία και δυναμική επιρροή στην απάντηση του ατόμου σε όλα τα αντικείμενα και τις καταστάσεις με τα οποία σχετίζεται».Οι Triandis, Adamopoulos & Brinberg (1984) υιοθέτησαν έναν ορισμό της έννοιας των στάσεων τριών σημείων : «η στάση είναι μία ιδέα φορτισμένη με συναίσθημα η οποία προδιαθέτει μία ομάδα δράσεων σε μία ομάδα κοινωνικών καταστάσεων». Παρομοίως ο Γεωργιάς (1990: 124) ορίζει την έννοια στάση «προς κάποιο αντικείμενο, κάποια ιδέα ή κάποιο πρόσωπο, ως ένα διαρκές σύστημα με γνωστικό στοιχείο, συναισθηματικό στοιχείο, και τέλος, με κάποια τάση προς την έκφραση συμπεριφοράς». Οι Rosenberg και Hovland (1960) διακρίνουν τρεις διαστάσεις των στάσεων: τη γνωστική που αναφέρεται στη γνωστική αναπαράσταση του αντικειμένου της στάσης (γνώσεις, απόψεις ,πεποιθήσεις), τη συναισθηματική που αναφέρεται σε αξιολογικά συναισθήματα αρέσκειας ή δυσαρέσκειας ως προς το αντικείμενο της στάσης και τη συμπεριφορική που αναφέρεται σε συμπεριφορικές τάσεις ή προθέσεις (Rosenberg & Hovland, 1960 : 3 , στο Χαντζή, 1999 : 41, οπ. αναφ. στο Μπαγιάτη,2007: 100). Πολύ στενά συνδεδεμένες με τις στάσεις είναι οι πεποιθήσεις , οι οποίες αναφέρονται στις πληροφορίες (γνώσεις) που ένα άτομο έχει για ένα άλλο άτομο ή αντικείμενο ή θέμα σύμφωνα με Newhouse (1990 : 26, οπ. αναφ. στο Μπαγιάτη , 2007 : 100).

Σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία σχολείου οικογένειας έχει το εκπαιδευτικό προσωπικό αφού οι στάσεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών όσον αφορά τη χρήση τεχνολογίας πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ) επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα , τη συχνότητα και το περιεχόμενο της σχέσης τους με τους γονείς των παιδιών. Η Ertmer (1999) και οι Rosen & Weil (1995) αναφέρονται σε δύο είδη δυσκολιών που πρέπει να αντιμετωπίσουν και να υπερνικήσουν οι εκπαιδευτικοί στην προσπάθειά τους να εντάξουν και να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ στη σχολική τάξη. Από τη μια πλευρά, το εκπαιδευτικό προσωπικό πρέπει να βρει απάντηση σε θέματα κόστους και πρόσβασης στις ΤΠΕ , εύρεσης χρόνου για εκμάθηση, έλλειψης σχετικής εμπειρίας, προετοιμασίας των ίδιων και διαθέσιμης τεχνικής υποστήριξης από προσωπικό. Από την άλλη πλευρά, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αντιμετωπίσουν τις ίδιες τους τις αντιλήψεις και πρακτικές γύρω από τον τρόπο διδασκαλίας και χρήσης των ΤΠΕ στην τάξη και κατ' επέκταση την συνολική εκπαιδευτική διαδικασία που περιλαμβάνει και τη γονεϊκή εμπλοκή και τη συνεργασία με τους γονείς. Επίσης οι εκπαιδευτικοί πρέπει να διαχειριστούν την «αντίστασή» τους σε οργανωτικές αλλαγές του σχολείου-χώρου εργασίας και εξωτερικές παρεμβάσεις όπως οι οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας . Με τον όρο αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφερόμαστε στις ιδέες και τις απόψεις των εκπαιδευτικών καθώς και στις πληροφορίες που προσλαμβάνουν μέσω των αισθήσεων , ερμηνεύουν και κατανοούν πάνω σε ζητήματα της εκπαίδευσης . Οι αντιλήψεις των ατόμων επηρεάζουν τις στάσεις τους , οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν τις πρακτικές των ατόμων στην καθημερινή ζωή, στις σχέσεις τους με άλλους και κατά συνέπεια και στο χώρο εργασίας . Κατά ανάλογο τρόπο , οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για το ρόλο του σχολείου μέσα στην τοπική κοινότητα, τον τρόπο διδασκαλίας του μαθήματος, τη διαδικασία της μάθησης, το ρόλο της τεχνολογίας στην τάξη, τον παιδαγωγικό τους ρόλο επηρεάζουν τις στάσεις τους και ωθούν στην υιοθέτηση συγκεκριμένων πρακτικών μέσα στην τάξη (Pajares 1992 · Kagan 1992).

Σύμφωνα με έρευνες στο εσωτερικό (Σχορετσανίτου, 2010), η πλειονότητα των εκπαιδευτικών χρησιμοποιεί Η/Υ στο σπίτι και κάνουν χρήση του διαδικτύου. Αρκετοί εκπαιδευτικοί κάνουν χρήση του Η/Υ κατά την προετοιμασία της διδασκαλίας, ενώ είναι μικρότερο το ποσοστό εκείνων που χρησιμοποιούν τον Η/Υ κατά τη διδασκαλία και ακόμη πιο μικρό το ποσοστό των εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν τον Η/Υ για να επικοινωνούν με τους γονείς ή να καθοδηγούν και να επιβλέπουν τους μαθητές για την πορεία και εκπόνηση των διαφόρων σχολικών εργασιών . Η στάση (attitude) σχετικά με τους υπολογιστές και τις ΤΠΕ αποτελεί μία μεταβλητή που επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες.

Έχουν προηγηθεί πολλά ερευνητικά εργαλεία για την καταγραφή των στάσεων σχετικά με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση όπως π.χ. των Rosen & Weil (1995). Οι περισσότεροι ερευνητές επικεντρώνουν την προσοχή τους σε τέσσερις άμεσα συσχετιζόμενες διαστάσεις παραμέτρους: 1. Φόβος ή επιφυλακτικότητα (anxiety) για τη χρήση υπολογιστών και εργαλείων των ΤΠΕ 2. Αυτοαποτελεσματικότητα (self-efficacy) και εμπιστοσύνη στις ικανότητες χρήσης των ΤΠΕ 3. Επιθυμία και ευχαρίστηση για τη χρήση υπολογιστών και εργαλείων των ΤΠΕ 4. Αντιλήψεις σχετικά με την αξία και τη χρησιμότητα των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τη στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ είναι η ηλικία, το φύλο, η βαθμίδα εκπαίδευσης και η εμπειρία χρήσης υπολογιστών. Σύμφωνα με αποτελέσματα προσφάτων ερευνών του Τεο τα έτη 2009 και 2011, η πρόθεση χρήσης ΤΠΕ από τον εκπαιδευτικό επηρεάζεται πάρα πολύ από την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα (βαθμός στον οποίο ο δάσκαλος πιστεύει ότι χρησιμοποιώντας την τεχνολογία/ΤΠΕ θα αυξηθεί η αποδοτικότητά του) και επίσης αρκετά από την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης και την αυτοαποτελεσματικότητα πάνω στις ΤΠΕ. Ως προς την αυτοαποτελεσματικότητα (self-efficacy) σχετικά με απλές δεξιότητες χρήσης Η/Υ, οι έρευνες έδειξαν ότι μεγάλο ποσοστό των Ελλήνων εκπαιδευτικών θεωρεί τον εαυτό τους ικανό να ανταποκριθεί με επιτυχία στις απαιτήσεις των καταστάσεων που σχετίζονται με απλή χρήση Η/Υ. Μικρότερο είναι το ποσοστό εκείνων των εκπαιδευτικών που θεωρούν ότι μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία σε σύνθετες εργασίες με τη χρήση Η/Υ και ακόμη πιο μικρό το ποσοστό όσων νιώθουν ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον Η/Υ μέσα στη τάξη ή να λύσουν προβλήματα του Η/Υ κατά τη χρήση του. Γενικότερη είναι η παρατήρηση ότι όσο πιο σίγουροι είναι οι εκπαιδευτικοί για τις ικανότητές τους σε θέματα ΤΠΕ και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τόσο πιο πολύ χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για εκπαιδευτικούς σκοπούς μέσα στην τάξη. Μια άλλη παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση της συνολικής εικόνας των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση ΤΠΕ είναι το γεγονός ότι οι πιο νέοι στην ηλικία είναι πιο θετικοί στη χρήση ΤΠΕ συγκριτικά με άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και αρκετών χρόνων προϋπηρεσίας. Επίσης τα ευρήματα έδειξαν με σαφήνεια ότι οι άνδρες εκπαιδευτικοί ασχολούνται περισσότερο και νωρίτερα με τη χρήση των υπολογιστών στο σπίτι συγκριτικά με τις γυναίκες, εμφανίζουν μεγαλύτερη σιγουριά για την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν υπολογιστές, μεγαλύτερη αυτο-αποτελεσματικότητα ως προς την εκτέλεση σύνθετων εργασιών με τους υπολογιστές και είναι πιο πιθανό να κάνουν χρήση των υπολογιστών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Έρευνες σε ομάδες εκπαιδευτικών στην Ελλάδα που κάνουν χρήση των εργαλείων Web2.0: τα κοινωνικά δίκτυα (Facebook, LinkedIn, Classroom 2.0, Teachers 2.0), τα μικροιστολόγια

(Twitter, Edmodo), τα διαδικτυακά εργαλεία παρουσιάσεων (Slideshare, Creezy, Stich, Prezi), τις υπηρεσίες κοινωνικών Επισημάνσεων (Diigo, Delicious), τις υπηρεσίες διαδικτυακών ημερολογίων (Google calendar), τα εργαλεία ανάγνωσης RSS (Google Reader), τα εργαλεία δημιουργίας χρονοδιαγραμμάτων (Dipity, Timeline), τα εργαλεία διαχείρισης και αποθήκευσης προσωπικών και όχι μόνο αρχείων στο διαδίκτυο (Dropbox), τα εργαλεία δημιουργίας ιστότοπων (Wembley, Webnode), τα εργαλεία δημιουργίας ψηφιακών πολυμεσικών εργασιών (Animoto, Sumopaint, Prezi, OneTrueMedia), και παρουσιάσεων (Slideshare, Picasa, Flickr, MyPlick), τα σύννεφα λέξεων (Wordle), τα εργαλεία δημιουργίας ηλεκτρονικών αλληλεπιδραστικών αφισών (Glogster), τα εργαλεία podcasting, τα εργαλεία δημιουργίας κόμικ (Toondoo), δημιουργίας διαδικτυακών κουίζ (Hot Potatoes, Zoho Challenge, Quizmaker), τους ηλεκτρονικούς αλληλεπιδραστικούς πίνακες (Wallwisher) .

Οι εκπαιδευτικοί που έκαναν χρήση Web2.0 τεχνολογιών (www.slideshare.net/gpalegeo/26-web-20), αξιολόγησαν τις επιδράσεις που είχαν οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες στους μαθητές ως ιδιαίτερα σημαντικές αφού έτσι οι μαθητές έχουν ενεργό ρόλο , βρίσκονται στο επίκεντρο της μάθησης , δημιουργούν τον ψηφιακό τους περιεχόμενο με μια σειρά εργαλείων , αποκτούν το ρόλο του παραγωγού πληροφοριακού υλικού , επικοινωνούν ευκολότερα με την κοινωνία μέσω αναρτήσεων υλικού σε ιστοσελίδες και ιστολόγια, κοινωνικοποιούνται και αλληλεπιδρούν με άτομα εκτός σχολικού περιβάλλοντος, αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας και πρακτικές λειτουργίας ως ομάδα, τους παρέχεται η δυνατότητα να επικοινωνούν ως μέλη μιας τάξης εκτός σχολικού χώρου σε χρόνο εκτός σχολικού ωραρίου, μπορούν να εκφράσουν αμεσότερα και πιο ελεύθερα τις σκέψεις τους . Οι μαθητές αναπτύσσουν μια πιο στέρεα και ειλικρινή σχέση με τον εκπαιδευτικό λόγω του νέου πεδίου επαφής τους , της άμβλυνσης του ψηφιακού χάσματος λόγω του τεχνολογικού ενδιαφέροντος και των δύο πλευρών και λόγω των κοινών εμπειριών τους στο ψηφιακό πεδίο της ατομικής ή κοινωνικής συμπεριφοράς .

Από αντίστοιχες έρευνες του εξωτερικού και συγκεκριμένα στις Η.Π.Α (2004), προκύπτουν επίσης ανησυχίες των εκπαιδευτικών για το χρόνο εκπαίδευσης των ιδίων πάνω στα νέα εργαλεία ΤΠΕ , την ανάγκη για διάθεση ωρών που απαιτείται καθημερινά για την προετοιμασία διδασκαλίας με τη χρήση ΤΠΕ π.χ. η σύνταξη μέσω powerpoint και αποστολή πληροφοριακού υλικού μέσω email καθώς και η ανησυχία των εκπαιδευτικών για το βαθμό πρόσβασης και εξοικείωσης των γονέων στα εργαλεία πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ) ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν το παιδί σε εργασίες στο σπίτι . Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα ευρήματα ευρείας κλίμακας, πιλοτικού προγράμματος-ερωτηματολογίου (Connolly, et

al.,2011) έδειξαν ότι η πλειονότητα των ευρωπαϊών μαθητών θεωρούν το Web2.0. ως ένα σύνολο μοντέρνων εργαλείων του διαδικτύου για να επικοινωνήσουν, να δημιουργήσουν και να διαμοιράσουν υλικό καθώς και να αναζητήσουν πληροφορίες πιο αποτελεσματικά. Οι μαθητές προτιμούν να χρησιμοποιούν περισσότερο το YouTube, τα Blogs, τα Wikis, το Facebook , τα GoogleDocs και λιγότερο εφαρμογές όπως Flickr, Twitter και Podcasts ως εργαλεία μέσα στην τάξη . Κατά ανάλογο τρόπο, οι ευρωπαίοι εκπαιδευτικοί έδειξαν τις ίδιες προτιμήσεις με τα παιδιά όσον αφορά τις εφαρμογές Web2.0. ως εργαλεία για την τάξη τους με τη διαφορά ότι αφιερώνουν περισσότερο χρόνο σε Blogs από τα παιδιά . Σίγουρα η εκπαιδευτική κοινότητα έχει αντιληφθεί τη χρησιμότητα των εργαλείων Web 2.0. και προωθούν στην τάξη νέες πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης με τη χρήση αυτών των νέων εργαλείων.

3.4. ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ

Η δυνατότητα χρήσης πληροφοριών και τεχνολογίας επικοινωνιών είναι σήμερα προαπαιτούμενο για να δραστηριοποιείται κανείς και να εργάζεται στην «κοινωνία της πληροφορίας». Οι ΤΠΕ διεισδύουν και επηρεάζουν όλους τους τομείς της κοινωνίας από το χώρο της εκπαίδευσης έως και τη συμμετοχή των πολιτών σε διάφορες δραστηριότητες , την ψυχαγωγία και τον τρόπο διάθεσης του ελεύθερου χρόνου των ατόμων. Παρά την παραδοχή όλων για την αναγκαιότητα και τη σημασία χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (ΤΠΕ) παρατηρείται παγκοσμίως η δημιουργία ενός τεχνολογικού χάσματος μεταξύ των ατόμων που κάνουν χρήση των εργαλείων ΤΠΕ και εκείνων που είναι «τεχνολογικά-ψηφιακά αναλφάβητοι».

Αρκετοί ερευνητές, όπως ο Murdock (1996), υποστηρίζουν ότι οι υλικοί πόροι και η οικονομική δυνατότητα των ατόμων παίζουν κεντρικό ρόλο στο αν τα άτομα χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και στο είδος της χρήσης . Το κόστος απόκτησης από κάποιο άτομο συσκευών τεχνολογίας όπως είναι π.χ. ένας υπολογιστής είναι ένα εμπόδιο . Η εκπαίδευση πάνω στην νέα τεχνολογία , οι συνεχείς τεχνικές ρυθμίσεις και αναβαθμίσεις των συσκευών με νέες δυνατότητες και εφαρμογές είναι οι κύριοι λόγοι διόγκωσης του κόστους της χρήσης τεχνολογίας. Σύμφωνα με τον Busy (2000), το εισόδημα και η κοινωνικοοικονομική τάξη στην οποία ανήκει το άτομο επηρεάζουν την εμπλοκή του με τις ΤΠΕ , την πρόσβαση και χρήση του Διαδικτύου . Εκτός των παραγόντων που σχετίζονται με το υλικό , υπάρχουν και παράγοντες που σχετίζονται με την εμπειρία και τη στάση που υιοθετεί το άτομο ως προς τη χρήση τεχνολογίας . Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην εμπειρία χρήσης νέας τεχνολογίας και

στη στάση-συμπεριφορά απέναντι στη χρήση τεχνολογίας (Loyd et al,1987). Η αντίληψη ευκολίας χρήσης ενός τεχνολογικού μέσου, η αντίληψη αυτοαποτελεσματικότητας του ατόμου , η αντίληψη του ατόμου για τις ικανότητες του είναι μερικοί σημαντικοί παράγοντες που καθορίζουν την εμπλοκή ενός ατόμου με την τεχνολογία. Άλλες έρευνες κατέδειξαν ότι το επίπεδο δημιουργικότητας του ατόμου , η αντίληψη που έχει το ίδιο το άτομο για τη μάθηση και τη γνώση και η εικόνα που θέλει να προβάλλει το άτομο προς την κοινωνία έχουν ισχυρή συσχέτιση με τις στάσεις του απέναντι στον υπολογιστή .

Υπάρχουν άτομα κατά συνέπεια και γονείς, που αντιλαμβάνονται την ενασχόλησή τους με τη τεχνολογία ως μια απειλή για τα ίδια. Κατά το φαινόμενο της «φοβίας» απέναντι στην τεχνολογία , οι άνθρωποι αποφεύγουν τη χρήση ΤΠΕ είτε πρόκειται για το χώρο εργασίας , είτε το σχολείο, είτε το σπίτι . Η τεχνολογική φοβία ή στρες , από ευρήματα ερευνών, φάνηκε ότι έχει σημαντική συσχέτιση με το φύλο ή την ηλικία του ατόμου ή άλλα ατομικά χαρακτηριστικά του υποψήφιου χρήστη όπως είναι οι ιδεολογικοί και πολιτικοί του προσανατολισμοί. Άλλη εξήγηση της μη χρήσης των ΤΠΕ από μέρους μερίδας ανθρώπων και κατά συνέπεια και μερίδας γονιών εστιάζει στην ιδεολογική άρνηση . Τα άτομα , παρόλο που έχουν τη δυνατότητα, συνειδητά αρνούνται τη χρήση τεχνολογίας και ΤΠΕ ως κάτι το οποίο δεν συνάδει με την κοσμοθεωρία τους αφού έτσι θα άλλαζε ο παραδοσιακός τρόπος ζωής και εργασίας τους.

Σύμφωνα με τη θεωρία διάχυσης μιας καινοτομίας (Rogers,1962), όπως είναι και οι ΤΠΕ, ακολουθείται μια διαδικασία με την οποία η καινοτομία κοινοποιείται μέσω ορισμένων καναλιών με την πάροδο του χρόνου μεταξύ των μελών ενός κοινωνικού συστήματος. Υπάρχουν τέσσερα βασικά στοιχεία που επηρεάζουν την εξάπλωση μιας νέας ιδέας: η καινοτομία, τα κανάλια επικοινωνίας, η χρονική στιγμή και το κοινωνικό σύστημα. Η διαδικασία αυτή στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Κατά τη διαδικασία διάδοσης καινοτόμων ιδεών ή εφαρμογών ή χρήσης συσκευών τεχνολογίας υπάρχουν πρωτοπόρες ομάδες, νεαρών ηλικιακά ατόμων που θέλουν να ρισκάρουν, έχουν οικονομική άνεση και είναι κοντά στις επιστήμες. Στη συνέχεια η καινοτομία υιοθετείται από κατηγορία ατόμων που έχουν λάβει υψηλή ακαδημαϊκή εκπαίδευση, έχουν έντονη κοινωνική δραστηριότητα και ασκούν επιρροή στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Ακολουθεί χρονικά μια αρκετά μεγάλη μερίδα ατόμων που υιοθετούν πιο νωρίς από τη μεγάλη μάζα της κοινωνίας την καινοτομία. Με χρονική καθυστέρηση ακολουθεί η μεγάλη κατηγορία ατόμων που προσεγγίζει την καινοτομία με σκεπτικισμό και σίγουρα μετά την υιοθέτησή της από την πλειονότητα της κοινωνίας . Τέλος, υπάρχουν και εκείνοι που εντελώς καθυστερημένα

πλησιάζουν μια καινοτόμα ιδέα π.χ. Τ.Π.Ε. , είναι αυστηρά προσκολλημένοι στην παράδοση , μεγάλοι κατά μέσο όρο ηλικιακά , χαμηλού εισοδήματος και διατηρούν επαφή μόνο με την οικογένεια και τους πολύ κοντινούς τους φίλους. (Rogers 1962:150) Κατά αντιστοιχία, υπάρχουν γονείς που εντάσσονται σε κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες και παρουσιάζουν τα ανάλογα χαρακτηριστικά όσον αφορά την πρόθεση, ρυθμό αποδοχής και υιοθέτησης της ιδέας για ψηφιακή επικοινωνία με τα άλλα μέλη της κοινωνίας και συγκεκριμένα με το σχολείο .

3.5. ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ-ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΠΕ

Στην σημερινή «κοινωνία της Πληροφορίας», οι στάσεις, αντιλήψεις και συμπεριφορές, ως προς την τεχνολογία, των νεαρών ατόμων της σχολικής κοινότητας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο . Οι μαθητές, σύμφωνα με τη θεωρία της διάχυσης μιας καινοτομίας, ανήκουν σε εκείνη την κοινωνική ομάδα που έρχεται σε επαφή, αποδέχεται και υιοθετεί γρήγορα κάθε τεχνολογική καινοτομία και ιδιαίτερα εκείνες που σχετίζονται με το σχολικό περιβάλλον ή την εκπαιδευτική διαδικασία ή την επικοινωνία μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας. Η χρήση της τεχνολογίας και ειδικότερα της Πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) είναι μέσα στα ενδιαφέροντα των μαθητών και αποτελεί αντικείμενο μελέτης και ενασχόλησης .

Σύμφωνα με πρόσφατη πανευρωπαϊκή έρευνα (Ólafsson, 2013), η χρήση του Διαδικτύου και γενικά των ψηφιακών μέσων έχει ενταχθεί στην καθημερινότητα των παιδιών στην Ευρώπη με πιο κοινό μέσο το κινητό τηλέφωνο και τον υπολογιστή από το χώρο κυρίως του σπιτιού. Τα παιδιά εμπλέκονται με ένα μεγάλο εύρος ψηφιακών δραστηριοτήτων και εφαρμογών. Η πιο κοινή διαδικτυακή δραστηριότητα των παιδιών ηλικίας 9-16 χρόνων είναι η χρήση του Ίντερνετ για σχολική εργασία , τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, η παρακολούθηση βίντεο , η ηλεκτρονική σε πραγματικό χρόνο συνομιλία και ακολουθούν δραστηριότητες όπως η αποστολή εικόνων ή μηνυμάτων σε άλλους, η χρήση ψηφιακής κάμερας και το διαμοίρασμα αρχείων. Κατά τη χρήση του Ίντερνετ από τους εφήβους , στα πλαίσια της σχολικής τους εργασίας , οι ιστότοποι της Google και της Wikipedia κυριαρχούν στις προτιμήσεις τους. Οι περισσότεροι μαθητές αντιγράφουν υλικό από το Ίντερνετ και χρησιμοποιούν διάφορες στρατηγικές κάλυψης των λογοκλοπών τους. Συχνά η συγγραφή μιας σχολικής εργασίας συνοδεύεται από ηλεκτρονική συνομιλία και αποστολή μηνυμάτων προς συμμαθητές. Οι μαθητές θεωρούν ότι το Ίντερνετ ενώ χρησιμοποιείται για την βελτίωση των μεθόδων διδασκαλίας , δεν προωθεί αρκετά την καινοτομία , την συνεργατική , μη

καθοδηγούμενη παραγωγή γνώσης και μάθησης γιατί το εκπαιδευτικό σύστημα βασίζεται ακόμη στη μετωπική, μονόδρομη, παραδοσιακή διδασκαλία του εκπαιδευτικού προς τους μαθητές .

Φυσικά η χρήση της ηλεκτρονικής επικοινωνίας και ειδικότερα εργαλείων Web 2.0. , από μέρους των μαθητών, κρύβει και κινδύνους και απειλές. Οι παρενέργειες της χρήσης ΤΠΕ αφορούν την παραβίαση των προσωπικών δεδομένων των μαθητών , των πνευματικών τους δικαιωμάτων σε μια εργασία , φωτογραφία , αρχείο , τη διατάραξη της ηρεμίας τους εξαιτίας ηλεκτρονικών απειλών και παρενοχλήσεων από τρίτους , τον επικίνδυνο πιθανό εθισμό τους στο Διαδίκτυο και την πτώση της σχολικής επίδοσης ή την ενασχόλησή τους με τον ηλεκτρονικό τζόγο, την ηλεκτρονική πορνογραφία . Παρά το γεγονός ότι οι μαθητές εντοπίζουν έλλειμμα στην ενημέρωση και δυσκολία αντιμετώπισης των παραπάνω φαινομένων από μέρους του σχολείου και της οικογένειας, είναι ξεκάθαρη η θετική στάση τους απέναντι στην τεχνολογία επικοινωνιών. Παρατηρείται σε υψηλό ποσοστό μεταξύ των μαθητών, να κυριαρχεί η αντίληψη της ικανότητας χειρισμού των εργαλείων Web2.0. , η αίσθηση αυτοαποτελεσματικότητάς τους στη χρήση ΤΠΕ και η θετική στάση τους στη χρήση εργαλείων Web2.0. μέσα στην τάξη κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Ο έλεγχος των γονέων σε θέματα χρήσης του Διαδικτύου , σύμφωνα με τις απόψεις των παιδιών, είναι υπαρκτός και είναι πιο έντονος όσο πιο μικρή είναι η ηλικία του νεαρού χρήστη του Η/Υ . Η σωστή ,βέβαια, εφαρμογή του γονεϊκού ελέγχου σε θέματα προστασίας των παιδιών από τη χρήση του Διαδικτύου είναι ένα ζητούμενο των ημερών μας. Η εφαρμογή μέτρων γονεϊκού ελέγχου και η αντιμετώπιση των διαφόρων προβληματικών καταστάσεων χρήσης του διαδικτύου από το παιδί έχει σημαντική σχέση με τον τύπο της οικογένειας , το οικογενειακό εισόδημα, το φύλο, την ηλικία και πολλά ψυχολογικά, κοινωνικοοικονομικά και προσωπικά χαρακτηριστικά του παιδιού.

3.6. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ WEB2.0. ΣΕ ΕΥΡΩΠΗ

Στην Ευρώπη παρατηρείται επίσης μετατόπιση από τους παραδοσιακούς τρόπους επικοινωνίας σε ηλεκτρονικές μεθόδους ενημέρωσης και επαφής μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Στα περισσότερα ευρωπαϊκά σχολεία, ιδιωτικά ή δημόσια , η διεύθυνση του σχολείου και το εκπαιδευτικό προσωπικό προτιμούν να έρχονται σε επαφή και να ενημερώνουν τους γονείς των μαθητών κάνοντας χρήση του email, του τηλεφώνου, της

σχολικής ιστοσελίδας ή του ιστοτόπου – πληροφοριακού συστήματος του σχολείου για παροχή προσωπικών πληροφοριών για το παιδί όπως βαθμοί, έκθεση προόδου και παρατηρήσεις ως προς τη συμπεριφορά, αποστέλλοντας γραπτά μηνύματα ή φωνητικά μηνύματα στο κινητό τηλέφωνο του κηδεμόνα σε περίπτωση αμέσου ανάγκης. Σίγουρα η επαφή πρόσωπο με πρόσωπο σε τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. κάθε τρίμηνο ή εξάμηνο παραμένει στις κύριες μεθόδους επικοινωνίας μεταξύ των δύο πλευρών, αφού οι συγκεντρώσεις γονέων δίνουν τη δυνατότητα, σε χαλαρό περιβάλλον, για αμεσότητα στην επικοινωνία, πιο ειλικρινή συζήτηση και συνεργασία καθώς και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικού προσωπικού και κηδεμόνων του παιδιού. Επίσης, η αποστολή πρόσκλησης, με το συμβατικό ταχυδρομείο ή το τηλεομοιότυπο (φαξ), από το σχολείο προς τους γονείς και τους τοπικούς φορείς για παρακολούθηση γιορτών και εκδηλώσεων του σχολείου ή η πρόσκληση για προσφορά των γονέων ή άλλων μελών της τοπικής κοινότητας εθελοντικής εργασίας ή οικονομικής βοήθειας αποτελούν αφορμή για επαναπροσδιορισμό και ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικού προσωπικού και τοπικής κοινωνίας. Τα παραδοσιακά μέσα επικοινωνίας, όπως τοπικές εφημερίδες και ραδιόφωνο, δεν συγκεντρώνουν τις προτιμήσεις των ευρωπαϊκών σχολείων στην προσπάθεια επικοινωνίας τους με τους κηδεμόνες των παιδιών. Σε αρκετά ευρωπαϊκά σχολεία, παρατηρείται ξεκάθαρα η προβολή του στόχου και του οράματος της εκπαιδευτικής μονάδας, η προβολή των οικονομικών ευεργετών, των υψηλών ακαδημαϊκών – επαγγελματικών προσόντων του προσωπικού, η ανακοίνωση των διακρίσεων-επιτυχιών σε επίπεδο σχολικής μονάδας και γενικότερα η προβολή του σχολείου ως ενός εκπαιδευτικού οργανισμού-επιχείρησης μέσα σε ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Ως προς τα θέματα συζήτησης, κατά την επικοινωνία σχολείου – οικογένειας, και οι δύο πλευρές εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στην επίδοση του παιδιού, τη γενικότερη συμπεριφορά του παιδιού μέσα στην τάξη, τις σχολικές εργασίες-ασκήσεις, το πρόγραμμα μαθημάτων, το πρόγραμμα σπουδών, τις σχολικές εκδηλώσεις. Δεν λείπουν βέβαια, στα πλαίσια του επαγγελματικού προσανατολισμού, οι συναντήσεις-παρουσιάσεις, από ειδικούς, των επαγγελματικών προοπτικών και ευκαιριών του μαθητή-υποψηφίου φοιτητή, με σκοπό να επιλέξει ο ίδιος ο μαθητής σε συνεργασία με την οικογένειά του τις μελλοντικές σπουδές του. Σημαντικός αριθμός σχολείων στην Ευρώπη έχουν καθιερώσει κάθε δεκαπενθήμερο ή μήνα την αποστολή ενημερωτικού (sms) γραπτού μηνύματος προς τον γονέα για την πρόοδο του παιδιού.

3.7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Στα πλαίσια της προσαρμογής του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος στις επιταγές της σύγχρονης κοινωνίας και της κοινής ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, το ελληνικό σχολείο άρχισε να υιοθετεί μια πιο θετική στάση απέναντι στη χρήση Νέων Τεχνολογιών για την αλλαγή: του περιεχομένου των Προγραμμάτων Σπουδών και σχολικής γνώσης, του τρόπου διδασκαλίας, της σχέσης εκπαιδευτικών και μαθητών και της σχέσης γονιών και σχολείου. Κύριοι στόχοι, σύμφωνα με το Ψηφιακό Σχολείο του ΥΠΑΙΘ (<http://dschool.edu.gr/>), είναι: η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανάπτυξη και η συγκέντρωση υπάρχοντος ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, η ανάπτυξη ψηφιακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, η ανάπτυξη ψηφιακού αποθετηρίου μαθησιακών αντικειμένων, η επικοινωνιακή χρήση της δικτυακής και τεχνολογικής υποδομής των σχολείων, η δημιουργία ψηφιακής κουλτούρας. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με πηγές του ΥΠΑΙΘ, 35% των εκπαιδευτικών δηλώνουν ότι έχουν χρησιμοποιήσει τις ΤΠΕ για τα μαθήματά τους (μέσος όρος στην Ε.Ε. 74%), 31% των εκπαιδευτικών δηλώνουν ότι δεν έχουν καμία ή σχεδόν καμία εμπειρία στη χρήση των ΤΠΕ (μέσος όρος στην Ε.Ε. 7%), 40% των σχολείων έχουν δική τους ιστοσελίδα (εκτιμάται ότι μόλις το 10-15% είναι ενεργές) και μόλις το 1,4% των εκπαιδευτικών της Α/θμιας και το 3,7% της Β/θμιας έχουν ενεργή ιστοσελίδα στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο.

Οι δράσεις του προγράμματος «Ψηφιακό Σχολείο-Νέο Σχολείο» που υλοποιούνται, οργανώνονται σε πέντε βασικούς άξονες, ώστε να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες του επιχειρησιακού σχεδίου: 1) ενίσχυση των υποδομών δικτύου και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού των σχολείων με στόχο τη δημιουργία της ψηφιακής τάξης (π.χ. data projectors, φορητό εργαστήριο Η/Υ, οπτικές ίνες) που θα έχει σύνδεση με το διαδίκτυο, θα έχει εξοπλιστεί με διαδραστικά συστήματα διδασκαλίας ώστε οι μαθητές να αλληλεπιδρούν με τη χρήση όλων των σύγχρονων εργαλείων των ΤΠΕ, 2) διαδραστικό και αντιστοιχισμένο με τα προγράμματα σπουδών ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο (e-books) με δυνατότητες ενεργού εμπλοκής των χρηστών με εργαλεία Web 2.0 μέσω ψηφιακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας, στην οποία θα είναι ενσωματωμένα βιβλία ψηφιακής μορφής, εμπλουτισμένα με διαδραστικό υλικό όπως εκπαιδευτικά παιχνίδια, μικροπειράματα, animations, video από ΕΡΤ (NEPIT) και Μουσεία, υπερσυνδέσμους, ήχοι, εικόνες, σχήματα, πίνακες, διαγράμματα, γραφήματα, προσομοιώσεις, Γλωσσάρια, Ευρετήρια, Λεξικά, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, ερωτηματολόγια, quiz, 3) επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, 4) ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής διοίκησης της εκπαίδευσης, καταγραφής και διαχείρισης εκπαιδευτικών δεδομένων και 5) οριζόντιες υποστηρικτικές

δράσεις όπως το σύστημα υποστήριξης των σχολείων (helpdesk) σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ενημέρωση γονέων, μαθητών, και εκπαιδευτικών για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου (safer internet) και προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας στη χρήση των ΤΠΕ από την εκπαιδευτική κοινότητα (βραβεία, σχολικοί διαγωνισμοί). Βέβαια, ο βαθμός εφαρμογής και διάχυσης των δράσεων ανάμεσα στην εκπαιδευτική κοινότητα, τεχνικής υποστήριξης του όλου εγχειρήματος, αποτύπωσης των δυσκολιών και ανατροφοδότησης με νέα δεδομένα του προγράμματος δεν είναι ικανοποιητικός και είναι ένα από τα σημεία που χρήζουν βελτιώσεως.

Πέρα από την πρόθεση, μέσω προγράμματος, της πολιτείας, για αναβάθμιση του ελληνικού σχολείου σε ψηφιακό επίπεδο, σημαντικός παράγοντας εξέλιξης στο χώρο της εκπαίδευσης είναι και η ίδια η σχολική μονάδα. Η φιλοσοφία και το γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας της διεύθυνσης και του εκπαιδευτικού της προσωπικού αντανακλώνται στον τρόπο, ποιότητα, συχνότητα και θεματολογία της επικοινωνίας τους με τους γονείς των μαθητών. Αναλυτικότερα, εδώ και μερικά χρόνια τα μεγάλα ιδιωτικά σχολεία στην Ελλάδα έχουν υιοθετήσει ένα σύνολο πρακτικών ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας. Μεταξύ άλλων, η σχολική ιστοσελίδα αποτελεί βασικό πυλώνα επικοινωνίας και προβολής αφού δίνει τη δυνατότητα στους γονείς να έχουν πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό από σχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες και επισκέψεις των παιδιών τους, να ενημερώνονται για την σχολική επίδοση των παιδιών τους, να ενημερώνονται για θέματα που αφορούν δράσεις - σεμινάρια επιμόρφωσης των ίδιων των ενηλίκων-γονέων, να επικοινωνούν άμεσα με το σχολείο μέσω λογαριασμού email, ακόμη και να προβάλλουν την επιχείρησή τους ή την επαγγελματική τους ιδιότητα. Από την πλευρά της η διεύθυνση του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου, μέσω της σχολικής ιστοσελίδας, επιχειρεί την προβολή της εικόνας του εκπαιδευτικού οργανισμού, την προβολή του πολιτιστικού ρόλου της μονάδας στα δρώμενα της τοπικής κοινωνίας καθώς και την αναζήτηση προσωπικού ή την ανάρτηση στοιχείων ελέγχου πιστοποίησης και διάκρισης της σχολικής μονάδας στα πλαίσια της προσέλκυσης υποψηφίων μαθητών και χορηγών, της διαφήμισης και του ανταγωνισμού των επιχειρήσεων. Εξαιτίας της επιθυμίας για άρτια, επαγγελματική προβολή του σχολείου, ανατίθεται συνήθως η τεχνική υποστήριξη της ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε ειδικούς των επικοινωνιών. Φυσικά το επείγον κάποιων καταστάσεων υγείας, η αμεσότητα της ζωντανής συνομιλίας και η μη πρόσβαση κάποιων κηδεμόνων μαθητών σε νέες τεχνολογίες, φέρνουν το τηλέφωνο πολύ υψηλά στις προτιμήσεις όσον αφορά τα μέσα επικοινωνίας σχολείου οικογένειας.

Όσον αφορά τα δημόσια σχολεία στην Ελλάδα, παρατηρείται μια υστέρηση στην επικοινωνιακή διαδικασία σε σχέση με τα αντίστοιχα ιδιωτικά σχολεία. Στο παρελθόν, στην Ελλάδα, δεν υπήρξαν σχετικές έρευνες. Σήμερα μπορεί να υποστηρίξει κανείς ότι δεν υπάρχει έρευνα που να έχει ασχοληθεί με το βαθμό διάχυσης και τις πρακτικές ηλεκτρονικής επικοινωνίας του δημόσιου σχολείου με την ελληνική οικογένεια , αλλά σιγά – σιγά και σταθερά, παρατηρείται ότι όλο και περισσότερα σχολεία δίνουν σημασία στην εγκαθίδρυση ηλεκτρονικού διαύλου επικοινωνίας και συνεργασίας με τους γονείς των μαθητών. Υπάρχει η σχολική ιστοσελίδα αλλά δεν είναι πλήρως και συχνά ενημερωμένη με τα νέα της σχολικής κοινότητας. Παρατηρείται μια συστολή , εκ μέρους της διεύθυνσης και του προσωπικού, στην προβολή προσωπικών ή επαγγελματικών στοιχείων τους, αλλά και έντονη επιθυμία για προβολή των σχολικών διακρίσεων και εξωσχολικών δραστηριοτήτων των μαθητών. Η τεχνική υποστήριξη της ηλεκτρονικής επικοινωνίας – συνεργασίας σχολείου και οικογένειας στηρίζεται στη διάθεση και στις γνώσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού αποκλειστικά. Η χρήση του τηλεφώνου και η ταχυδρομική επιστολή θεωρούνται συχνά ως η πιο κατάλληλη επίσημη μορφή επικοινωνίας . Ο χώρος του σχολείου αποτελεί συχνά χώρο φιλοξενίας ενημερωτικών σεμιναρίων ή εκπαίδευσης των γονέων και γενικότερα των μελών της τοπικής κοινότητας, ιδιαίτερα σε μικρές κοινωνίες.

3.8. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Από τα παραπάνω γίνεται φανερή η έλλειψη στοιχείων και ερευνών που αφορούν τον νέο τρόπο επαφής του σχολείου με την ελληνική οικογένεια σήμερα και προς κάλυψη του συγκεκριμένου κενού, έρχεται να συμβάλλει και η τρέχουσα έρευνα , σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων .

Από τη θεωρητική προσέγγιση του θέματος και την παρουσίαση της σχετικής βιβλιογραφικής ανασκόπησης προκύπτουν τα ακόλουθα ερευνητικά:

1. Να διερευνηθεί αν το κοινωνικομορφωτικό επίπεδο στο οποίο ανήκει η οικογένεια του μαθητή επηρεάζει την αίσθηση συχνότητας και τη διάρκεια της επικοινωνίας των γονέων με το σχολείο καθώς και την επιθυμητή συχνότητα ενημέρωσης από το σχολείο για την πορεία του παιδιού.
2. Να διερευνηθεί αν το κοινωνικομορφωτικό επίπεδο των γονέων των μαθητών επηρεάζει το επιθυμητό περιεχόμενο της συνεργασίας/ εμπλοκής των γονέων με το σχολείο .

3. Να εξεταστεί αν τα δημογραφικά στοιχεία των γονέων συσχετίζονται με το επιθυμητό μέσο και τον τρόπο επικοινωνίας τους με τη διεύθυνση και το προσωπικό του σχολείου του παιδιού τους.
4. Ποια μέσα – εργαλεία (ηλεκτρονικά ή μη) θα επιθυμούσαν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για την επικοινωνία τους με τους γονείς των μαθητών .
5. Να εξεταστεί από τι επηρεάζεται περισσότερο η πρόθεση χρήσης Τ.Π.Ε. του εκπαιδευτικού σε σχέση με τις μεταβλητές ευκολία χρήσης Τ.Π.Ε., αυτοαποτελεσματικότητας στις Τ.Π.Ε. και χρησιμότητας των Τ.Π.Ε.
6. Να διερευνηθεί αν το επίπεδο γνώσεων και προηγούμενης εμπειρίας των γονέων γύρω από τους Η/Υ συσχετίζεται με το βαθμό πρόθεσης για υιοθέτηση πρακτικών με χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία τους με το σχολείο και την ευκολία και χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. αυτών.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα διεξήχθη με δύο ερωτηματολόγια κλειστού τύπου, ένα που αφορούσε εκπαιδευτικούς και ένα που αφορούσε γονείς και έλαβε χώρα στο τέλος του σχολικού έτους 2013-2014 σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σχετικά με το ερωτηματολόγιο γονέων, συμμετείχαν γονείς παιδιών που φοιτούν σε σχολεία και των δύο βαθμίδων. Το ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών συμπληρώθηκε από εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια της ευρύτερης περιοχής της Π.Ε. Τρικάλων και πιο συγκεκριμένα των δήμων Τρικκαίων, Φαρκαδόνας, Πύλης και Καλαμπάκας. Σε σχέση με τη τεχνική δειγματοληψίας σε ότι αφορά το δείγμα των εκπαιδευτικών, συγκεντρώθηκαν λίστες για τον πληθυσμό τους στις προαναφερθείσες περιοχές, και με απλή τυχαία δειγματοληψία χάρη στη χρήση πινάκων τυχαίων αριθμών προσδιορίστηκαν οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Με τον τρόπο αυτό κάθε στοιχείο του πληθυσμού είχε την ίδια πιθανότητα να επιλεγεί στο δείγμα και κατέστη εφικτή η γενίκευση των συμπερασμάτων στο σύνολο του πληθυσμού των εκπαιδευτικών . Σε ότι αφορά το δείγμα γονέων η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η ευκαιριακή δειγματοληψία, οπότε δεν είναι εφικτή η γενίκευση των συμπερασμάτων στο σύνολο των γονέων. Συνολικά απεστάλησαν 120 ερωτηματολόγια γονέων και 100

εκπαιδευτικών και συγκεντρώθηκαν 106 γονέων και 91 εκπαιδευτικών. Η ανταπόκριση κρίνεται ικανοποιητική δεδομένης της διαδικασίας συλλογής (παράδοση ερωτηματολογίων και συλλογή μετά την συμπλήρωσή τους σε διαφορετική χρονική στιγμή από την ημέρα παράδοσης) και της χρονικής περιόδου που υλοποιήθηκε η δειγματοληψία και η οποία συνέπιπτε με την λήξη της σχολικής χρονιάς.

Τόσο στους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς και όσο και στους γονείς γνωστοποιήθηκε ότι τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα χρησιμοποιηθούν για καθαρά ερευνητικούς σκοπούς και δόθηκε η διαβεβαίωση για διασφάλιση της ανωνυμίας τους και κατ' επέκταση των προσωπικών τους δεδομένων.

Το πρώτο ερωτηματολόγιο, ο χρόνος συμπλήρωσης του οποίου δεν υπερέβαινε τα 10 λεπτά της ώρας, αφορούσε τους εκπαιδευτικούς (βλ. παράρτημα Α) και περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τα παρακάτω:

Δημογραφικά στοιχεία: (Ερωτήσεις II – I9) εδώ συμπεριλαμβάνονται οι μεταβλητές Φύλο, Ηλικία, Έτη Προϋπηρεσίας, Ειδικότητα, Βασικές Σπουδές, Πρόσθετα Ακαδημαϊκά Προσόντα, Περιοχή Σχολείου Εξυπηρέτησης, Μέγεθος Σχολικής Μονάδας και Βαθμίδα Εκπαίδευσης στην οποία ανήκει το Σχολείο. Κάθε ερώτηση αποτελεί και ξεχωριστή μεταβλητή, συνήθως κατηγορική (ονομαστική ή ιεραρχημένη). Μεταβλητές που αφορούν τα δημογραφικά στοιχεία εκπαιδευτικών χρησιμοποιούνται στην υπόθεση H4 για τον προσδιορισμό των ομάδων πάνω στις οποίες ελέγχεται η ισότητα ή όχι των διαμέσων που αφορούν τις μεταβλητές II_10 έως II_25 του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών που αφορούν ... (βλ. παρακάτω).

Βαθμός επιθυμίας επικοινωνίας του εκπαιδευτικού με τους γονείς των μαθητών σε σχέση με συγκεκριμένο μέσο ή εργαλείο: περιγράφεται από κάθε ερώτηση της ενότητας II του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών (ερωτήσεις II_10 έως II_25). Οι συγκεκριμένες μεταβλητές μετρήθηκαν με ερωτήσεις τύπου likert 4 βαθμίδων από το «καθόλου δεν επιθυμώ» (1) έως το «θέλω πάρα πολύ» (4) και χρησιμοποιούνται στην υπόθεση H4 ως εξαρτημένες προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι των διαμέσων ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Αυτοαποτελεσματικότητα στους Η/Υ και στις Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς: (βλ. υπόθεση H5), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 26 έως και 35 της ενότητας IV του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών, οι οποίες ερωτήσεις στηρίχτηκαν σε

δοκιμασμένο σχετικό ερωτηματολόγιο των Murphy, Coover & Owen (1989) που προσαρμόστηκε στα ελληνικά από Σχορετσανίτου (2010),

Χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς: (βλ. υπόθεση H5), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 36 έως και 39 της ενότητας V του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών.

Ευκολία Χρήσης των Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς για επικοινωνία με τους γονείς: (βλ. υπόθεση H5), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 40 έως και 42 της ενότητας V του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών.

Πρόθεσης Χρήσης των Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς: (βλ. υπόθεση H5), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 43 και 44 της ενότητας V του ερωτηματολογίου εκπαιδευτικών.

Για τις τρεις παραπάνω σύνθετες μεταβλητές χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις από δοκιμασμένο σχετικό ερωτηματολόγιο των Davis F. D (1986) που προσαρμόστηκε από Ong & Lai (2006).

Οι τελευταίες 4 μεταβλητές, ως κλίμακες μέτρησης συγκεκριμένων εννοιών μπορούν να θεωρηθούν (εκ κατασκευής) συνεχής. Για τον έλεγχο κανονικότητας των κατανομών τους χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kolmogorov-Smirnov το οποίο υποστηρίζει ως μηδενική υπόθεση την κανονικότητα της εξεταζόμενης μεταβλητής έναντι της εναλλακτικής υπόθεσης για μη κανονικότητα. P-value μικρότερο του 0,05 απορρίπτει τη μηδενική υπόθεση οπότε και η μεταβλητή θεωρείται πως δεν ακολουθεί την κανονική κατανομή.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο, ο χρόνος συμπλήρωσης του οποίου δεν υπερέβαινε τα 15 λεπτά της ώρας, αφορούσε τους γονείς (βλ. παράρτημα Β) και περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τα παρακάτω:

Δημογραφικά στοιχεία: (Ερωτήσεις I1 – I5) εδώ συμπεριλαμβάνονται οι μεταβλητές Φύλο, Ηλικία, Τόπος (Περιοχής) Κατοικίας, Σπουδές και Επάγγελμα. Κάθε ερώτηση αποτελεί και ξεχωριστή μεταβλητή, συνήθως κατηγορική (ονομαστική ή ιεραρχημένη). Μεταβλητές που αφορούν τα δημογραφικά στοιχεία γονέων χρησιμοποιούνται στις υποθέσεις H1, H2 και H3 για τον προσδιορισμό των ομάδων πάνω στις οποίες ελέγχεται η ισότητα ή όχι των διαμέσων που αφορούν τις μεταβλητές I_6 έως I_8 (για την υπόθεση H1), τις μεταβλητές IV_9 έως IV_12 (για την υπόθεση H2) και τις μεταβλητές V_13-V_25 και VIII_43- VIII_57 (για την υπόθεση H3) του ερωτηματολογίου γονέων (βλ. παρακάτω).

Αίσθηση Συχνότητας Επικοινωνίας Γονέα με το Σχολείο του Παιδιού: Περιγράφεται από την ερώτηση I_6 του ερωτηματολογίου (κατηγορική ιεραρχημένη με διαβαθμίσεις τύπου likert 4 βαθμίδων από το «ποτέ» (1) έως το «συχνά» (4)) και χρησιμοποιείται στην υπόθεση H1 ως εξαρτημένη προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι της διαμέσου ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Διάρκεια Επικοινωνίας Γονέα με Εκπαιδευτικούς: Περιγράφεται από την ερώτηση II_7 του ερωτηματολογίου (κατηγορική ιεραρχημένη με διαβαθμίσεις τύπου likert 3 βαθμίδων από το «λίγα λεπτά» (1) έως το «περισσότερο από μισή ώρα» (3)) και χρησιμοποιείται στην υπόθεση H1 ως εξαρτημένη προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι της διαμέσου ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Επιθυμία Συχνότητας Ενημέρωσης από το Σχολείο για την Πορεία του Παιδιού: Περιγράφεται από την ερώτηση III_8 του ερωτηματολογίου (κατηγορική ιεραρχημένη με διαβαθμίσεις τύπου likert 6 βαθμίδων από το «ποτέ» (1) έως το «ανά δεκαπενθήμερο» (6)) και χρησιμοποιείται στην υπόθεση H1 ως εξαρτημένη προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι της διαμέσου ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Σημαντικότητα Θέματος που προκαλεί Ανάγκη Επαφής του Γονέα με το Σχολείο: Ερωτήσεις IV_9 έως IV_12 του ερωτηματολογίου γονέων, όπου κάθε ερώτηση αποτελεί και μία ποιοτική ιεραρχημένη μεταβλητή με διαβαθμίσεις τύπου likert 5 βαθμίδων από το «καθόλου σημαντικό» (1) έως το «πάρα πολύ σημαντικό» (5). Οι μεταβλητές χρησιμοποιούνται στην υπόθεση H2 ως εξαρτημένες και υπό την έννοια του επιθυμητού περιεχομένου συνεργασίας/εμπλοκής γονέων με το σχολείο, προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι των διαμέσων τους ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Βαθμός Προτίμησης Γονέα για Ενημέρωση από το Σχολείο πάνω σε συγκεκριμένο Θέμα: Ερωτήσεις V_13 έως V_32 του ερωτηματολογίου γονέων, όπου κάθε ερώτηση αποτελεί και μία ποιοτική ιεραρχημένη μεταβλητή με διαβαθμίσεις τύπου likert 4 βαθμίδων από το «καθόλου δεν επιθυμώ» (1) έως το «θέλω πάρα πολύ» (4). Οι μεταβλητές αναφέρονται στο επιθυμητό από τον γονέα μέσο ή καλύτερα στο βαθμό προτίμησης από τον γονέα ως προς το μέσο πάνω στο οποίο θα ενημερώνεται από το σχολείο. Χρησιμοποιούνται στην υπόθεση H3

ως εξαρτημένες προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι των διαμέσων τους ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων.

Βαθμός Προτίμησης Τρόπου Επικοινωνίας του Σχολείου με τον Γονέα: Ερωτήσεις VIII_43- VIII_57 του ερωτηματολογίου γονέων, όπου κάθε ερώτηση αποτελεί και μία ποιοτική ιεραρχημένη μεταβλητή με διαβαθμίσεις τύπου likert 4 βαθμίδων από το «καθόλου δεν επιθυμώ» (1) έως το «θέλω πάρα πολύ» (4). Οι μεταβλητές αναφέρονται στον επιθυμητό από τον γονέα τρόπο ενημέρωσης από το σχολείο. Χρησιμοποιούνται στην υπόθεση H3 ως εξαρτημένες προκειμένου να διερευνηθεί η ισότητα ή όχι των διαμέσων τους ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες όπως ορίζονται από τις μεταβλητές των δημογραφικών στοιχείων. Χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις από σχετικό δοκιμασμένο ερωτηματολόγιο έρευνας στις Η.Π.Α. (NSPRA, 2011) .

Αυτοαξιολόγηση του γονέα ως προς το επίπεδο γνώσεών του στη χρήση ΤΠΕ: Ερώτηση VI_33 (ποιοτική ιεραρχημένη μεταβλητή με διαβαθμίσεις τύπου likert 5 βαθμίδων από το «διαφωνώ απόλυτα» (1) έως το «συμφωνώ απόλυτα» (5). Χρησιμοποιείται στην υπόθεση H6.

Βαθμός Προηγούμενης Εμπειρίας Γονέα στις Τ.Π.Ε.: (βλ. υπόθεση H6), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 34 έως και 42 της ενότητας VII του ερωτηματολογίου γονέων.

Χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. για τους γονείς: (βλ. υπόθεση H6), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 58 έως και 61 της ενότητας IX του ερωτηματολογίου γονέων.

Ευκολία Χρήσης των Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς: (βλ. υπόθεση H6), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 62 έως και 64 της ενότητας IX του ερωτηματολογίου γονέων.

Πρόθεσης Χρήσης των Τ.Π.Ε. για τους εκπαιδευτικούς: (βλ. υπόθεση H6), μεταβλητή η οποία προκύπτει από το μέσο όρο των ερωτήσεων 65 και 66 της ενότητας IX του ερωτηματολογίου γονέων.

Για τις τέσσερις παραπάνω σύνθετες μεταβλητές χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις από δοκιμασμένο σχετικό ερωτηματολόγιο των Davis F. D (1986) που προσαρμόστηκε από Ong & Lai (2006).

Οι τελευταίες 4 μεταβλητές, ως κλίμακες μέτρησης συγκεκριμένων εννοιών μπορούν να θεωρηθούν (εκ κατασκευής) συνεχής. Για τον έλεγχο κανονικότητας των κατανομών τους

χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kolmogorov-Smirnov το οποίο υποστηρίζει ως μηδενική υπόθεση την κανονικότητα της εξεταζόμενης μεταβλητής έναντι της εναλλακτικής υπόθεσης για μη κανονικότητα. P-value μικρότερο του 0,05 απορρίπτει τη μηδενική υπόθεση οπότε και η μεταβλητή θεωρείται πως δεν ακολουθεί την κανονική κατανομή.

Συνοψίζοντας λοιπόν, οι μεταβλητές της έρευνας προέκυψαν από τα 2 ερωτηματολόγια, ένα που αφορά τους γονείς και ένα που αφορά τους εκπαιδευτικούς. Κάθε ερώτηση (ή υποερώτηση) των ερωτηματολογίων αποτελούσε και μία ξεχωριστή μεταβλητή. Οι μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν είτε ποιοτικές κατηγορικές (nominal) όπως για παράδειγμα «άνδρας» ή «γυναίκα») είτε ποιοτικές ιεραρχημένες (ordinal) όπως για παράδειγμα κλίμακες τύπου Likert 4, 5 ή 10 βαθμίδων.

Αρχικά όλες οι ποιοτικές μεταβλητές του ερωτηματολογίου κωδικοποιήθηκαν (ξεκινώντας από το 1) και καταχωρήθηκαν στο στατιστικό πακέτο SPSS (έκδοση 20).

Μία ελλείπουσα τιμή υπήρχε σε μία μεταβλητή, παρατήρηση η οποία αφαιρέθηκε όπου εμπλεκόταν η συγκεκριμένη μεταβλητή.

Οι 4 σύνθετες μεταβλητές που προέκυψαν (από τους μέσους όρους απαντήσεων ομάδων ερωτήσεων) τόσο για τους εκπαιδευτικούς όσο και για τους γονείς, θεωρήθηκαν συνεχείς και βασίστηκαν στην ανάλυση της βιβλιογραφίας, σε συζητήσεις με ειδικούς καθώς και σε δοκιμαστικά τεστ ερωτηματολογίων.

Χρησιμοποιήθηκαν 3 μη παραμετρικά τεστ για τον έλεγχο των υποθέσεων της παρούσας έρευνας. Οι λόγοι επιλογής μη παραμετρικών τεστ ήταν το γεγονός ότι η εξεταζόμενη μεταβλητή ήταν είτε κατηγορική ιεραρχημένη, είτε συνεχής μη κανονική (δεν ακολουθούσαν η κανονική κατανομή). Τα 3 τεστ ήταν τα παρακάτω:

Το τεστ Mann-Whitney (U) (στις υποθέσεις H1, H2, H3 και H4), με το οποίο εξεταζόταν η ισότητα ή όχι της διαμέσου (ή η κατανομή) μίας μεταβλητής ανάμεσα σε 2 συγκεκριμένα γκρουπ. Όταν το p-value ήταν μικρότερο του ορισμένου επιπέδου στατιστικής σημαντικότητας (συνήθως 0,05), τότε υπήρχε στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στη διάμεσο (ή στην κατανομή) της εξεταζόμενης μεταβλητής ανάμεσα στα 2 γκρουπ, απορρίπτοντας έτσι τη μηδενική υπόθεση.

Το τεστ Kruskal-Wallis (στις υποθέσεις H1, H2, H3 και H4), με το οποίο εξεταζόταν η ισότητα ή όχι της διαμέσου (ή η κατανομή) μίας μεταβλητής ανάμεσα σε 3 ή περισσότερα

συγκεκριμένα γκρουπ. Όταν το p-value ήταν μικρότερο του ορισμένου επιπέδου στατιστικής σημαντικότητας (συνήθως 0,05), τότε υπήρχε στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στη διάμεσο (ή στην κατανομή) της εξεταζόμενης μεταβλητής ανάμεσα στα γκρουπ, απορρίπτοντας έτσι τη μηδενική υπόθεση. Στη συνέχεια εφαρμόζονταν post-hoc τεστ, με συγκρίσεις των γκρουπ ανά 2, προκειμένου να διερευνηθούν οι διαφορές.

Το Spearman's Correlation τεστ (στις υποθέσεις H2, H6), βάσει του οποίου εξετάζεται αν ο συντελεστής συσχέτισης rho, ο οποίος μπορεί να πάρει τιμές από το -1 έως το 1, είναι ο ίδιος ανάμεσα σε 2 μεταβλητές (Υπόθεση 0), έναντι της εναλλακτικής υπόθεσης ότι ο συντελεστής rho διαφέρει σημαντικά. Θετικές τιμές του συντελεστή συσχέτισης rho υποδηλώνουν θετική συσχέτιση (όσο δηλαδή αυξάνεται η μία μεταβλητή, αυξάνεται και η άλλη), ενώ αρνητικές τιμές υποδηλώνουν αρνητική συσχέτιση (όσο δηλαδή μειώνεται η μία μεταβλητή τόσο αυξάνεται και η άλλη). Όταν το p-value ήταν μικρότερο του ορισμένου επιπέδου στατιστικής σημαντικότητας (συνήθως 0,05), τότε υπήρχε στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στις 2 μεταβλητές η φορά της οποίας εξαρτιόταν από το πρόσημο του συντελεστή συσχέτισης rho.

Για την υπόθεση H5 όπου εξετάζεται ποια από τις ανεξάρτητες μεταβλητές Ευκολία Χρήσης Τ.Π.Ε., Αυτοαποτελεσματικότητα Τ.Π.Ε. και Χρησιμότητα Τ.Π.Ε. επηρεάζει περισσότερο τον Βαθμό Πρόθεσης Χρήσης Τ.Π.Ε των εκπαιδευτικών συγκρίθηκαν 3 γραμμικά μοντέλα. Θεωρώντας πως πληρούνται οι προϋποθέσεις του μοντέλου γραμμικής παλινδρόμησης, δηλαδή (i) ότι υπάρχει γραμμική συσχέτιση μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής με τη κάθε ανεξάρτητη, (ii) ότι οι παρατηρήσεις είναι ανεξάρτητες, (iii) ότι τα σφάλματα ακολουθούν κανονική κατανομή με (iv) σταθερή διακύμανση (ομοσχεδαστικότητα), η σύγκριση των 3 μοντέλων πραγματοποιήθηκε με βάση τον συντελεστή προσδιορισμού R², ο οποίος κυμαίνεται μεταξύ του 0 και του 1 και εκφράζει το ποσοστό μεταβλητότητας της εξαρτημένης μεταβλητής η οποία εξηγείται από το μοντέλο (δηλαδή από τη μεταβλητότητα των ανεξάρτητων μεταβλητών που συμμετέχουν σε αυτό). Προτιμήθηκε το μοντέλο το οποίο εμφάνιζε τον μεγαλύτερο σε τιμή συντελεστή προσδιορισμού R².

Τέλος ο συντελεστής εσωτερικής συνέπειας Cronbach's alpha χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να εξεταστεί η δομική εγκυρότητα και η αξιοπιστία των κλιμάκων που προκύπτουν από τα δύο ερωτηματολόγια (γονέων και εκπαιδευτικών). Τιμές άνω του 0,7 θεωρούνται ικανοποιητικές.

5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

5.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ(ΚΑΤΗΓΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ)

5.1.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Από τους 91 εκπαιδευτικούς του δείγματος, 38 ή 41,8% ήταν άνδρες και 53 ή 58,2% ήταν γυναίκες.

20 εκπαιδευτικοί ή 22% ήταν ηλικίας 31-40 ετών, 51 ή 56% ήταν ηλικίας 41-50 ετών και 20 ή 22% ήταν άνω των 50 ετών.

Στη συντριπτική τους πλειοψηφία 75 ή 82,4% από τους εκπαιδευτικούς ήταν κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ.

77 εκπαιδευτικοί ή 84,6% δεν διέθεταν πρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα. 12 ή 13,2% ήταν κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, 1 ή 1,1% είχε τελειώσει το διδασκαλείο, και 1 ή 1,1% ήταν κάτοχος διδακτορικού τίτλου.

55,68% από τους εκπαιδευτικούς ανήκαν σε σχολεία ημιαστικών περιοχών και το 44,32% σε σχολεία αγροτικών περιοχών .

Σχετικά με το μέγεθος της σχολικής μονάδας, 40 εκπαιδευτικοί ή 44% ανήκαν σε σχολεία δυναμικότητας κάτω των 150 μαθητών, 22 ή 24,2% σε σχολεία δυναμικότητας 150-250 μαθητών και 29 ή 31,9% σε σχολεία άνω των 250 μαθητών.

Τέλος ως προς τη βαθμίδα εκπαίδευσης στην οποία ανήκει το σχολείο, 26 εκπαιδευτικοί ή 28,6% ανήκαν σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ 65 εκπαιδευτικοί ή 71,4% ανήκαν σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το 25% έως το 75% των εκπαιδευτικών έχει 10 έως 20 χρόνια προϋπηρεσίας με διάμεσο γύρω στα 15 έτη.

5.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΓΟΝΕΩΝ

Από το δείγμα των 106 γονέων, οι 32 ή 30,2% ήταν άνδρες ενώ οι 74 ή 69,8% ήταν γυναίκες.

6 γονείς ή 5,7% ήταν ηλικίας μικρότερης ή ίσης των 30 ετών, 29 γονείς ή 27,4% ήταν ηλικίας 31 έως 40 ετών, 56 γονείς ή 52,8% ήταν ηλικίας 41 έως 50 ετών και 15 γονείς ή 14,2% ήταν ηλικίας άνω των 50 ετών.

Ως προς την περιοχή κατοικίας γονέων, το 37,34% κατοικούν σε αγροτική περιοχή και το 62,26% κατοικούν σε ημιαστική περιοχή .

Τέλος σε σχέση με τις σπουδές, 11 γονείς ή 10,4% είναι απόφοιτοι Δημοτικού, 48 ή 45,3% είναι απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου, 40 ή 37,7% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, ενώ 7 ή 6,6% είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού τίτλου σπουδών.

5.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (ΣΥΝΕΧΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ) – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ – ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ (CRONBACH'S ALPHA)

Στον πίνακα 1 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις, τα αποτελέσματα των τεστ κανονικότητας Kolmogorov-Smirnov καθώς και οι δείκτες εσωτερικής συνέπειας (Cronbach's alpha) για τις μεταβλητές «Αυτοαποτελεσματικότητα στις ΤΠΕ των εκπαιδευτικών», «Χρησιμότητα Τ.Π.Ε. εκπαιδευτικών», «Ευκολία χρήσης Τ.Π.Ε. εκπαιδευτικών», «Πρόθεση χρήσης ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς», «Πρόθεση χρήσης των ΤΠΕ από τους γονείς», «Προηγούμενη εμπειρία στις ΤΠΕ γονέων», «Ευκολία χρήσης Τ.Π.Ε. γονέων» και «Χρησιμότητα Τ.Π.Ε. γονέων».

Πίνακας 1: Περιγραφική στατιστική για τις μεταβλητές αυτο/τητα ΤΠΕ εκπ/κών, χρησιμότητα ΤΠΕ εκπ/κών και γονέων , ευκολία χρήσης ΤΠΕ εκπ/κών και γονέων, πρόθεση χρήσης ΤΠΕ εκπ/κών και γονέων, προηγ. εμπειρία γονέων

Μεταβλητή	Μέσος Όρος (Mean)	Τυπική Απόκλιση (SD)	Kolmogorov-Smirnov (sig.)	Cronbach's alpha
-----------	-------------------	----------------------	---------------------------	------------------

ΑΥΤΟΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΤΠΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (κλίμακα 1 -5)	3.95	0.95	0.000	0.94
ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (κλίμακα 1-10)	6.90	2.24	0.000	0.97
ΕΥΚΟΛΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (κλίμακα 1-10)	6.44	2.17	0.040	0.82
ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ (κλίμακα 1-10)	6.63	2.53	0.000	0.97
ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ (κλίμακα 1-10)	5.30	2.72	0.001	0.90
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΓΟΝΕΩΝ (κλίμακα 1-5)	3.61	1.04	0.000	0.95
ΕΥΚΟΛΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΓΟΝΕΩΝ (κλίμακα 1-10)	5.77	2.72	0.001	0.91
ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ Τ.Π.Ε. ΓΟΝΕΩΝ (κλίμακα 1-10)	5.53	2.48	0.007	0.97

Παρατηρούμε πως καμία μεταβλητή δεν ακολουθεί την κανονική κατανομή. Αντιθέτως όλες οι μεταβλητές εμφανίζουν εξαιρετικά υψηλούς συντελεστές εσωτερικής συνέπειας (Cronbach's alpha), συνήθως άνω του 0,9 (και φυσικά άνω του ορίου 0,7).

5.4. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

5.4.1 - H1: *Να διερευνηθεί αν το κοινωνικομορφωτικό επίπεδο στο οποίο ανήκει η οικογένεια του μαθητή επηρεάζει την αίσθηση συχνότητας και τη διάρκεια της επικοινωνίας των γονέων με το σχολείο καθώς και την επιθυμητή συχνότητα ενημέρωσης από το σχολείο για την πορεία του παιδιού.*

Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των τεστ για την ισότητα ή όχι των διαμέσων των εξεταζόμενων μεταβλητών I_6 έως I_8 ανάμεσα στα σχηματιζόμενα γκρουπ που συνθέτουν οι μεταβλητές I_1 έως I_4 του ερωτηματολογίου γονέων.

Πίνακας 2:

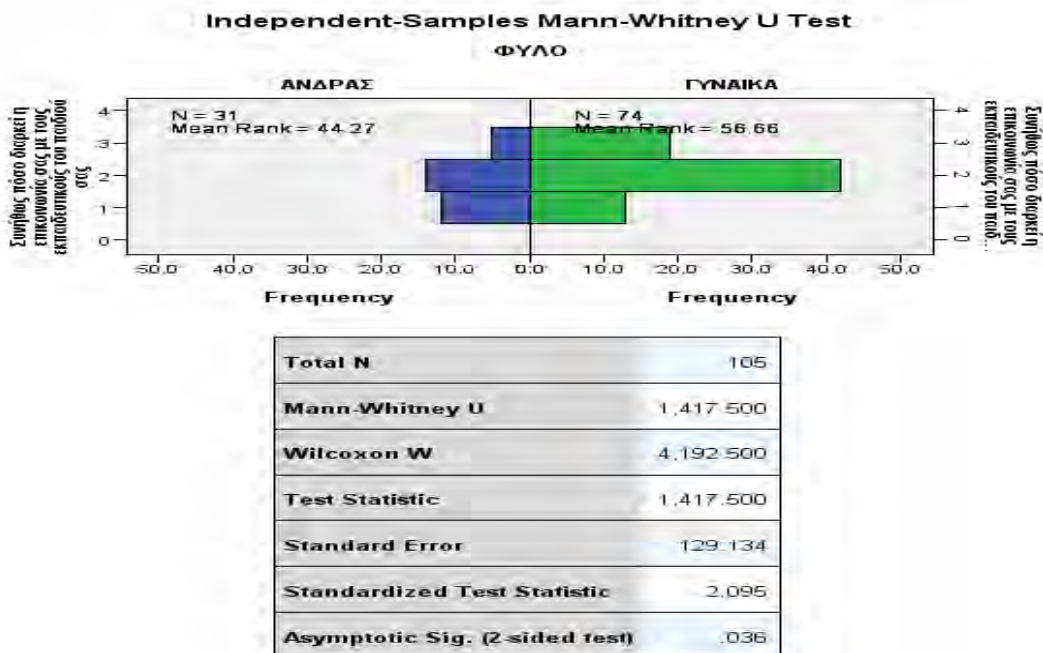
Εξεταζόμενη	Γκρουπ προέρχονται από	Τεστ	P- value	Συμπέρασμα
-------------	---------------------------	------	-------------	------------

Μεταβλητή	τη μεταβλητή			
I_6. Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία/επαφή με στο σχολείο του παιδιού σας;	I_1. Φύλο	Mann-Whitney U	0.115	Δεν απορρίπτεται η H0
II_7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;	I_1. Φύλο	Mann-Whitney U	0.036	Απορρίπτεται η H0
III_8. Πόσο τακτικά (συχνά) θα επιθυμούσατε το σχολείο να σας ενημερώνει για την πορεία του παιδιού σας;	I_1. Φύλο	Mann-Whitney U	0.212	Δεν απορρίπτεται η H0
I_6. Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία/επαφή με στο σχολείο του παιδιού σας;	I_2. Ηλικία	Kruskal-Wallis	0.925	Δεν απορρίπτεται η H0
II_7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;	I_2. Ηλικία	Kruskal-Wallis	0.824	Δεν απορρίπτεται η H0
III_8. Πόσο τακτικά (συχνά) θα επιθυμούσατε το σχολείο να σας ενημερώνει για την πορεία του παιδιού σας;	I_2. Ηλικία	Kruskal-Wallis	0.352	Δεν απορρίπτεται η H0
I_6. Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία/επαφή με στο σχολείο του παιδιού σας;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Kruskal-Wallis	0.003	Απορρίπτεται η H0
II_7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Kruskal-Wallis	0.057	Δεν απορρίπτεται η H0
III_8. Πόσο τακτικά (συχνά) θα επιθυμούσατε το σχολείο να σας ενημερώνει για την πορεία του παιδιού σας;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Kruskal-Wallis	0.548	Δεν απορρίπτεται η H0
I_6. Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία/επαφή με στο σχολείο του παιδιού σας;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,044	Απορρίπτεται η H0
II_7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,528	Δεν απορρίπτεται η H0
III_8. Πόσο τακτικά (συχνά) θα επιθυμούσατε το σχολείο να σας ενημερώνει για την πορεία του παιδιού σας;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,277	Δεν απορρίπτεται η H0

Έγινε προσπάθεια, όπως φαίνεται και στους παραπάνω πίνακες/τεστ να διερευνηθεί μεταξύ άλλων και η σχέση της επιθυμητής συχνότητας επικοινωνίας των γονέων με το σχολείο και του επιπέδου σπουδών των γονέων, της περιοχής κατοικίας, της ηλικίας και του φύλου για εξαγωγή περαιτέρω συμπερασμάτων, δηλαδή να φανούν ποιες οι ανάγκες/επιθυμίες των γονέων για επικοινωνία με το σχολείο σε σχέση με τα δημογραφικά στοιχεία της έρευνας. Φάνηκε λοιπόν ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση ανάμεσα στα γκρουπ που ορίζονται από το επίπεδο σπουδών των γονέων ή τον τόπο διαμονής ή την ηλικιακή ομάδα ή το φύλο σε σχέση με την επιθυμητή συχνότητα επικοινωνίας (III8).

Όπως φαίνεται στους πίνακες 3 και 4, παρόλο που η διάμεσος της μεταβλητής «I_7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας» των ανδρών είναι ίση με αυτή των γυναικών (Median = 2), η κατανομή της μεταβλητής ανάμεσα στα δύο γκρουπ δεν είναι ίδια (βλ. πίνακα 3 όπου MeanRankΓΥΝΑΙΚΩΝ = 56,66 > MeanRankΑΝΔΡΩΝ = 44,27, $p = 0.036 < 0,05$). Η επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς για τις γυναίκες-γονείς φαίνεται να διαρκεί περισσότερο απ' ότι στους άνδρες (στον πίνακα 4 παρατίθενται και οι μέσοι όροι).

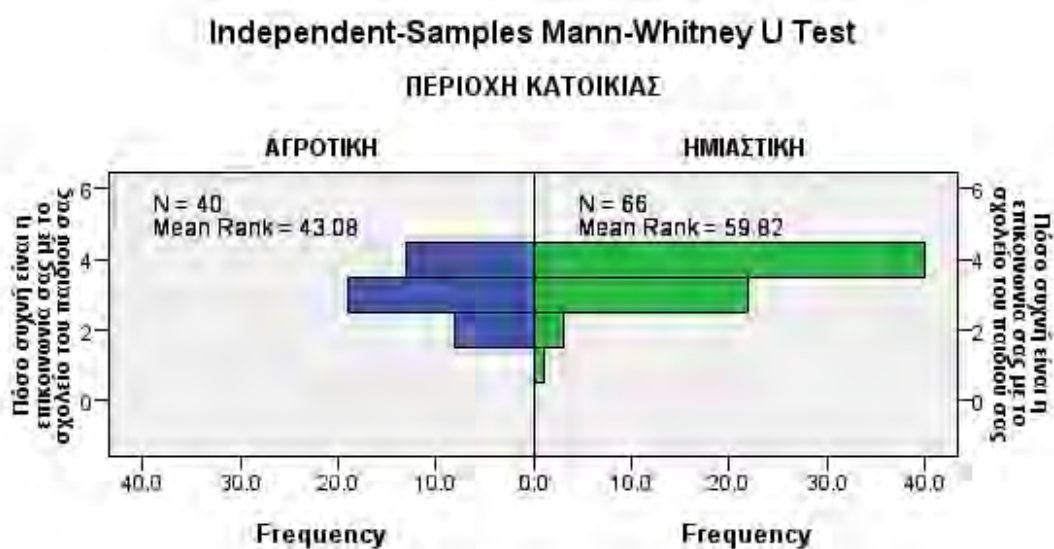
Πίνακας 3: Mann-Whitney U τεστ ανάμεσα σε I_7 και I_1

Πίνακας 4: Μέσος Όρος και Διάμεσος I_7 ανά γκρουπ βάσει I_1

ΦΥΛΟ	Mean	Median
ΑΝΔΡΑΣ	1.77	2.00
ΓΥΝΑΙΚΑ	2.08	2.00

Πίνακας 5: Mann-Whitney U τεστ ανάμεσα σε I_6 και I_3

Total N	106
Mann-Whitney U	903,000
Wilcoxon W	1,723,000
Test Statistic	903,000
Standard Error	138,603
Standardized Test Statistic	-3,009
Asymptotic Sig. (2-sided test)	,003

Πίνακας 6: Διάμεσος I_6 ανά γκρουπ βάσει I_3

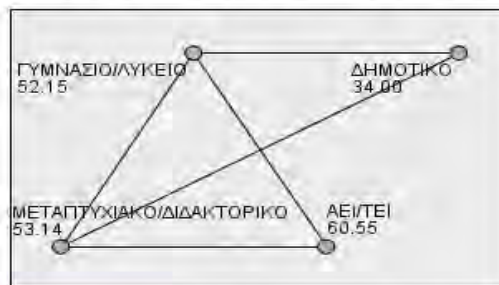
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Median
	Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία σας με το σχολείο του παιδιού σας

ΗΜΙΑΣΤΙΚΗ	4.00
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	3.00

Όπως φαίνεται στους πίνακες 5 και 6, η διάμεσος της μεταβλητής «Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία σας με το σχολείο του παιδιού σας» για τις αγροτικές περιοχές (Median = 3) είναι στατιστικά σημαντικά χαμηλότερη από αυτή των ημιαστικών περιοχών (Median = 4).

Πίνακας 7: Mann-Whitney U τεστ ανάμεσα σε I_6 και I_4

Pairwise Comparisons of ΣΠΟΥΔΕΣ

Each node shows the sample average rank of ΣΠΟΥΔΕΣ.

Sample1-Sample2	Test Statistic	Std. Error	Std. Test Statistic	Sig.	Adj. Sig.
ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ	-18.146	9.284	-1.955	.051	.304
ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ/ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	-19.143	13.428	-1.426	.154	.924
ΔΗΜΟΤΙΚΟ-ΑΕΙ/ΤΕΙ	-26.550	9.455	-2.808	.005	.030
ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ-ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ/ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ	-.997	11.237	-.089	.929	1.000
ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ-ΑΕΙ/ΤΕΙ	-8.404	5.946	-1.413	.158	.945
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ/ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ-ΑΕΙ/ΤΕΙ	7.407	11.379	.651	.515	1.000

Each row tests the null hypothesis that the Sample 1 and Sample 2 distributions are the same. Asymptotic significances (2-sided tests) are displayed. The significance level is .05.

Πίνακας 8: Διάμεσος I_6 ανά γκρουπ βάσει I_4

ΣΠΟΥΔΕΣ	Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία σας με το σχολείο του παιδιού σας
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	3.00
ΓΥΜΝΑΣΙΟ/ΛΥΚΕΙΟ	3.00
ΑΕΙ/ΤΕΙ	4.00

Όπως φαίνεται στους παραπάνω πίνακες 7 και 8, η διάμεσος της μεταβλητής «Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία σας με το σχολείο του παιδιού σας» διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στους απόφοιτους (γονείς) Αθμιας/Βθμιας (Median = 3) έναντι των αποφοίτων γονέων ΑΕΙ/ΤΕΙ (Median = 4).

Ενώ λοιπόν η επιθυμία για τη συχνότητα επικοινωνίας μετρημένη σε πραγματικούς χρόνους (πχ ανά δεκαπενθήμερο) είναι ίδια σε όλες τις ομάδες γονέων, διαφέρει η υποκειμενική εκτίμηση για το πόσο συχνή είναι η επικοινωνία αυτή. Φαίνεται πως οι γονείς απόφοιτοι δημοτικού όπως και οι γονείς των αγροτικών περιοχών αξιολογούν ως λιγότερο συχνή την επικοινωνία με το σχολείο των παιδιών τους από τους γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ ή από γονείς σε ημιαστικές περιοχές.

Το εύρημα αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι η επικοινωνία είναι όντως λιγότερο συχνή, παρά το ότι θα επιθυμούσαν το ίδιο συχνή επικοινωνία όσο και οι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή οι κάτοικοι ημιαστικών περιοχών. Μπορεί επίσης να οφείλεται στο γεγονός ότι οι ομάδες γονέων από αγροτικές περιοχές ή απόφοιτοι χαμηλής βαθμίδας εκπαίδευσης, συγκρίνοντας την επικοινωνία τους με άλλους στο κοινωνικό τους περιβάλλον εκτιμούν ως λιγότερο συχνή την επικοινωνία τους με το σχολείο.

Οι παραπάνω διαφοροποιήσεις στην εκτίμηση συχνότητας επικοινωνίας σε σχέση με το μορφωτικό επίπεδο και σε σχέση με τον τόπο διαμονής των γονέων πρέπει να συνεκτιμηθούν σύμφωνα και με τον παρακάτω πίνακα συσχετίσεων (πίνακας 9) μεταξύ των δημογραφικών στοιχείων (μεταβλητών) της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει συσχέτιση μεταξύ του επιπέδου σπουδών και της περιοχής κατοικίας. Όσο δηλαδή αυξάνεται το επίπεδο σπουδών, τόσο οι γονείς τείνουν να μένουν προς ημιαστικές περιοχές.

Πίνακας 9: Διάμεσος I_6 ανά γκρουπ βάσει I_4

	ΦΥΛΟ	ΗΛΙΚΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΣΠΟΥΔΕΣ
N	106	106	106	106

ΠΕΡΙΟΧΗ	Correlation				
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Coefficient	.088	-.205*	1.000	-.390**
	Sig. (2-tailed)	.370	.035	.	.000

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

5.4.2 - H2: Να διερευνηθεί αν το κοινωνικομορφωτικό επίπεδο των γονέων των μαθητών επηρεάζει το επιθυμητό περιεχόμενο της συνεργασίας/ εμπλοκής των γονέων με το σχολείο.

Ως προς τη σημαντικότητα του θέματος που προκαλεί την ανάγκη επαφής του γονέα με το σχολείο, όπως φαίνεται στον πίνακα 10, σημαντικότερο για τον γονέα θεωρείται το να προσκαλείται στο σχολείο για να ενημερωθεί και να συζητήσει με εκπαιδευτικούς ενώ λιγότερο σημαντικό είναι το πόσο πρέπει ν' ασχοληθεί με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών. Παντως ως προς τους μέσους όρους έχουμε μικροδιαφορές γύρω από το 3. Δηλαδή μοιάζει να το βλέπουν κάπως «ουδέτερα»

Πίνακας 10: Σημαντικότητα Θέματος που προκαλεί Ανάγκη Επαφής του Γονέα με το Σχολείο

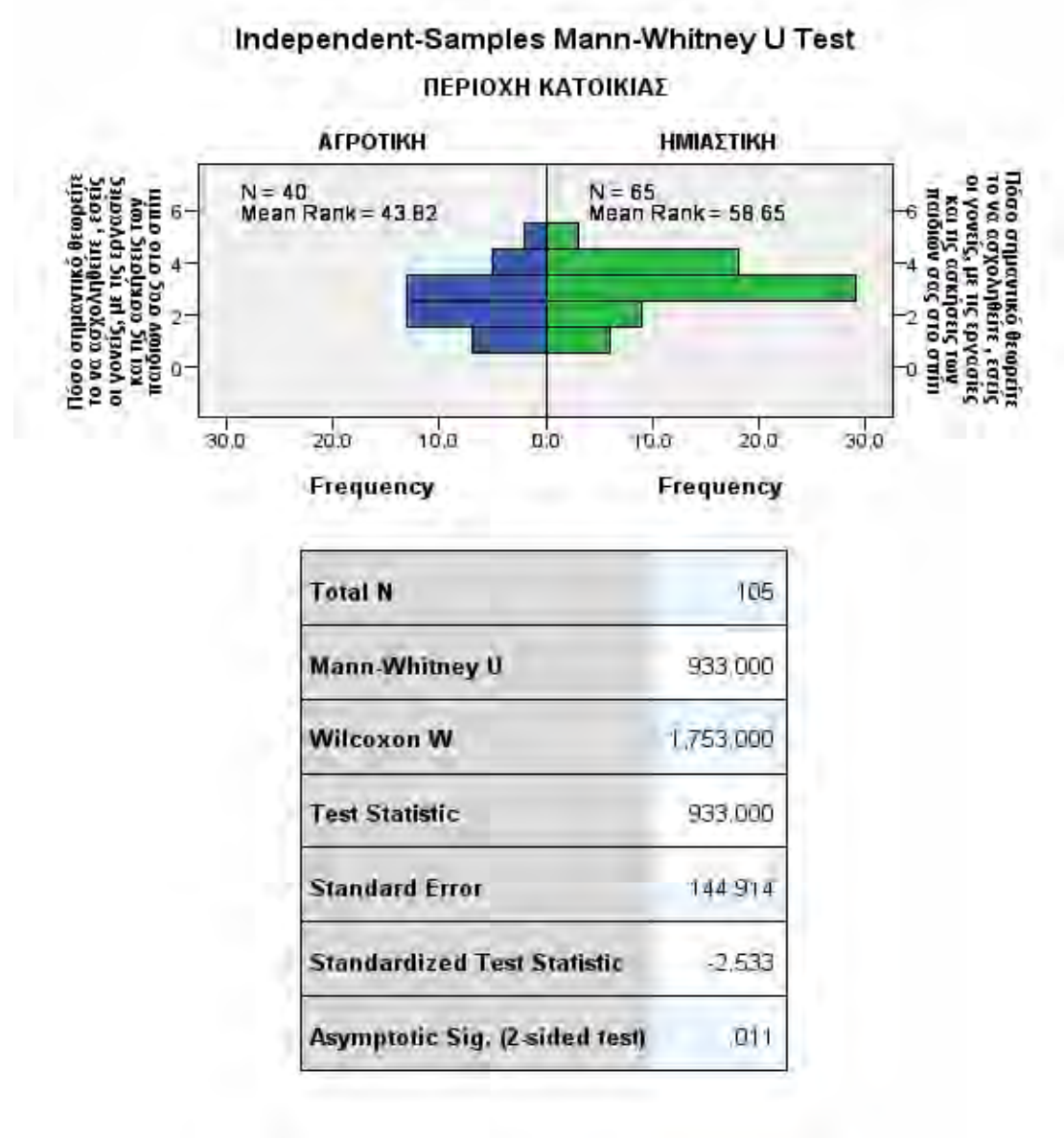
	Mean
IV_9. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσκαλείστε στο σχολείο για να ενημερωθείτε και να συζητήσετε με τους εκπαιδευτικούς;	3.34
IV_10. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να ασχοληθείτε , εσείς οι γονείς, με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών σας στο σπίτι;	2.86
IV_11. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων;	3.03
IV_12. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσφέρετε , εσείς οι γονείς, εθελοντικά βοήθεια στη διοργάνωση σχολικών δραστηριοτήτων εκτός τάξης;	3.00

Στον πίνακα 11 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των τεστ για την ισότητα ή όχι των διαμέσων των εξεταζόμενων μεταβλητών IV_9 έως IV_12 ανάμεσα στα σχηματιζόμενα γκρουπ που συνθέτουν οι μεταβλητές I_1 και I_4 του ερωτηματολογίου γονέων.

Πίνακας 11:

Εξεταζόμενη Μεταβλητή	Γκρουπ προέρχονται από τη μεταβλητή	Τεστ	P- value	Συμπέρασμα
IV_9. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσκαλείστε στο σχολείο για να ενημερωθείτε και να συζητήσετε με τους εκπαιδευτικούς;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Mann-Whitney U	0,647	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_10. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να ασχοληθείτε , εσείς οι γονείς, με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών σας στο σπίτι;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Mann-Whitney U	0,011	Απορρίπτεται η H0
IV_11. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Mann-Whitney U	0,673	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_12. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσφέρετε , εσείς οι γονείς, εθελοντικά βοήθεια στη διοργάνωση σχολικών δραστηριοτήτων εκτός τάξης;	I_3. Περιοχή Κατοικίας	Mann-Whitney U	0,329	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_9. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσκαλείστε στο σχολείο για να ενημερωθείτε και να συζητήσετε με τους εκπαιδευτικούς;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,078	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_10. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να ασχοληθείτε , εσείς οι γονείς, με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών σας στο σπίτι;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,239	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_11. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,181	Δεν απορρίπτεται η H0
IV_12. Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να προσφέρετε , εσείς οι γονείς, εθελοντικά βοήθεια στη διοργάνωση σχολικών δραστηριοτήτων εκτός τάξης;	I_4. Σπουδές	Kruskal-Wallis	0,068	Δεν απορρίπτεται η H0

Πίνακας 12: Mann-Whitney U τεστ ανάμεσα σε I_10 και I_3

Πίνακας 13: Διάμεσος I_10 ανά γκρουπ βάσει I_3

ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Median
ΗΜΙΑΣΤΙΚΗ	3.00
ΑΓΡΟΤΙΚΗ	2.50

Όπως φαίνεται στους πίνακες 12 και 13, η διάμεσος της μεταβλητής «Πόσο σημαντικό θεωρείτε το να ασχοληθείτε , εσείς οι γονείς, με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών σας στο σπίτι» για τις αγροτικές περιοχές (Median = 2,50) είναι στατιστικά σημαντικά χαμηλότερη από αυτές των ημιαστικών περιοχών (Median = 3). Στο αποτέλεσμα αυτό θα

πρέπει να συνεκτιμηθεί και ο πιθανόν μικρότερος αριθμός εργασιών για το σπίτι των παιδιών αγροτικών περιοχών.

5.4.3 - H3: Να εξεταστεί αν τα δημογραφικά στοιχεία των γονέων συσχετίζονται με το μέσο και τον τρόπο επικοινωνίας τους με τη διεύθυνση και το προσωπικό του σχολείου του παιδιού τους.

Ως προς τα θέματα ενημέρωσης από το σχολείο, όπως φαίνεται στον πίνακα 14, οι ενημερώσεις από το δάσκαλο/καθηγητή προς τον γονέα ως προς τη συμπεριφορά και την απόδοση του παιδιού στο σχολείο κρίνονται ως οι σημαντικότερες για τους γονείς με μέση τιμή 3.66 και 3.64 αντίστοιχα. Αντιθέτως, οι ενημερώσεις που αφορούν διοικητικά θέματα όπως τα πρακτικά του Συλλόγου διδασκόντων εκτιμώνται ως λιγότερο σημαντικές.

Πίνακας 14: Προτιμήσεις ως προς το θέμα ενημέρωσης από το σχολείο

	Mean
Ενημέρωση από τον δάσκαλο/καθηγητή σχετικά με τη συμπεριφορά του παιδιού μου	3,66
Ειδοποιήσεις από τον δάσκαλο/καθηγητή όταν η απόδοση του παιδιού μου πέφτει	3,64
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από τον δάσκαλο/καθηγητή σχετικά με το πως τα πάει το παιδί μου στο σχολείο	3,49
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από τον δάσκαλο/καθηγητή σχετικά με πως μπορώ, ως γονέας, να βοηθήσω με τις σχολικές εργασίες από το σπίτι	3,15
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο με Πληροφορίες σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση και ασφαλή μετακίνηση των μαθητών	3,09
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο για το Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών - αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα	3,08
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο με Πληροφορίες για τις προαγωγικές / απολυτήριες εξετάσεις	3,08
Ενημέρωση από τον δάσκαλο/καθηγητή σχετικά με το πως αξιολογείται και βαθμολογείται το παιδί μου στο συγκεκριμένο μάθημα	3,07
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο με πληροφορίες για τα προϊόντα που πωλούνται στο κυλικείο	3,03
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο σχετικά με προγράμματα εξωδιδασκτικής υποστήριξης μαθητών	2,89
Σε τι κατάσταση είναι το σχολικό κτίριο ή τι επιδιορθώσεις/επισκευές έγιναν στο κτίριο	2,88
Ποιες είναι και για πότε έχουν προγραμματιστεί οι δραστηριότητες, εκπαιδευτικές επισκέψεις, γραπτές εξετάσεις στην τάξη του παιδιού μου	2,78
Αν και πως μπορούν να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς σε εκδηλώσεις του σχολείου	2,54
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο σχετικά με δυνατότητες παρέμβασης-συμμετοχής στο σχολείο μέσω του Συλλόγου Γονέων	2,53
Σχετικά με τους οικονομικούς πόρους του σχολείου, τη διαχείριση αυτών και τις τρέχουσες ταμειακές εκκρεμότητες	2,50
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο για το Ημερολόγιο με τις προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων	2,47
Αν και πως μπορώ να προσφέρω εθελοντικά βοήθεια ή να συμμετάσχω σε δραστηριότητες της τάξης του παιδιού μου	2,47
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο σχετικά με βραβεύσεις και διακρίσεις των μαθητών του σχολείου	2,45
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο με Πληροφορίες ως προς τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με άλλο σχολείο	2,16
θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο σχετικά τα Πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων	2,12

Ως προς τη σημαντικότητα του τρόπου επικοινωνίας από το σχολείο, όπως φαίνεται στον πίνακα 16 και με αρκετά μεγάλη διαφορά έχει η επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο (μέση τιμή 3.56) και κατά προτίμηση στις προγραμματισμένες συγκεντρώσεις ενημέρωσης γονέων. Αντιθέτως, ο τρόπος επικοινωνία με τη χρήση κλασικών μέσων όπως η τοπική εφημερίδα εκτιμάται ως η λιγότερο σημαντικός.

Πίνακας 16: Προτιμήσεις γονέων ως προς τον τρόπο επικοινωνίας τους από το σχολείο

	Mean
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς προσωπο με πρόσωπο	3,56
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων γονέων, στο χώρο του σχολείου	2,92
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με σχολική ιστοσελίδα	2,78
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς κατά τη διάρκεια των σχολικών εκδηλώσεων	2,58
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με parent portal	2,47
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με email	2,42
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με e-newsletter	2,36
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας ή ιστολόγιο (blog) του εκπαιδευτικού	2,16
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς μέσω τηλεφώνου ή μηνύματος στον τηλεφωνητή του σπιτιού	2,09
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο των παιδιών σας με εσάς με επιστολή-γράμμα	2,06
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς μέσω class website	2,03
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με Facebook	1,93
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με Skype	1,84
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με sms	1,74
θα προτιμούσατε να επικοινωνήσει το σχολείο με εσάς με ανακοινώσεις στην τοπική εφημερίδα	1,60

Στη συγκεκριμένη υπόθεση ελέγχθηκε αν και κατά πόσο είναι ίσες οι διάμεσοι των μεταβλητών V_13-V_32 και VIII_43- VIII_57 ανά γκρουπ όπως αυτά διαμορφώνονται βάσει των παρακάτω ερωτήσεων που αφορούν τους γονείς:

- Φύλο (I_1) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Mann-Whitney U)
- Ηλικία (I_2) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Περιοχή Κατοικίας (I_3) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Σπουδές (I_4) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)

Παραθέτουμε στον παρακάτω πίνακα 17 εκείνα τα τεστ τα οποία έδειξαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα:

Πίνακας 17:

Εξεταζόμενη Μεταβλητή	Γκρουπ προέρχονται από τη μεταβλητή	Τεστ	P-value	Συμπέρασμα
V_17. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας πληροφορίες σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση και ασφαλή μετακίνηση των μαθητών και ποια μέτρα προστασίας των μαθητών λαμβάνει η σχολική μονάδα	I_1. Φύλο	M-W U	0,040	Παρόλο που η διάμεσος εμφανίζεται ίση σε όλα τα γκρουπ (Median = 3), φαίνεται πως η κατανομή δεν είναι η ίδια. Οι γυναίκες θεωρούν σημαντικότερο απ' ό τι οι άνδρες να ενημερώνονται από το σχολείο πληροφορίες σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση και ασφαλή μετακίνηση των μαθητών καθώς και για τα μέτρα προστασίας των μαθητών που λαμβάνει η σχολική μονάδα
V_30. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το δάσκαλο/καθηγητή του παιδιού για το πώς αυτό αξιολογείται και βαθμολογείται σε συγκεκριμένο μάθημα	I_1. Φύλο	M-W U	0,004	Παρόλο που η διάμεσος εμφανίζεται ίση σε όλα τα γκρουπ (Median = 3), φαίνεται πως η κατανομή δεν είναι η ίδια. Οι γυναίκες θεωρούν σημαντικότερο απ' ό τι οι άνδρες να ενημερώνονται από το δάσκαλο/καθηγητή του παιδιού για το πώς αυτό αξιολογείται και βαθμολογείται σε συγκεκριμένο μάθημα
V_27. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το δάσκαλο/καθηγητή του παιδιού για το πώς μπορείτε να βοηθήσετε με τις σχολικές εργασίες του παιδι από το σπίτι	I_2. Ηλικία	K-W	0,034	Ηλικίες κάτω των 31 ετών δείχνουν να ενδιαφέρονται λιγότερο για πως μπορούν να βοηθήσουν με τις σχολικές εργασίες τα παιδιά τους από το σπίτι (Median = 2,50). Αμέσως μετά οι ηλικίες γονέων 41-50 (Median = 3). Γονείς που ανήκουν στα γκρουπ 31-40 και >50 ετών φαίνεται να ενδιαφέρονται περισσότερο (Median = 4)
V_25. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας αν και πως μπορούν να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς στις εκδηλώσεις του σχολείου	I_3. Περιοχή Κατοικίας	M-W U	0,012	Γονείς που μένουν σε αγροτικές περιοχές επιθυμούν περισσότερο να ενημερώνονται από το σχολείο αν και πως μπορούν να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς στις εκδηλώσεις του (Median = 3), έναντι γονέων που κατοικούν σε ημιαστικές περιοχές (Median = 2)
V_14. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας για το ημερολόγιο με τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει	I_4. Σπουδές	K-W	0,001	Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για το ημερολόγιο με τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει (Median = 2), σε σχέση με γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
V_16. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας για τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με τις επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής	I_4. Σπουδές	K-W	0,001	Φαίνεται πως γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν ενδιαφέρονται καθόλου να ενημερώνονται για τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με τις επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής (Median = 1). Το ενδιαφέρον αυξάνεται για γονείς απόφοιτους Γυμνασίου/Λυκείου (Median = 2). Γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού διατηρούν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τις υπόλοιπες κατηγορίες (Median = 3)
V_19. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας για τις βραβεύσεις και τις διακρίσεις των μαθητών του σχολείου	I_4. Σπουδές	K-W	0,032	Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για τις βραβεύσεις και τις διακρίσεις των μαθητών του σχολείου (Median = 2), σε σχέση με γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι

					Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
V_20. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας για τα πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων	I_4. Σπουδές	K-W	0,031		Φαίνεται πως γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν ενδιαφέρονται καθόλου να ενημερώνονται για τα πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων (Median = 1). Το ενδιαφέρον αυξάνεται για γονείς απόφοιτους Γυμνασίου/Λυκείου ή ΑΕΙ/ΤΕΙ (Median = 2). Γονείς οι οποίοι είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού διατηρούν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον από τις υπόλοιπες κατηγορίες (Median = 3)
V_23. Θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας για τους οικονομικούς πόρους του σχολείου, τη διαχείριση αυτών και τις τρέχουσες ταμειακές εκκρεμότητες	I_4. Σπουδές	K-W	0,036		Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για τους οικονομικούς πόρους του σχολείου, τη διαχείριση αυτών και τις τρέχουσες ταμειακές εκκρεμότητες (Median = 2), σε σχέση με γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
VIII_52. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου	I_1. Φύλο	M-W U	0,026		Παρόλο που η διάμεσος εμφανίζεται ίση σε όλα τα γκρουπ (Median = 3), φαίνεται πως η κατανομή δεν είναι η ίδια. Οι γυναίκες θεωρούν σημαντικότερο να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου απ' ότι οι άνδρες
VIII_52. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου	I_2. Ηλικία	K-W	0,036		Γονείς ηλικίας <=30 φαίνεται πως προτιμούν να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου (Median = 3,50) σε σχέση με τα υπόλοιπα ηλικιακά γκρουπ γονέων (31-40, 41-50, >50 όπου Median = 3)
VIII_46. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω Facebook	I_3. Περιοχή Κατοικίας	M-W U	0,011		Γονείς που ζουν σε αγροτικές περιοχές δεν προτιμούν καθόλου να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω Facebook (Median = 1). Η προτίμηση για το συγκεκριμένο μέσο σε σχέση με το προηγούμενο γκρουπ αυξάνεται λίγο (αλλά δεν προτιμάται) για γονείς που ζουν σε ημιαστικές περιοχές (Median = 2)
VIII_44. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών με email	I_4. Σπουδές	K-W	0,000		Υπάρχει μία ξεκάθαρη αύξουσα τάση προτίμησης επικοινωνίας του σχολείου μέσω email αντίστοιχα με το επίπεδο σπουδών των γονέων. Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου την επικοινωνία μέσω email (Median = 1). Γονείς απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου το προτιμούν λίγο περισσότερο (Median = 2). Η προτίμηση αυξάνεται για γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ (Median = 3) και για γονείς κάτοχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 4)
VIII_45. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών με e-newsletter	I_4. Σπουδές	K-W	0,000		Αύξουσα τάση προτίμησης επικοινωνίας του σχολείου μέσω e-newsletter υπάρχει αντίστοιχα με το επίπεδο σπουδών των γονέων. Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου την επικοινωνία μέσω e-newsletter (Median = 1). Γονείς απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου το προτιμούν λίγο περισσότερο (Median = 2). Η προτίμηση αυξάνεται για γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ και για γονείς κάτοχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
VIII_47. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς	I_4. Σπουδές	K-W	0,006		Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου δεν προτιμούν καθόλου

των παιδιών με skype					να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω Skype (Median = 1). Η προτίμηση για το συγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας σε σχέση με τα προηγούμενα γκρουπ αυξάνεται λίγο (αλλά δεν προτιμάται) για γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 2)
VIII_48. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω της σχολικής ιστοσελίδας	I_4. Σπουδές	K-W	0,004		Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω της σχολικής ιστοσελίδας (Median = 1). Η προτίμηση για το συγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας σε σχέση με το προηγούμενο γκρουπ αυξάνεται αρκετά για γονείς απόφοιτους Γυμνασίου/Λυκείου, ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
VIII_49. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών με parent portal	I_4. Σπουδές	K-W	0,000		Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω parent portal (Median = 1). Η προτίμηση για το συγκεκριμένο μέσο επικοινωνίας σε σχέση με το προηγούμενο γκρουπ αυξάνεται αρκετά για γονείς απόφοιτους Γυμνασίου/Λυκείου ή ΑΕΙ/ΤΕΙ (Median = 3) και ακόμη περισσότερο για κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 4)
VIII_50. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών πρόσωπο με πρόσωπο	I_4. Σπουδές	K-W	0,004		Υψηλή είναι η προτίμηση για επικοινωνία του σχολείου με τους γονείς πρόσωπο με πρόσωπο. Ωστόσο συγκριτικά γονείς απόφοιτοι Δημοτικού προτιμούν λιγότερο το συγκεκριμένο τρόπο επικοινωνίας (Median = 3), σε σχέση με γονείς απόφοιτους Γυμνασίου/Λυκείου ή ΑΕΙ/ΤΕΙ ή για κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 4)
VIII_54. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας του εκπαιδευτικού	I_4. Σπουδές	K-W	0,001		Υπάρχει μία ξεκάθαρη αύξουσα τάση προτίμησης επικοινωνίας του σχολείου μέσω της προσωπικής σελίδας του εκπαιδευτικού αντίστοιχα με το επίπεδο σπουδών των γονέων. Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου το συγκεκριμένο τρόπο επικοινωνίας (Median = 1). Γονείς απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου τον προτιμούν λίγο περισσότερο (Median = 2). Η προτίμηση αυξάνεται για γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ (Median = 2,5) και για γονείς κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)
VIII_57. Θα προτιμούσατε να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω class website	I_4. Σπουδές	K-W	0,002		Αύξουσα τάση προτίμησης επικοινωνίας του σχολείου μέσω class website υπάρχει αντίστοιχα με το επίπεδο σπουδών των γονέων. Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου την επικοινωνία μέσω e-newsletter (Median = 1). Γονείς απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου ή ΑΕΙ/ΤΕΙ το προτιμούν λίγο περισσότερο (Median = 2). Η προτίμηση αυξάνεται για γονείς κατόχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού (Median = 3)

Οι γυναίκες-γονείς:

- θεωρούν σημαντικότερο απ' ό,τι οι άνδρες να ενημερώνονται από το σχολείο πληροφορίες σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση και ασφαλή μετακίνηση των μαθητών καθώς και

για τα μέτρα προστασίας των μαθητών που λαμβάνει η σχολική μονάδα

- θεωρούν σημαντικότερο απ' ότι οι άνδρες να ενημερώνονται από το δάσκαλο/καθηγητή του παιδιού για το πώς αυτό αξιολογείται και βαθμολογείται σε συγκεκριμένο μάθημα
- θεωρούν σημαντικότερο να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου απ' ότι οι άνδρες

Γονείς Ηλικίας <30 :

- Ηλικίες κάτω των 31 ετών δείχνουν να ενδιαφέρονται λιγότερο για πως μπορούν να βοηθήσουν με τις σχολικές εργασίες τα παιδιά τους από το σπίτι
- προτιμούν να επικοινωνεί το σχολείο μαζί τους κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου περισσότερο σε σχέση με τα υπόλοιπα ηλικιακά γκρουπ γονέων

Γονείς που μένουν σε αγροτικές περιοχές :

- επιθυμούν περισσότερο από άλλων ομάδων γονείς να ενημερώνονται από το σχολείο για το αν και πως μπορούν να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς στις εκδηλώσεις του
- δεν προτιμούν καθόλου να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών μέσω Facebook

Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου σε σχέση με γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού :

- προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για το ημερολόγιο με τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει
- δεν ενδιαφέρονται καθόλου να ενημερώνονται για τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με τις επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής

- προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για τις βραβεύσεις και τις διακρίσεις των μαθητών του σχολείου
- δεν ενδιαφέρονται καθόλου να ενημερώνονται για τα πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων
- προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για τους οικονομικούς πόρους του σχολείου, τη διαχείριση αυτών και τις τρέχουσες ταμειακές εκκρεμότητες

Φαίνεται ότι οι γονείς με υψηλό μορφωτικό επίπεδο θέλουν αρκετά περισσότερη "ψυχρή πληροφορία" από εκείνους με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Οι γονείς με πολλά ακαδημαϊκά προσόντα σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι έχουν μεγαλύτερη άνεση στη χρήση των ΤΠΕ φαίνεται να θέλουν περισσότερο να χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικά μέσα που τους επιτρέπουν να έχουν πρόσβαση σε τέτοια "ψυχρή" πληροφορία όπως π.χ. επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής. Γονείς με μικρότερο μορφωτικό κεφάλαιο δεν ξέρουν πώς να χειριστούν την πληροφορία αυτή.

Όπως έχει προαναφερθεί, υπάρχει συσχέτιση μεταξύ περιοχής κατοικίας και επιπέδου μόρφωσης. Από τον πίνακα 17 γίνεται φανερό ότι διαφοροποιούνται στις προτιμήσεις τους οι γονείς αγροτικής περιοχής κατοικίας. Φαίνεται πως σε αγροτικές περιοχές μένουν γονείς σχετικά χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου σε σχέση με ημιαστικές περιοχές. Υπάρχει λοιπόν στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεταβλητών όπως φαίνεται στον πίνακα 18. Όσο το επίπεδο σπουδών αυξάνεται, τόσο πηγαίνουμε από «αγροτική περιοχή κατοικίας» (τιμή 2) σε «ημιαστική περιοχή κατοικίας» (τιμή 1).

Πίνακας 18: Spearman's rho συσχέτιση ανάμεσα σε περιοχή κατοικίας και επίπεδου σπουδών γονέων

		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΣΠΟΥΔΕΣ
		Correlation Coefficient	1.000
			-.390**
Spearman's rho	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	Sig. (2-tailed)	.
			.000
		N	106
			106

	Correlation Coefficient	-.390**	1.000
ΣΠΟΥΔΕΣ	Sig. (2-tailed)	.000	.
	N	106	106

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

5.4.4 - H4: Ποια μέσα – εργαλεία (ηλεκτρονικά ή μη) θα επιθυμούσαν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για την επικοινωνία τους με τους γονείς των μαθητών.

Στον πίνακα 19 παρατίθενται για λογαριασμό των ερωτωμένων εκπαιδευτικών, οι μέσοι όροι, κατά φθίνουσα σειρά, των βαθμολογιών προτίμησης ανά μέσο επικοινωνίας με τους γονείς των μαθητών.

Πίνακας 19: Προτιμήσεις εκπαιδευτικών σε μέσα – εργαλεία για την επικοινωνία τους με τους γονείς

	Mean
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών σε συνάντηση από κοντά σε προκαθορισμένη μέρα και ώρα	3.49
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων γονέων, στο χώρο του σχολείου	3.34
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω πρόσκλησης σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις π.χ. θεατρικά	3.05

θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με σχολική ιστοσελίδα	2.77
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με email	2.65
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω τηλεφώνου ή μηνύματος στον τηλεφωνητή του σπιτιού	2.56
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με επιστολή-γράμμα	2.46
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με parent portal	2.39
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με e-newsletter	2.21
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω class website	2.18
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας ή ιστολόγιο (blog) του εκπαιδευτικού	2.00
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με sms	1.96
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με Facebook/Twitter	1.93
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με Skype	1.90
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με ανακοινώσεις στην τοπική εφημερίδα	1.67
θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω ανακοινώσεων στο ραδιόφωνο	1.38

Όσον αφορά στα μέσα επικοινωνίας, φαίνεται ότι εκπαιδευτικοί και γονείς είναι σε συμφωνία .

Παρατηρώντας τα παραπάνω αποτελέσματα/τιμές φαίνεται πως η απευθείας επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τους γονείς (σε προκαθορισμένη συνάντηση ή κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων ή μέσω πρόσκλησης σε σχολικές εορτές και εκδηλώσεις) προτιμάται σε σχέση με έμμεσους τρόπους επικοινωνίας (εξ αποστάσεως).

Στη συνέχεια εξετάστηκαν αν και κατά πόσο είναι ίσες οι διάμεσοι των μεταβλητών Π_10 έως Π_25 ανά γκρουπ όπως αυτά διαμορφώνονται βάσει των παρακάτω ερωτήσεων που αφορούν τους εκπαιδευτικούς:

- Φύλο (I_1) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Mann-Whitney U)
- Ηλικία (I_2) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)

- Έτη προϋπηρεσίας (I_3) (Χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής συσχέτισης Spearman's rho)
- Βασικές Σπουδές (I_5) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Πρόσθετα Ακαδημαϊκά Προσόντα (I_6) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Περιοχή Σχολείου Εξυπηρέτησης (I_7) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Μέγεθος Σχολικής Μονάδας (I_8) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)
- Βαθμίδα Εκπαίδευσης που Ανήκει το Σχολείο (I_9) (Χρησιμοποιήθηκε το τεστ Kruskal-Wallis)

Παραθέτουμε στον παρακάτω πίνακα 20 εκείνα τα τεστ τα οποία έδειξαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα:

Πίνακας 20:

Εξεταζόμενη Μεταβλητή	Γκρουπ προέρχονται από τη μεταβλητή	Τεστ	P-value	Συμπέρασμα
Π_11. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με e-mail	I_2. Ηλικία	K-W	0,013	Παρόλο που η διάμεσος εμφανίζεται ίση σε όλα τα γκρουπ, φαίνεται πως η κατανομή δεν είναι η ίδια. Οι ηλικίες 31-40 εμφανίζουν μεγαλύτερη προτίμηση στην επικοινωνία με e-mail έναντι των ηλικιών 41-50 και >50
Π_19. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο σχολείο	I_2. Ηλικία	K-W	0,018	Οι ηλικίες 41-50 εμφανίζουν μεγαλύτερη προτίμηση στην επικοινωνία κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων (Median = 4) έναντι των ηλικιών 31-40 και >50 (Median = 3)
Π_16. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω parental portal	I_8. Μέγεθος Σχολικής Μονάδας	K-W	0,007	Φαίνεται πως όσο σχολικές μονάδες κάτω των 150 μαθητών προτιμούν λιγότερο την επικοινωνία μέσω parental portal (Median = 2) έναντι των σχολικών μονάδων μεγέθους 150-250 μαθητών (Median = 3,50)
Π_21. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω πρόσκλησης σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις του σχολείου	I_8. Μέγεθος Σχολικής Μονάδας	K-W	0,020	Φαίνεται πως όσο σχολικές μονάδες κάτω των 150 μαθητών προτιμούν περισσότερο την επικοινωνία μέσω πρόσκλησης σε σχολικές εορτές και εκδηλώσεις του σχολείου (Median = 4) έναντι των σχολικών μονάδων μεγέθους 150-250 και >250 μαθητών (Median = 3)
Π_10. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών με επιστολή-γράμμα	I_9. Βαθμίδα Εκπαίδευσης που ανήκει το	M-W U	0,005	Φαίνεται πως οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται σε σχολεία Β/θμιας εκπαίδευσης προτιμούν περισσότερο την

(ταχυδρομικώς)	σχολείο				επικοινωνία μέσω επιστολής-γράμματος (Median = 3), έναντι εκείνων που εργάζονται σε σχολεία Α/θμιας εκπαίδευσης (Median = 2)
Π_19. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο χώρο του σχολείου	I_9. Βαθμίδα Εκπαίδευσης που ανήκει το σχολείο	M-W U	0,016		Φαίνεται πως οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται σε σχολεία Β/θμιας εκπαίδευσης προτιμούν περισσότερο την επικοινωνία κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων στο χώρο του σχολείου (Median = 4), έναντι εκείνων που εργάζονται σε σχολεία Α/θμιας εκπαίδευσης (Median = 3)
Π_12. Θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε με τους γονείς των παιδιών μέσω πρόσκλησης σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις π.χ. θεατρικά	I_1. Φύλο	M-W U	0,048		Φαίνεται πως γυναίκες εκπαιδευτικοί επιθυμούν (οριακά) περισσότερο να επικοινωνήσουν με τους γονείς των παιδιών μέσω πρόσκλησης σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις απ' ότι οι άνδρες.

Από τα παραπάνω αναδεικνύεται πως οι μεγάλες σχολικές μονάδες και οι εκπαιδευτικοί της Β/θμιας προτιμούν πιο τυπικούς τρόπους επικοινωνίας από ότι οι μικρότερες σε μέγεθος μονάδες και οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στην Α/θμια.

5.4.5 - H5: Να εξεταστεί από τι επηρεάζεται περισσότερο η πρόθεση χρήσης Τ.Π.Ε. του εκπαιδευτικού σε σχέση με τις μεταβλητές ευκολία χρήσης Τ.Π.Ε., αυτοαποτελεσματικότητας στις Τ.Π.Ε. και χρησιμότητας των Τ.Π.Ε.

Μοντέλο	Σχέση (Γραμμική) μεταξύ της εξαρτημένης μεταβλητής πρόθεση χρήσης Τ.Π.Ε. και της ανεξάρτητης:
M1	Ευκολίας Χρήσης Τ.Π.Ε.
M2	αυτοαποτελεσματικότητας στις Τ.Π.Ε.
M3	Χρησιμότητας Τ.Π.Ε.

Ο πίνακας 21 συγκρίνει τα 3 παραπάνω μοντέλα:

Πίνακας 21: Σύγκριση γραμμικών μοντέλων M1, M2, M3

Model	R²	ANOVA	Συντελεστές B
--------------	----------------------	--------------	----------------------

M1	0,48	F = 77,95, p < 0,001	BΕΥΚΟΛΙΑ_ΧΡΗΣΗΣ = 0,81 (t = 8,83, p < 0,001)
M2	0,10	F = 9,69, p < 0,01	BΑΥΤΟΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ = 0,85 (t = 3,11, p < 0,01)
M3	0,69	F = 193,34, p < 0,001	BΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ = 0,94 (t = 13,91, p < 0,001)

Από τον πίνακα 21 φαίνεται πως και τα 3 μοντέλα κρίνονται κατάλληλα (καθώς το F-test ή ANOVA απορρίπτει τη μηδενική υπόθεση περί μη καταλληλότητας του μοντέλου) και πως η πρόθεση χρήσης Τ.Π.Ε. επηρεάζεται σημαντικά τόσο:

- από την ευκολία χρήσης, όπου όταν αυτή αυξάνεται (μειώνεται) κατά 1 μονάδα, η αναμενόμενη τιμή της πρόθεσης χρήσης αυξάνεται (μειώνεται) κατά 0,81 μονάδες (εφόσον όλες οι υπόλοιπες μεταβλητές παραμείνουν σταθερές – εδώ δεν υπάρχουν)
- από την αυτοαποτελεσματικότητα, όπου όταν αυτή αυξάνεται (μειώνεται) κατά 1 μονάδα, η αναμενόμενη τιμή της πρόθεσης χρήσης αυξάνεται (μειώνεται) κατά 0,85 μονάδες (εφόσον όλες οι υπόλοιπες μεταβλητές παραμείνουν σταθερές – εδώ δεν υπάρχουν)
- από τη χρησιμότητα, όπου όταν αυτή αυξάνεται (μειώνεται) κατά 1 μονάδα, η αναμενόμενη τιμή της πρόθεσης χρήσης αυξάνεται (μειώνεται) κατά 0,94 μονάδες (εφόσον όλες οι υπόλοιπες μεταβλητές παραμείνουν σταθερές – εδώ δεν υπάρχουν)

Συμπερασματικά όμως, η μεταβολή της πρόθεσης χρήσης ΤΠΕ εξηγείται καλύτερα με βάση το μοντέλο M3, δηλαδή από την μεταβολή της χρησιμότητας, καθώς το M3 εμφανίζει το μεγαλύτερο συντελεστή προσδιορισμού $R^2 = 0.695$ (σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μοντέλα).

5.4.6 - H6: *Να διερευνηθεί αν το επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας των γονέων γύρω από τους Η/Υ συσχετίζεται με το βαθμό πρόθεσης/ διάθεσης για υιοθέτηση πρακτικών με χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία τους με το σχολείο και την ευκολία και χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. αυτών.*

Στον πίνακα 22 παρουσιάζεται το τεστ συντελεστή συσχέτισης rho κατά Spearman προκειμένου να εξεταστεί αν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση ανάμεσα στις παρακάτω μεταβλητές:

- Πρόθεση χρήσης των Τ.Π.Ε. από τους γονείς
- Επίπεδο γνώσεων γονέα στη χρήση ΤΠΕ
- Βαθμός Προηγούμενης Εμπειρίας Γονέα στις Τ.Π.Ε.
- Ευκολία χρήσης Τ.Π.Ε.
- Χρησιμότητα Τ.Π.Ε.

Παρατηρείται μία στατιστικά σημαντική και μέτρια θετική συσχέτιση μεταξύ της πρόθεσης χρήσης των ΤΠΕ από τους γονείς και της προηγούμενης εμπειρίας γονέα στη χρήση ΤΠΕ ($\rho = 0.648$, $p\text{-value} = 0.000 < 0.001$).

Παρατηρείται μία στατιστικά σημαντική και ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της πρόθεσης χρήσης των ΤΠΕ από τους γονείς και της ευκολίας χρήσης ΤΠΕ ($\rho = 0.751$, $p\text{-value} = 0.000 < 0.001$).

Παρατηρείται μία στατιστικά σημαντική και ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της πρόθεσης χρήσης των ΤΠΕ από τους γονείς και της χρησιμότητας ΤΠΕ ($\rho = 0.797$, $p\text{-value} = 0.000 < 0.001$).

Παρατηρείται μία στατιστικά σημαντική και μέτρια θετική συσχέτιση μεταξύ της πρόθεσης χρήσης των ΤΠΕ από τους γονείς και του επιπέδου γνώσεων γονέα στη χρήση ΤΠΕ ($\rho = 0.487$, $p\text{-value} = 0.000 < 0.001$).

Πίνακας 22: Spearman's rho ανάμεσα στο επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας γονέων γύρω από Η/Υ και στη πρόθεση υιοθέτησης πρακτικών ΤΠΕ στην επικοινωνία με το σχολείο:

		ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΙΣ ΤΠΕ	ΕΥΚΟΛΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ	ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΠΕ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΠΕ
ΠΡΟΘΕΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ	Correlation Coefficient	1.000	.648**	.751**	.797**	.487**
	Sig. (2- tailed)	.	.000	.000	.000	.000
	N	106	106	106	106	106
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΙΣ	Correlation Coefficient	.648**	1.000	.615**	.605**	.756**

ΤΠΕ	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000	.000	.000
	N	106	106	106	106	106
ΕΥΚΟΛΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ	Correlation Coefficient	.751**	.615**	1.000	.895**	.511**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.	.000	.000
ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΠΕ	N	106	106	106	106	106
	Correlation Coefficient	.797**	.605**	.895**	1.000	.494**
ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΠΕ	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.	.000
	N	106	106	106	106	106
ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΠΕ	Correlation Coefficient	.487**	.756**	.511**	.494**	1.000
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.
ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΠΕ	N	106	106	106	106	106

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Φαίνεται από τα παραπάνω ότι όλα αυτά τα στοιχεία συμμεταβάλλονται.

6. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

6.1 Κοινωνικομορφωτικό επίπεδο οικογένειας και αίσθηση συχνότητας / διάρκεια επικοινωνίας και επιθυμητή συχνότητα ενημέρωσης γονέων από το σχολείο

Παρόλο που η επιθυμία για τη συχνότητα επικοινωνίας με το σχολείο δεν διαφοροποιείται ανάμεσα στις ομάδες γονέων, διαφέρει η αίσθηση της συχνότητας της επικοινωνίας μεταξύ των ομάδων γονέων. Πιο συγκεκριμένα οι γονείς αγροτικών περιοχών ή οι γονείς με μικρότερο μορφωτικό κεφάλαιο νιώθουν ως λιγότερο συχνή την επικοινωνία τους με το σχολείο από τους γονείς ημιαστικών περιοχών ή γονείς με αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα. Πιθανόν για τα δεδομένα της κοινωνικής ζωής ενός ατόμου σε χωριό, όπου είναι πολύ εύκολο και σύνηθες να συναντήσει το άτομο πολλά γνωστά του πρόσωπα σε μικρό χρονικό διάστημα, η αίσθηση της συχνότητας επικοινωνίας να διαφέρει από ένα άτομο που ζει σε ένα ημιαστικό περιβάλλον π.χ. μια μικρή πόλη. Επίσης, ίσως να εξηγείται εν μέρει και από το γεγονός ότι ένα άτομο με αρκετά μεγάλη μόρφωση έχει, εκτός των επαγγελματικών

υποχρεώσεων, και άλλου είδους ασχολίες περισσότερο ατομικές παρά ομαδικές, όπως είναι το διάβασμα. Αυτές οι ασχολίες κρατούν το μορφωμένο άτομο μακριά από άλλα άτομα και έχει άλλη αίσθηση της συχνότητας επικοινωνίας σε σχέση με άτομα με μικρότερο μορφωτικό κεφάλαιο που αρέσκονται σε περισσότερες κοινωνικές εκδηλώσεις και συνεστιάσεις. Η αίσθηση της συχνότητας στις κοινωνικές επαφές σίγουρα έχει και μια υποκειμενική διάσταση.

6.2 Κοινωνικομορφωτικό επίπεδο γονέων και επιθυμητό περιεχόμενο συνεργασίας-εμπλοκής τους με το σχολείο

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων γονέων προέκυψε ως συμπέρασμα ότι οι γονείς από αγροτικές περιοχές επιθυμούν αρκετά λιγότερο από εκείνους των ημιαστικών περιοχών την εμπλοκή τους με τις σχολικές εργασίες των παιδιών στο σπίτι. Εδώ όμως πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι τα σχολεία των αγροτικών περιοχών έχουν συχνά λιγότερα παιδιά ανά τάξη, με πιθανό αποτέλεσμα να υπάρχει και μικρότερος όγκος εργασιών για το σπίτι, αφού αρκετές από τις σχολικές εργασίες αντιμετωπίζονται και ολοκληρώνονται στην τάξη. Ίσως λοιπόν οι γονείς αγροτικών περιοχών να θεωρούν λιγότερο σημαντικό να ασχοληθούν με τις σχολικές εργασίες των παιδιών τους στο σπίτι, αφού δεν φθάνει στο σπίτι μεγάλος αριθμός αυτών των εργασιών.

Θα πρέπει επίσης, κοντά στα παραπάνω, να συνεκτιμηθούν και τα όσα σχετικά υποστηρίζουν Lareau (1987) και Bourdieu & Passeron (1997), σύμφωνα με τους οποίους το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της οικογένειας, που σε μεγάλο βαθμό προσδιορίζεται μεταξύ άλλων από τις σπουδές, την περιοχή κατοικίας και το επάγγελμα των γονέων, επηρεάζει το περιεχόμενο και το πεδίο συνεργασίας –εμπλοκής γονέων σχολείου. Πιο συγκεκριμένα στην έρευνα, οι γονείς αγροτικών περιοχών δηλαδή περιοχών της περιφέρειας, όπου συνήθως οι ασχολίες/πηγές εισοδήματος των περισσότερων γονέων είναι γύρω από τη γεωργία/κτηνοτροφία/χειρονακτική εργασία (αγροτικές ασχολίες) και θεωρούνται περιοχές πιο υποβαθμισμένες πολιτισμικά σε σχέση με τα αστικά και ημιαστικά κέντρα, αντιλαμβάνονται με διαφορετικό, πιο περιορισμένο τρόπο την εμπλοκή τους με το σχολείο και την επικοινωνία τους με αυτό.

6.3 Δημογραφικά στοιχεία γονέων σε σχέση με μέσο και τρόπο επικοινωνίας τους με το σχολείο

Υπάρχουν έμφυλες διαφορές όσον αφορά την επικοινωνία γονέα σχολείου. Οι γυναίκες-γονείς φαίνεται να ενδιαφέρονται και να ασχολούνται περισσότερο για τα σχολικά θέματα

του παιδιού. Δείχνουν μεγαλύτερη επιθυμία στο να προσκαλούνται στο σχολείο, να προσέρχονται σε συγκεντρώσεις για να ενημερωθούν και να συζητήσουν με τους εκπαιδευτικούς απ' ότι οι άνδρες. Οι γυναίκες θεωρούν επίσης σημαντικότερο να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, να ενημερώνονται από το σχολείο σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση, ασφαλή μετακίνηση/μέτρα προστασίας των μαθητών και για το πώς το παιδί τους αξιολογείται και βαθμολογείται στα μαθήματα σε σχέση με τους γονείς του άλλου φύλου.

Γίνεται λοιπόν φανερό από τα παραπάνω, ότι η ευαισθησία των μητέρων-γονέων γύρω από την εκπαίδευση των παιδιών είναι μεγαλύτερη από εκείνη των ανδρών και έχουν αναλάβει σε μεγαλύτερο βαθμό την παρακολούθηση της προόδου του παιδιού πάνω σε θέματα σχολείου. Αυτό συμπίπτει και με αντίστοιχες έρευνες (Shumow & Miller, 2001), όπου η εμπλοκή του πατέρα είναι κάπως μικρότερη από εκείνη των μητέρων. Μάλιστα το φύλο του γονέα παίζει ακόμη πιο μεγάλο ρόλο στη συμμετοχή του γονεά στο σχολείο, αν πρόκειται για οικογένεια αρκετά παραδοσιακή, με γονείς με μικρό μορφωτικό κεφάλαιο, αφού επικρατεί η άποψη ότι η γυναίκα φροντίζει το μέγαλωμα των παιδιών και ο άνδρας να φέρει φαγητό στο σπίτι (Hoffman & Kloska, 1995). Αυτό λοιπόν οδηγεί και στη σκέψη ότι αξιόπιστος και σημαντικός συνομιλητής του σχολείου πάνω σε εκπαιδευτικά θέματα όπως π.χ. η αξιολόγηση του μαθητή ή η υιοθέτηση νέων μεθόδων διδασκαλίας, θα έπρεπε μεταξύ άλλων, να είναι και η μητέρα του μαθητή, αφού παρακολουθεί η ίδια από πολύ κοντά την πρόοδο του παιδιού.

Γονείς ηλικίας κάτω των 31 ετών δείχνουν να ενδιαφέρονται λιγότερο για πως μπορούν να βοηθήσουν με τις σχολικές εργασίες τα παιδιά τους από το σπίτι σε σχέση με γονείς της ηλικιακής ομάδας 41-50 και ακόμη λιγότερο σε σχέση με εκείνους που ανήκουν στα γκρουπ 31-40 και >50 ετών. Πιθανή εξήγηση ίσως είναι το γεγονός ότι οι νεαροί ηλικιακά γονείς δεν έχουν ακόμη σταθεροποιηθεί επαγγελματικά και στην αρχή του οικογενειακού βίου τους είναι πιο δύσκολο να οργανώσουν και να ιεραρχήσουν τις ανάγκες τους. Υπάρχει λοιπόν ανάγκη το σχολείο να προσεγγίσει τους νέους γονείς και μέσω συναντήσεων και σεμιναρίων, μαζί οι δύο πλευρές να συνδιαμορφώσουν ένα πιο υποστηρικτικό πλαίσιο για την καλύτερη προετοιμασία του παιδιού στο σπίτι.

Γονείς που ζουν σε ημιαστικές περιοχές, δηλαδή σε μικρά αστικά κέντρα, φαίνεται να προτιμούν περισσότερο να ενημερώνονται για το ημερολόγιο με τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει και να ενημερώνονται για τους οικονομικούς πόρους του σχολείου. Λιγότερο από τους

πρώτους είναι το ενδιαφέρον γονέων που μένουν σε αγροτικές περιοχές , δηλαδή σε χωριά της περιφέρειας. Βέβαια σε χωριά η μετάδοση της είδησης είναι πιο εύκολη και πιο γρήγορη, οπότε η χρήση π.χ. του επισήμου σχολικού ημερολογίου δεν θεωρείται τόσο απαραίτητη όσο σε ημιαστικές περιοχές δηλαδή μικρά αστικά κέντρα. Πάνω λοιπόν στο κομμάτι της έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης μπορούν οι Τ.Π.Ε. να βοηθήσουν τους γονείς των ημιαστικών περιοχών .

Γονείς που μένουν σε αγροτικές περιοχές επιθυμούν πολύ λιγότερο έναντι των άλλων ομάδων γονέων, να ενημερώνονται για τις ταμιακές σχολικές εκκρεμότητες, τα πρακτικά των αποφάσεων του Συλλόγου αλλά δείχνουν εξαιρετικά υψηλό ενδιαφέρον στο να μάθουν, αν και πως μπορούν, να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς στις σχολικές εκδηλώσεις. Φαίνεται λοιπόν πως είναι πιο έντονη η πεποίθηση των κατοίκων της υπαίθρου ότι το σχολείο πρέπει να είναι αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής ζωής του τόπου, ότι είναι στον πυρήνα των δραστηριοτήτων της τοπικής κοινωνίας και ότι επιθυμούν μέσα από τους τοπικούς φορείς να το πλαισιώνουν.

Διαφοροποίηση στις προτιμήσεις παρατηρείται και λόγω του μορφωτικού επιπέδου των γονέων. Γονείς με χαμηλά/μέτρια ακαδημαϊκά προσόντα (απόφοιτοι Δημοτικού ή Γυμνασίου/Λυκείου) προτιμούν λιγότερο να ενημερώνονται για τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει , για τους οικονομικούς πόρους του σχολείου, τη διαχείριση αυτών και τις τρέχουσες ταμιακές εκκρεμότητες σε σχέση με γονείς οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ ή κάτοχοι Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού. Τα παραπάνω είδη πληροφορίας δεν βρίσκονται στον πυρήνα του ενδιαφέροντος των γονέων με μικρό μορφωτικό κεφάλαιο. Πιθανόν τα άτομα με χαμηλά/μέτρια ακαδημαϊκά προσόντα δεν γνωρίζουν τρόπο να διαχειριστούν αυτή την πληροφορία . Φαίνεται επίσης πως γονείς απόφοιτοι Α/θμιας ή Β/βμιας εκπ/σης δεν ενδιαφέρονται καθόλου ή ενδιαφέρονται ελάχιστα για τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με τις επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής, για τα πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων ή για τις βραβεύσεις και τις σχολικές διακρίσεις, ενώ το σχετικό ενδιαφέρον αυξάνεται όσο ανεβαίνει το επίπεδο μόρφωσης αυτών. Τα ευρήματα αυτά συμπίπτουν με τη θεωρία περί πολιτισμικού κεφαλαίου του Buerdieu και τη διαφορά αντιλήψεων, περί της εκπαίδευσης, ατόμων που διαφέρουν ως προς το μορφωτικό επίπεδο. Επιβεβαιώνεται ότι οι γονείς με μικρότερο μορφωτικό κεφάλαιο δεν επιζητούν τη συχνή επαφή με το σχολείο, ούτε τους απασχολεί η σύγκριση με τα σχολεία άλλων περιοχών. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι και οι ίδιοι οι

εκπαιδευτικοί δεν ενθαρρύνουν τέτοιου είδους εμπλοκή των γονέων σε σχολικά θέματα π.χ. πρακτικά αποφάσεων Συλλόγου. Συνεπώς η εντονότερη γονεϊκή εμπλοκή με τα ζητήματα του σχολείου σε αγροτικές περιοχές θα πρέπει να υποστηριχθεί με σχετικές δράσεις της πολιτείας που θα ξεκινούν από ανώτερα κλιμάκια της εκπαίδευσης και θα στοχεύουν στην προώθηση της γονεϊκής εμπλοκής στο σχολείο. Τότε η χρησιμότητα κάποιων ηλεκτρονικών μέσων θα γίνει φανερή και στους γονείς αυτών των περιοχών. Αντίθετα οι γονείς που έχουν υιοθετήσει τον τρόπο σκέψης ενός αστού, ακόμη και αν ζουν σε όχι πολύ μεγάλα αστικά κέντρα, δίνουν σημασία σε πληροφορία αυτού του τύπου, έχουν υψηλούς στόχους και προσδοκίες για τη μελλοντική επαγγελματική καριέρα του παιδιού, δίνουν μεγάλη σημασία στην όσο το δυνατόν καλύτερη επιλογή σχολικού περιβάλλοντος και στην επιλογή του κατάλληλου εκπαιδευτικού προσωπικού που θα αναλάβει την προετοιμασία του παιδιού/υποψηφίου για την εισαγωγή του στην.

Η περιοχή κατοικίας, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, επηρεάζει το μέσο και τον τρόπο επικοινωνίας-συνεργασίας των γονέων με το σχολείο. Διαπιστώνεται ότι γονείς που ζουν σε ημιαστικές περιοχές φαίνεται να προτιμούν περισσότερο να επικοινωνεί το σχολείο με τους γονείς των παιδιών με επιστολή-γράμμα. Λιγότερο από τους πρώτους προτιμούν το συγκεκριμένο τρόπο επικοινωνίας γονείς που μένουν σε αγροτικές περιοχές. Εδώ θα πρέπει ίσως να ληφθεί υπόψη και το γεγονός ότι στις αγροτικές περιοχές, λόγω των γεωργικών/κτηνοτροφικών ασχολιών, υπάρχουν και αρκετοί γονείς (εργάτες/μετανάστες) που δυσκολεύονται στη χρήση και κατανόηση της επίσημης γλώσσας του κράτους υποδοχής. Γονείς ημιαστικών περιοχών φαίνεται να προτιμούν περισσότερο να επικοινωνεί το σχολείο μαζί τους με email, απ' όσο γονείς που μένουν σε αγροτικές περιοχές. Όσοι ζουν σε αγροτικές περιοχές δεν προτιμούν καθόλου να επικοινωνεί το σχολείο μαζί τους μέσω Facebook ή email, δηλαδή εκφράζεται μια αποστροφή προς τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας σε σχέση με το άλλο γκρουπ γονέων. Τα παραπάνω συμπεράσματα είναι σύμφωνα και με τον Busy (2000), όπου δηλαδή το εισόδημα και η κοινωνικοοικονομική τάξη στην οποία ανήκει το άτομο επηρεάζουν την εμπλοκή του με τις ΤΠΕ, την πρόσβαση και χρήση του Διαδικτύου.

Υπάρχει μία ξεκάθαρη αύξουσα τάση προτίμησης επικοινωνίας των γονέων με το σχολείο, μέσω νέας τεχνολογίας, αντίστοιχα με το επίπεδο σπουδών των γονέων. Γονείς απόφοιτοι Δημοτικού δεν προτιμούν καθόλου την επικοινωνία μέσω email, e-newsletter, ή προτιμούν ελάχιστα μέσω skype, σχολικής ιστοσελίδας, parental portal, class website, προσωπικής ιστοσελίδας εκπαιδευτικού. Ακολουθούν οι γονείς απόφοιτοι Γυμνασίου/Λυκείου και η

προτίμηση αυξάνεται για γονείς απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ και για γονείς κάτοχους Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού . Φαίνεται πως το υψηλό/χαμηλό επίπεδο σπουδών, οδηγεί και σε μεγαλύτερη/μικρότερη ενασχόληση με την νέα τεχνολογία, άρα ωθεί/απωθεί το άτομο να επικοινωνήσει με αυτό το μέσο . Τα αυξημένα ακαδημαϊκά προσόντα ενός γονέα τον καθιστούν ικανότερο να χειριστεί ένα ηλεκτρονικό μέσο επικοινωνίας και την προσφερόμενη πληροφορία.

Υψηλότερη βέβαια είναι η προτίμηση για επικοινωνία των γονέων με το σχολείο με επαφή πρόσωπο με πρόσωπο. Η αμεσότητα του συγκεκριμένου τύπου επικοινωνίας είναι αναντικατάστατη σύμφωνα με τους γονείς ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, περιοχής κατοικίας . Η εκ του σύνεγγυς επικοινωνία του δασκάλου με τον γονέα δίνει δυνατότητες για γόνιμη συζήτηση σε πιο ζεστό κλίμα σε σχέση με την εξ αποστάσεως επαφή.

6.4 Μέσα – εργαλεία (ηλεκτρονικά ή μη) που θα επιθυμούσαν να χρησιμοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί για την επικοινωνία τους με τους γονείς των μαθητών.

Από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας γίνεται φανερό ότι οι εκπαιδευτικοί δείχνουν προτίμηση σε μέσα και πρακτικές άμεσης, από κοντά, επικοινωνίας με τους γονείς (σε προκαθορισμένη συνάντηση ή κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων ή μέσω πρόσκλησης σε σχολικές εορτές και εκδηλώσεις) και μικρότερη προτίμηση σε έμμεσους τρόπους επικοινωνίας (εξ αποστάσεως). Διαπιστώνεται δηλαδή ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό προτιμάει περισσότερο την πρόσωπο με πρόσωπο επαφή με την οικογένεια του παιδιού και λιγότερο την επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα όπως είναι facebook, twitter, skype ή blog. Τα παραπάνω είναι σύμφωνα και με τις επιθυμίες των γονέων αφού και από σχετική μελέτη στην Ελλάδα με θέμα γονείς και εκπαίδευση (Ρουλίου & Matsagouras , 2007), φάνηκε από τις απαντήσεις των γονέων, πως ο χώρος της σχολικής μονάδας (σχολ. εκδηλώσεις και εορτές) είναι ο προτιμότερος όλων για να πραγματοποιηθεί η συνεργασία γονέων σχολείου. Χαμηλός είναι επίσης και ο βαθμός προτίμησης κλασικών μέσων όπως η εφημερίδα και το ραδιόφωνο. Τα παραπάνω ευρήματα συμφωνούν και με ανάλογες έρευνες στις Η.Π.Α. (NSPRA, 2011), όπου τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κατέλαβαν τις τελευταίες θέσεις στις προτιμήσεις των ερωτηθέντων, χαμηλότερα ακόμα και από τις εφημερίδες. Η πρόσωπο με πρόσωπο επαφή φαίνεται να είναι αναντικατάστατη στην προσπάθεια επικοινωνίας των ατόμων.

Παρατηρείται επίσης οι νέοι ηλικιακά εκπαιδευτικοί να δείχνουν μια μεγαλύτερη προτίμηση σε επικοινωνία μέσω email έναντι των άλλων ηλικιακών ομάδων, ενώ οι ηλικίας

41-50 δείχνουν μια σημαντικά μεγαλύτερη προτίμηση σε επικοινωνία κατά τη διάρκεια των προγραμματισμένων συναντήσεων γονέων στο χώρο του σχολείου. Από τα παραπάνω επιβεβαιώνεται για μια ακόμη φορά ο μεγαλύτερος βαθμός διάχυσης των νέων τεχνολογιών στους νέους που σε συνδυασμό με τη μεγαλύτερη χρήση και υψηλότερη αυτοαποτελεσματικότητά τους σε Τ.Π.Ε. δικαιολογεί αυτή τους την προτίμηση. Όσοι ανήκουν σε μικρές σχολικές μονάδες προτιμούν περισσότερο να έρθουν σε επαφή με τους γονείς με αφορμή σχολικές εορτές και εκδηλώσεις και ταυτόχρονα δείχνουν πολύ μικρή προτίμηση για χρήση του parental portal. Μια πιθανή εξήγηση είναι το γεγονός ότι στις μικρές σχολικές μονάδες οι διδάσκοντες έρχονται πιο εύκολα σε επαφή με τους γονείς, είναι σχετικά εύκολο να γνωρίζουν προσωπικά καθέναν από αυτούς και να έχουν αναπτύξει και με αρκετούς από αυτούς και σχέσεις φιλικές εκτός σχολείου. Υπάρχει δηλαδή ένα πιο οικογενειακό κλίμα άρα επιζητείται πιο έντονα μια επαφή μεγαλύτερης διάρκειας, σε πιο χαλαρό κλίμα που να ξεφεύγει από την επίσημη φόρμα μιας τυπικής ενημέρωσης.

Προχωρώντας σε μία σύγκριση των επιθυμιών για επικοινωνία των γονέων και των εκπαιδευτικών, παρατηρείται μια ταύτιση των προτιμήσεων για απευθείας, από κοντά, σε πραγματικό χρόνο επαφή στο σχολικό χώρο. Η προτίμηση για επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο είναι συντριπτικά μεγαλύτερη έναντι της εξ αποστάσεως.

Όσον αφορά τα μέσα επικοινωνίας, παρατηρείται μια γενική συμφωνία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών, η οποία συμφωνία διαταράσσεται από το γεγονός ότι τα ηλεκτρονικά μέσα κάνουν εύκολα διαμοιράσιμη «ευαίσθητη» ψυχρή πληροφορία (οικονομικά του σχολείου, εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα του σχολείου) την αξία της οποίας οι μεν γονείς με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο μοιάζει να αντιλαμβάνονται, ενώ οι γονείς με μικρότερο μορφωτικό επίπεδο δεν αντιλαμβάνονται και δεν ξέρουν πώς να τη διαχειριστούν. Για να μειωθεί το χάσμα/διαφορά όσον αφορά την επικοινωνία με τη βοήθεια ηλεκτρονικών μέσων μεταξύ των διαφόρων ομάδων γονέων, θα πρέπει η πολιτεία μέσω παρεμβάσεων να βελτιώσει την ικανότητα των γονέων με χαμηλά ακαδημαϊκά προσόντα στη χρήση Η/Υ και Τ.Π.Ε. γενικότερα. Μέσα από δράσεις διαρκούς εκπαίδευσης, στο χώρο του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου, είναι δυνατόν να εφαρμοστούν προγράμματα προς όφελος εκείνων των κοινωνικών ομάδων-γονέων που παρουσιάζουν αδυναμία να διαχειριστούν πληροφορία από ηλεκτρονικά μέσα.

6.5 Η πρόθεση/διάθεση χρήσης Τ.Π.Ε. από τον εκπαιδευτικό πως επηρεάζεται από την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα των Τ.Π.Ε., την αυτοαποτελεσματικότητα πάνω στις Τ.Π.Ε. και την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης

Το εκπαιδευτικό προσωπικό, μέσα από τις απαντήσεις του, ανέδειξε την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα των Τ.Π.Ε. ως τον πιο ισχυρό προβλεπτικό παράγοντα, μεταξύ των προαναφερθέντων τριών, όσον αφορά την πρόθεση/διάθεση χρήσης των Τ.Π.Ε. για επικοινωνία με τους γονείς των μαθητών. Το παραπάνω εύρημα επιβεβαίωσε αποτελέσματα άλλων σχετικών ερευνών σε διεθνές επίπεδο (Cox & Preston, 2000). Σύμφωνα με το μοντέλο αποδοχής τεχνολογίας των Davis, Bagozzi & Warshaw (1989), η αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα και η αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης συνδέονται με την πρόθεση χρήσης Τ.Π.Ε. Η μεταβολή της πρόθεσης χρήσης τεχνολογίας επηρεάζεται σε μικρότερο βαθμό και από τον παράγοντα της αυτοαποτελεσματικότητας όσον αφορά τους Η/Υ – Τ.Π.Ε. Συμπίπτει το παραπάνω εύρημα με προηγούμενες σχετικές έρευνες σε διεθνές επίπεδο . Πιο συγκεκριμένα από έρευνες (Aremou, 2005· Bandura, 1997 ·Knobloch & Whittington, 2003·Salami, 2007·Tschannen-Moran & Woolfolk, 2001) όπως αναφέρεται από τη Σχορετσιανίτου (2010), οι εκπαιδευτικοί με υψηλή γενική αυτοαποτελεσματικότητα δείχνουν επιμονή σε περίπτωση αποτυχημένης προσπάθειας και προβλημάτων και δείχνουν επίσης προθυμία να προσπαθήσουν ακόμη περισσότερο για να ξεπεράσουν τα εμπόδια . Προηγούμενες έρευνες έχουν δείξει ότι υπάρχει θετική σχέση μεταξύ της γενικής αυτοαποτελεσματικότητας (η αυτοαντίληψη κάποιου ατόμου για τις ικανότητές του να υπερνικήσει τα πιθανά εμπόδια μιας γενικής κατάστασης) και της αυτοαποτελεσματικότητας ειδικά ως προς τους υπολογιστές (Looney et al, 2004· Paraskeva, Bouta & Papagianni, 2008). Στο ίδιο συμπέρασμα λοιπόν καταλήγει και η παρούσα έρευνα, αφού η ύπαρξη υψηλού βαθμού αυτοαποτελεσματικότητας στις ΤΠΕ από τους εκπαιδευτικούς, αυξάνει και το βαθμό πρόθεσής τους χρήσης των Τ.Π.Ε. και διάθεσης να ξεπεράσουν τα όποια εμπόδια.

6.6 Συσχέτιση επιπέδου γνώσεων/εμπειρίας σε Η/Υ με πρόθεση/διάθεση χρήσης Τ.Π.Ε από τους γονείς

Η προηγούμενη εμπειρία των γονέων σε Η/Υ και το επίπεδο γνώσεων γύρω από Η/Υ συσχετίζονται με την πρόθεση του γονέα να υιοθετήσει πρακτικές χρήσης Τ.Π.Ε. Η διαπίστωση αυτή συμπίπτει και με τα συμπεράσματα της διεθνούς βιβλιογραφίας (Igbargia,

1990·Pope-Davis, D. B., & Twing, J. S. 1991· Gardner, Dukes, & Discenza, 1993) που δείχνει ότι η εμπειρία του χρήστη πάνω σε Η/Υ και οι ικανότητες του (επίπεδο γνώσεων) σε Η/Υ είναι σημαντικοί παράγοντες για να προβλέψει κανείς τη πρόθεση/διάθεση και τελικά χρήση υπολογιστών άρα και χρήση των Τ.Π.Ε., από το άτομο/γονέα. Πιο συγκεκριμένα, επαληθεύτηκε η θέση ότι το άτομο-γονέας που έχει προηγούμενη εμπειρία με Η/Υ και έχει γνώσεις γύρω από τους υπολογιστές, θα δείξει και υψηλή διάθεση να χρησιμοποιήσει Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία του με το σχολείο, αν του δοθεί η σχετική δυνατότητα. Προς επιβεβαίωση των παραπάνω έρχεται και η θέση ότι υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στην εμπειρία χρήσης νέας τεχνολογίας και στη στάση-συμπεριφορά απέναντι στη χρήση τεχνολογίας (Loyd et al,1987). Η αντίληψη ευκολίας χρήσης ενός τεχνολογικού μέσου, η αντίληψη αυτοαποτελεσματικότητας του ατόμου, η αντίληψη του ατόμου για τις ικανότητες του είναι μερικοί σημαντικοί παράγοντες που καθορίζουν την εμπλοκή ενός ατόμου με την τεχνολογία.

7. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από τη βιβλιογραφία έχει ήδη τεκμηριωθεί η ανάγκη συνεργασίας – επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικού προσωπικού και γονέων. Έγινε επίσης φανερό ότι απαιτείται διαρκώς προσπάθεια και από τα δύο μέρη και ότι στην προσπάθεια αυτή μπορεί να γίνει αρωγός και η τεχνολογία. Παρά το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της έρευνας δεν μπορεί να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικά του συνόλου των γονέων και των εκπαιδευτικών της Ελλάδας, μπορούν να παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές στη χάραξη πολιτικής στο χώρο της εκπαίδευσης ανάμεσα σε γονείς και σχολείο.

Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη κανείς τα ευρήματα της παρούσας έρευνας, καταλήγει στις ακόλουθες προτάσεις βελτίωσης της σχέσης μεταξύ των δύο πλευρών. Συγκεκριμένα, σε επίπεδο εκπαιδευτικής κοινότητας προτείνεται:

1.Ενίσχυση της προσπάθειας των εκπαιδευτικών ώστε το σχολείο να γίνει πιο εξωστρεφές. Θα πρέπει δηλαδή να εντείνουν το διδακτικό προσωπικό και ο Δ/ντής τις προσπάθειες για να προβληθεί στην τοπική κοινότητα το έργο τους και τα αποτελέσματα αυτού. Άλλωστε η δημιουργία κλίματος συνεργασίας σχολείου οικογένειας είναι ευθύνη πρώτα της εκπαιδευτικής κοινότητας και έπειτα της οικογένειας του μαθητή. Δεν θα πρέπει τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας να υποβαθμίζουν το γεγονός, πως το σχολείο καθημερινά, μέσω των μαθητών του, κρίνεται και αξιολογείται από τους γονείς και την κοινωνία.

2. Ενίσχυση της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών πάνω στις νέες τεχνολογίες , ώστε να αλλάξει η αρνητική, απέναντι στις Τ.Π.Ε., στάση μερίδας εκπαιδευτικών και να αρθούν εμπόδια που συσχετίζονται με το φύλο, την ηλικία, την περιοχή υπηρετήσης, την έλλειψη εμπειρίας σε Η/Υ ή αυτοαποτελεσματικότητας σε ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας. Το σχολείο οφείλει να παρακολουθεί τις εξελίξεις από κοντά και να έρχεται σε επαφή με τα άλλα μέλη της σχολικής κοινότητας με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσο.

3. Λαμβάνοντας κανείς υπόψη όλα τα συμπεράσματα-αποτελέσματα, που προέκυψαν από την έρευνα, γίνεται φανερό ότι η εισαγωγή των ΤΠΕ στην επικοινωνία σχολείου οικογένειας εισάγει νέα δεδομένα στη σχέση των δύο πλευρών. «Ευαίσθητες» πληροφορίες για το σχολείο μπορούν να γίνουν προσβάσιμες πλέον στους γονείς και να αλλάξουν την αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών και γονέων. Απαιτείται λοιπόν να επαναπροσδιοριστεί η σχέση γονέων σχολείου και ο διευθυντής της σχολικής μονάδας έχει ένα πολύ σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει. Από τη μία πλευρά, ο διευθυντής έχει τη δυνατότητα να παρέχει στοιχεία και να διευκολύνει ακόμα και τους λιγότερο μορφωμένους γονείς να αντιληφθούν «ψυχρά» δεδομένα του σχολικού οργανισμού στο πλαίσιο μιας «ανοιχτής» επικοινωνίας του σχολείου με την κοινωνία. Από την άλλη πλευρά, ο διευθυντής , σε συνεργασία και με τον εκπαιδευτικό σύμβουλο, μπορεί να στηρίζει τους εκπαιδευτικούς στο να διαμορφώσουν κοινά αποδεκτές πρακτικές στην ηλεκτρονική συναλλαγή τους με τους γονείς των παιδιών. Θα πρέπει λοιπόν ο διευθυντής να δώσει το έναυσμα για τον επαναπροσδιορισμό της επικοινωνίας σχολείου-οικογένειας και να αποτελέσει τη γέφυρα επικοινωνίας των δύο πλευρών .

Σε επίπεδο γονέων-κηδεμόνων προτείνεται :

1. Εκδήλωση ενδιαφέροντος και δήλωση συμμετοχής των γονέων σε προγράμματα καταπολέμησης του ηλεκτρονικού αναλφαριθμητισμού. Το ψηφιακό χάσμα είναι μια προβληματική κατάσταση που παρατηρείται και μεταξύ των γονέων. Η ύπαρξη αυτής της κατάστασης θα πρέπει να κινητοποιήσει τα μέλη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή τον κάθε κηδεμόνα ξεχωριστά προς την κατεύθυνση της συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα πάνω στις Τ.Π.Ε, που οργανώνονται από φορείς της πολιτείας. Έτσι θα υπερκεραστούν εμπόδια που σχετίζονται με το μορφωτικό επίπεδο, την ηλικία , το φύλο, τον τόπο κατοικίας ή τις αντιλήψεις των γονέων γύρω από τις Τ.Π.Ε. και θα μπουν οι βάσεις για μια καλύτερη σχέση – επαφή με το σχολείο του παιδιού τους με τη βοήθεια και της τεχνολογίας.

Εν κατακλείδι, στο χώρο της Ελληνικής εκπαίδευσης η επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας μπορεί να βελτιωθεί με τη χρήση της τεχνολογίας προς όφελος και των δύο πλευρών, άρα και του μαθητή. Βέβαια απαιτούνται βήματα προόδου και από τις δύο πλευρές για να ξεπεραστούν σχετικά εμπόδια. Επειδή όμως η ουσία της επικοινωνίας είναι η συνάντηση των δύο πλευρών που έχουν κοινό σκοπό, με στόχο την ανταλλαγή μηνυμάτων, θα πρέπει οι εμπλεκόμενοι, ανεξάρτητα του μέσου επικοινωνίας, να προσέρχονται στο διάλογο με καλή διάθεση, ειλικρίνεια και εκτίμηση ο ένας για τον άλλο, ώστε τα αποτελέσματα να είναι τα μέγιστα δυνατά για το μαθητή.

8. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Η παρούσα έρευνα παρουσιάζει κάποιους περιορισμούς που είναι σημαντικό να αναφερθούν και να ληφθούν υπόψη. Όσον αφορά τα συμπεράσματα για τον πληθυσμό των γονέων, υπάρχει ένας περιορισμός αφού δεν είναι δυνατή η γενίκευση των αποτελεσμάτων στο γενικό πληθυσμό γονέων της Ελλάδας, λόγω της μεθόδου δειγματοληψίας (ευκαιρίας). Επίσης όσον αφορά τον όρο «κοινωνικομορφωτικό επίπεδο», θα πρέπει πέραν του επιπέδου μόρφωσης και της περιοχής κατοικίας, να ληφθεί υπόψη και το ετήσιο εισόδημα του ατόμου, για να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια η κοινωνικοοικονομική ομάδα που πρέπει να καταταχθεί το άτομο-γονέας. Κάτι τέτοιο όμως αποτελεί ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο και πιθανόν να ωθούσε μεγάλο μέρος του δείγματος να μη συμμετάσχει στην έρευνα. Επίσης, όσον αφορά τους γονείς δεν ελέγχθηκε στην έρευνα πως αξιολογούν (θετικά ή αρνητικά) τη συχνότητα επικοινωνίας που δηλώνουν.

Στους περιορισμούς της έρευνας μπορεί να αναφερθεί και το ότι στο ερωτηματολόγιο των εκπαιδευτικών δεν υπήρχαν ερωτήσεις σχετικά με τα θέματα γύρω από τα οποία θα προτιμούσαν οι εκπαιδευτικοί να ερωτηθούν κατά τη διάρκεια της επαφής τους με το γονέα. Ίσως ένα τέτοιο σύνολο ερωτήσεων να είχε ως αποτέλεσμα ένα μέρος του δείγματος των εκπαιδευτικών να μην απαντήσει στο ερωτηματολόγιο, θεωρώντας ότι σχετίζεται με τον έλεγχο των ίδιων εκ μέρους του γονέα και με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού γενικότερα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

- Βρατσάλης, Κ., Γκόβαρης Χ., Σκούρτου, Ε., (2004). Μετανάστευση στην Ελλάδα και εκπαίδευση, ΙΠΕΜΟ
- Γεώργας, Δ. (1996). Κοινωνική Ψυχολογία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γεωργίου, Στ. (1996). Γονεϊκή συμπεριφορά και σχολική επίδοση. Παιδαγωγική Επιθεώρηση, 23
- Γεωργίου, Στ. (2000). Αιτιακή απόδοση της επίδοσης από τους γονείς , εμπλοκή των γονέων και επίδοση του παιδιού. Ψυχολογία , 7 (2) . Στο: Δαρόπουλος , Α. (2013), Διαφοροποιήσεις στις στάσεις μελών της μεσαίας τάξης σε σχέση με την εκπαίδευση , Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής , Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
- Γιοβαζολιάς, Θ.(2011). Συνεργασία εκπαιδευτικών - οικογένειας : σχολές γονέων. Αθήνα, Υ.ΠΑΙΘ.Π.Α.
- Δαρόπουλος , Α. (2013), Διαφοροποιήσεις στις στάσεις μελών της μεσαίας τάξης σε σχέση με την εκπαίδευση , Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής , Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
- Κοντάκος, Α.,Πολεμικός, Ν.,& Παπαγιαννάκος, Α.(2002). Συστήματα αξιολόγησης λεκτικών και μη λεκτικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Λιγνός, Δ. (2006). Σκέψεις και διαπιστώσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Virtual school, The sciences of education online, 3(3)
- Μπαγιάτη, Ε. (2007). Αντιλήψεις και στάσεις μαθητών Λυκείου σε σχέση με βασικές οικολογικές έννοιες και ζητήματα στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:[της] Ειρήνης Μπαγιάτη.
- Μπιρμπύλη, Μ. (2011). Σχέδιο Δράσης για την εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών & την επιμόρφωση εκπαιδευτικών στο νέο σχολείο. Διαθέσιμο στο: <http://repository.edulll.gr/1528>
- Πασιαρδής, Π.(2004). Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την εποχή της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή. Αθήνα : Μεταίχμιο.
- Σαμαρά Αικ.(2010). Στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το ρόλο του Διευθυντή της σχολικής μονάδας στη δημιουργία αγωγικής συνεργασίας σχολείου – οικογένειας : η περίπτωση των νομών Καρδίτσας και Τρικάλων, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
- Σχορετσανίτου, Π., (2010), Αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τις ΤΠΕ και την ένταξή τους στην εκπαίδευση: έμφυλες διαστάσεις, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος
- Σχορετσανίτου, Π., Βεκύρη, Ι., (2010), Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: παράγοντες πρόβλεψης της εκπαιδευτικής χρήσης, 7^ο Πανελλήνιο συνέδριο με διεθνή συμμετοχή «Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση», Τόμος 2, 617-624
- Υ.Π.Ε.Π.Θ.,(2010).Ψηφιακό σχολείο . Διαθέσιμο στο: digitalschool.minedu.gov.gr/ (23/3/2013)

- Φραγκομίχαλος , Κ. (2003). Στρατηγική επικοινωνίας. Η Τέχνη του Γραπτού και του Προφορικού Λόγου.(3^η έκδ.). Αθήνα : Γρηγόρης
- Χαντζή, Α.(1999). Κοινωνική ψυχολογία. Στο Μπαγιάτη, Ε. (2007). Αντιλήψεις και στάσεις μαθητών Λυκείου σε σχέση με βασικές οικολογικές έννοιες και ζητήματα στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:[της] Ειρήνης Μπαγιάτη.

Ξενόγλωσση

- Alexiou-Ray, J. A., Wilson, E., Wright, V. H., & Peirano, A. M. (2003). Changing instructional practice: The impact of technology integration on students, parents, and school personnel. *Electronic Journal for the Integration of Technology in Education*, 2(2), 58-80. Διαθέσιμο στο: <http://ejite.isu.edu/Volume2No2/AlexRay.htm> (25/3/2013)
- Allport, G. W. (1935). *Attitudes*.
- Attanucci, J. S. (2004). Questioning honour: a parent–teacher conflict over excellence and diversity in a USA urban high school. *Journal of moral education*, 33(1), 57-69.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W.H. Freeman
- Hoover-Dempsey, K. V., Bassler, O. C., & Brissie, J. S. (1992). Explorations in parent-school relations. *The Journal of Educational Research*, 85(5), 287-294.
- Berger, E. (1991). Parent involvement. Yesterday and today. *The Elementary School Journal*, 91 (3), 209-219.
- Bourdieu, P., & Passeron, J. C. (1979). *The inheritors: French students and their relation to culture*. Chicago: University of Chicago Press.
- Bourdieu, P., & Passeron, J. C. (1990). *Reproduction in education, society and culture* (Vol. 4). Sage.
- Brito, J., & Waller, H. (1994). Partnership at a price. Ruling the margins: Problematizing parental involvement. London: University of London, Institute of Education, 157-166.
- Busy E. (2000). Social access to the internet. *Harvard Int. J. Press-Politics*, 5(1):50-61 In: Selwyn, N. (2003). Apart from technology: understanding people’s non-use of information and communication technologies in everyday life. *Technology in society*, 25(1), 99-116.
- Christenson, S., & Sheridan, S. M. (Eds.). (2001). *Schools and families: Creating essential connections for learning*. Guilford Press.
- Compeau, D. R., & Higgins, C. A. (1995). Computer self-efficacy: Development of a measure and initial test. *MIS quarterly*, 189-211.
- Connolly, T. M., Hainey, T., Baxter, G., Stansfield, M. H., Gould, C., Tsvetkova, N.,... & Dimitrova, N. (2011, October). Web 2.0 education: An evaluation of a large-scale European pilot. In *Next Generation Web Services Practices (NWeSP)*, 2011 7th International Conference on (pp. 511- 516). IEEE.
- Cox, M. J., Cox, K., & Preston, C. (2000). What factors support or prevent teachers from using ICT in their classrooms?.
- Davis, F. D., Bagozzi, R. P., & Warshaw, P. R. (1989). User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. *Management science*, 35(8), 982-1003.

- Davis-Kean, P. E. (2005). The influence of parent education and family income on child achievement: the indirect role of parental expectations and the home environment. *Journal of Family Psychology*, 19(2), 294.
- Davis Jr, F. D. (1986). A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: Theory and results (Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology).
- Elmore, R. F. (2002). Bridging the gap between standards and achievement: The imperative for professional development in education.
- Epstein, J. L. (1986). Parents' reactions to teacher practices of parent involvement. *The elementary school journal*, 277-294.
- Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi delta kappan*, 76(9), 701-12.
- Ertmer, P. A. (1999). Addressing first-and second-order barriers to change: Strategies for technology integration. *Educational Technology Research and Development*, 47(4), 47-61.
- Fantuzzo, J., Tighe, E., & Childs, S. (2000). Family Involvement Questionnaire: A multivariate assessment of family participation in early childhood education. *Journal of Educational Psychology*, 92(2), 367.
- Gardner, D. G., Dukes, R. L., & Discenza, R. (1994). Computer use, self-confidence, and attitudes: A causal analysis. *Computers in human behavior*, 9(4), 427-440.
- Georgiou, S. N. (1999). Parental attributions as predictors of involvement and influences on child achievement. *British Journal of Educational Psychology*, 69(3), 409-429.
- Hoffman, L., & Kloska, D. (1995). Parents' gender-based attitudes toward marital roles and child rearing: Development and validation of new measures. *Sex Roles*, 32, 273-295.
- Hoover&Dempsey, K. V., Walker, J. M., Sandler, H. M., Whetsel, D., Green, C. L., Wilkins, A. S., & Closson, K. (2005). Why do parents become involved? Research findings and implications. *The Elementary School Journal*, 106(2), 105-130.
- Igbaria, M., & Chakrabarti, A. (1990). Computer anxiety and attitudes towards microcomputer use. *Behaviour & Information Technology*, 9(3), 229-241.
- Kagan, D. M. (1992). Professional growth among preservice and beginning teachers. *Review of educational research*, 62(2), 129-169.
- Katz, Y. J. (1993, September). Self-image, locus of control and computer-related attitudes. In *Proceedings of the IFIP TC3/WG3. 3 Working Conference on Lessons from Learning* (pp. 105-109). North-Holland Publishing Co.
- Koch, C. S. (2010). *The Function of Electronic Communication Devices in Assisting Parental Involvement in Middle Schools*. ProQuest LLC. 789 East Eisenhower Parkway, PO Box 1346, Ann Arbor, MI 48106.
- Krosnick, J. A., Judd, C. M., & Wittenbrink, B. (2005). The measurement of attitudes. *The handbook of attitudes*, 21-76.
- Lareau, A. (1987). Social class differences in family-school relationships: The importance of cultural capital. *Sociology of education*, 73-85.
- Looney, C. A., Valacich, J. S., & Akbulut, A. Y. (2004, January). Online investment self-efficacy: Development and initial test of an instrument to assess perceived online investing abilities. In *System Sciences, 2004. Proceedings of the 37th Annual Hawaii International Conference on* (pp. 9-pp). IEEE.
- Loyd, B. H., Loyd, D. E., & Gressard, C. P. (1987). Gender and computer experience as factors in the computer attitudes of middle school students. *The journal of early adolescence*, 7(1), 13-19.

- Morris, M. G., & Venkatesh, V. (2000). Age differences in technology adoption decisions: Implications for a changing work force. *Personnel psychology*, 53(2), 375-403.
- Murdock G., Hartman P., Gray P. Conceptualising home computing: resources and practices. In: Selwyn, N. (2003). *Apart from technology: understanding people's non-use of information and communication technologies in everyday life*. *Technology in society*, 25(1), 99-116.
- Newhouse, N. (1990). Implications of attitude and behaviour research for environmental conservation. Στο Μπαγιάτη, Ε. (2007). *Αντιλήψεις και στάσεις μαθητών Λυκείου σε σχέση με βασικές οικολογικές έννοιες και ζητήματα στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:[της] Ειρήνης Μπαγιάτη*.
- NSPRA (2011). Διαθέσιμο στο [http://www.nspr.org/files/NSPRAK12SurveyResults--07082011.ppt\(31/5/15\)](http://www.nspr.org/files/NSPRAK12SurveyResults--07082011.ppt(31/5/15))
- OECD (2009) - Teaching, C. E., & Environments, L. (2009). *First results from TALIS. Teaching and Learning International Survey*.—Paris: OECD Publications
- Ólafsson, K., Livingstone, S., & Haddon, L. (2013). *Children's Use of Online Technologies in Europe. A review of the European evidence base*. LSE, London: EU Kids Online
- Olmsted, P. P. (1991). Parent involvement in elementary education: Findings and suggestions from the Follow Through Program. *The Elementary School Journal*, 221-231.
- Ong, C. S., & Lai, J. Y. (2006). Gender differences in perceptions and relationships among dominants of e-learning acceptance. *Computers in Human Behavior*, 22(5), 816-829
- Pajares, M. F. (1992). Teachers' beliefs and educational research: Cleaning up a messy construct. *Review of educational research*, 62(3), 307-332.
- Paraskeva, F., Bouta, H., & Papagianni, A. (2008). Individual characteristics and computer self-efficacy in secondary education teachers to integrate technology in educational practice. *Computers & Education*, 50(3), 1084-1091.
- Pope-Davis, D. B., & Twing, J. S. (1991). The effects of age, gender, and experience on measures of attitude regarding computers. *Computers in Human Behavior*, 7, 333 ± 339.
- Potosky, D., & Bobko, P. (1998). The computer understanding and experience scale: A self-report measure of computer experience. *Computers in Human Behavior*, 14(2), 337-348.
- Poulou, M., & Matsagouras, E. (2007). School–family relations: Greek parents' perceptions of parental involvement. *International Journal about Parents in Education*, 1(0), 83-89.
- Reay, D. (Ed.). (1998). *Class work: Mothers' involvement in their children's primary schooling*. Taylor & Francis.
- Rogers, E. M. (1962). Diffusion of innovations. Glencoe. Free Press.(1976)," *New Product Adoption and Diffusion*," *Journal of Consumer Research*, 2, 290-304.
- Rosen, L. D., & Weil, M. M. (1995). Computer availability, computer experience and technophobia among public school teachers. *Computers in human behaviour*, 11(1), 9-31.
- Rosenberg, M. J., & Hovland, C. I. (1960). Cognitive, affective, and behavioural components of attitudes. *Attitude organization and change: An analysis of consistency among attitude components*, 3, 1-14.
- Sattes, B. D. (1985). *Parent involvement: A review of the literature* (Vol. 21). Educational Services Office, Appalachia Educational Laboratory.

- Shumow, L., & Miller, J. D. (2001). Parents' at-home and at-school academic involvement with young adolescents. *The Journal of Early Adolescence*, 21(1), 68-91.
- Stevenson, D. L., & Baker, D. P. (1987). The family-school relation and the child's school performance. *Child development*, 1348-1357.
- Teo, T. (2009). Modelling technology acceptance in education: A study of pre-service teachers. *Computers & Education*, 52(2), 302-312.
- Teo, T. (2011). Factors influencing teachers' intention to use technology: Model development and test. *Computers & Education*, 57(4), 2432-2440.
- Triandis, H. C., Adamopoulos, J., & Brinberg, D. (1984). Perspectives and issues in the study of attitudes. *Attitudes and attitude change in special education: Theory and practice*, 21-40.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Ερωτηματολόγιο εκπαιδευτικών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Αγαπητέ/ή συνάδελφε,

Τα τελευταία χρόνια, η τεχνολογία και το Διαδίκτυο (Ίντερνετ) έχουν γίνει μέρος της καθημερινότητάς και επηρεάζουν τον τρόπο ζωής μας. Την εποχή λοιπόν του Διαδικτύου και το σχολείο κάνει προσπάθεια να αλλάξει και να προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες, τάσεις και

συνθήκες της κοινωνίας ώστε να επικοινωνήσει καλύτερα με τους μαθητές, τους γονείς και την τοπική κοινότητα. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η καταγραφή των τρόπων που χρησιμοποιούν σήμερα σχολείο και γονείς για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και η διερεύνηση των προτιμήσεων/αντιλήψεων που δείχνουν οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς/κηδεμόνες όσον αφορά τη χρήση της τεχνολογίας για επικοινωνία μεταξύ τους.

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αφορά σχετική έρευνα, που διεξάγεται στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις, μας ενδιαφέρει μόνον να καταγράψετε με ακρίβεια την **προσωπική σας γνώμη**. Τα ερωτηματολόγια είναι **ανώνυμα** - δεν χρειάζεται να γράψετε πουθενά το όνομά σας, δεν θα σας ζητηθεί να συμπληρώσετε κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ταυτότητά σας ούτε θα συμπληρωθεί κανένα τέτοιο στοιχείο αργότερα. Οι **απαντήσεις είναι απολύτως εμπιστευτικές**. Οι πληροφορίες, που θα προκύψουν, θα αναλυθούν στατιστικά και θα χρησιμοποιηθούν για καθαρά ερευνητικούς σκοπούς.

Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας. Θα σας παρακαλούσαμε να απαντήσετε σε **όλες** τις ερωτήσεις, προκειμένου να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τη συνδρομή σας.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία.

Γιώργος Κυρίτσης
Πληροφορικός-μεταπτυχιακός φοιτητής

Ο επιβλέπων καθηγητής
Βασίλης Κόλλιας
Επίκουροςκαθηγητής
Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Κωδικός ερωτηματολογίου
(τσεκάρετε ✓)

I. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

1.ΦΥΛΟ:

Ανδρας

Γυναίκα

2.ΗΛΙΚΙΑ:

έως 30

31-40

41-50

51 και πάνω

3.ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ: _____ (σημειώστε 0 αν υπηρετείτε <1 έτος)

4.ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: _____

5.ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ:

Πτυχίο ΑΕΙ

ΤΕΙ/ΣΕΛΕΤΕ

Παιδαγωγική Ακαδημία

Παιδ.Ακαδημία+ Εξομοίωση

Παιδαγωγικό Τμήμα

6.ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ (τσεκάρετε \checkmark όσα ισχύουν για σας):

Δεύτερο Πτυχίο ΑΕΙ Διδασκαλείο Μεταπτυχιακό Διδακτορικό

7.ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ:

Αστική Ημιαστική Αγροτική
 (120.000 και πάνω) (25.000 έως 120.000) (έως 25.000)

8.ΜΕΓΕΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ :

< 150 μαθητές 150-250 >250

9.ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΝΗΚΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΑΣ :

A/ΘΜΙΑ B/ΘΜΙΑ

Για τις ακόλουθες ερωτήσεις να βάλετε έναν βαθμό (κυκλώστε έναν αριθμό από 1 - 4) που να αντιστοιχεί στην απάντησή σας.

II. ΤΡΟΠΟΙ/ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τότε ποιους από τους παρακάτω τρόπους <u>θα προτιμούσατε</u> για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των μαθητών σας;	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
10. επιστολή-γράμμα από το σχολείο (ταχυδρομικώς)	1	2	3	4
11. email (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο)	1	2	3	4
12. e-newsletter (ενημερωτικό δελτίο που στέλνεται ηλεκτρονικά στον υπολογιστή ή το κινητό του γονέα και αναφέρει όλες τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις που συνέβησαν στο σχολείο ή τάξη κατά τη διάρκεια της εβδομάδας/δεκαπενθημέρου)	1	2	3	4
13. Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook ή Twitter) (Ιστοσελίδα στο Ίντερνετ όπου με εγγραφή γίνεσαι μέλος μιας ομάδας π.χ. σχολική κοινότητα και μπορεί κανείς να βλέπει/στέλνει/λαμβάνει μηνύματα , φωτογραφίες, βίντεο, άρθρα σχετικά με δραστηριότητες και θέματα του σχολείου που «ανέβασαν» άλλα μέλη-φίλοι)	1	2	3	4
14. Skype (μέσω Ίντερνετ, οθόνης, ηχείων υπολογιστή παρέχεται η δυνατότητα να δεις και να ακούσεις κάποιον άλλο σε πραγματικό χρόνο)	1	2	3	4

<p><i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τότε ποιους από τους παρακάτω τρόπους <u>θα προτιμούσατε</u> για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των μαθητών σας;</i></p> <p>1= καθόλου δεν επιθυμώ, 2= θέλω λίγο, 3= θέλω πολύ, 4= θέλω πάρα πολύ</p>	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
15. σχολική ιστοσελίδα (webpage)	1	2	3	4
16. parent portal (μόνο για γονείς με κωδικούς - passwords) (δυνατότητα-υπηρεσία μέσω της σχολικής ιστοσελίδας (Ίντερνετ) να μπορεί ο γονέας με αυστηρά προσωπικούς κωδικούς ασφαλείας να έχει πρόσβαση σε βαθμούς, διαγωνίσματα, τεστ και παρατηρήσεις που έχει «αναρτήσει/ανεβάσει» ο εκπαιδευτικός και αφορούν την επίδοση του παιδιού)	1	2	3	4
17. Μέσω ανακοινώσεων σε τοπική εφημερίδα	1	2	3	4
18. Ραδιόφωνο	1	2	3	4
19. Κατά τη διάρκεια συγκεντρώσεων γονέων στο σχολείο όπως π.χ. οι συναντήσεις τριμήνου ή τετραμήνου για ενημέρωση προόδου του μαθητή και επίδοση βαθμολογίας	1	2	3	4
20. Συνάντηση από κοντά με τον γονέα σε προκαθορισμένη μέρα και ώρα	1	2	3	4
21. Πρόσκληση σε σχολικές γιορτές και εκδηλώσεις του σχολείου π.χ. θεατρικές παραστάσεις	1	2	3	4
22. sms (αποστολή κειμένου-μηνύματος στο κινητό του γονέα)	1	2	3	4
23. τηλέφωνο / μήνυμα στον τηλεφωνητή στο σπίτι του γονέα	1	2	3	4
24. Προσωπική ιστοσελίδα ή ιστολόγιο (blog) του εκπαιδευτικού (Ηλεκτρονικό ημερολόγιο του εκπαιδευτικού στο οποίο οι γονείς , μέσω Ίντερνετ, μπορούν να δουν το υλικό του μαθήματος που διδάσκει ο δάσκαλος/καθηγητής κάθε μέρα, τις ασκήσεις , τις επόμενες εργασίες των μαθητών και μπορούν οι γονείς να στείλουν σχόλια προς τον εκπαιδευτικό)	1	2	3	4
class website 25. (ιστοσελίδα της τάξης όπου αναρτώνται και είναι σε κοινή θέα το υλικό του μαθήματος και οι δραστηριότητες των μαθητών της συγκεκριμένης	1	2	3	4

<p><i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τότε ποιους από τους παρακάτω τρόπους <u>θα προτιμούσατε</u> για να επικοινωνήσετε με τους γονείς των μαθητών σας;</i></p> <p>1= καθόλου δεν επιθυμώ, 2= θέλω λίγο, 3= θέλω πολύ, 4= θέλω πάρα πολύ</p>	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ

IV. ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΥΤΟΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ Η/Υ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΠΕ

Ο όρος Τ.Π.Ε. αναφέρεται στους υπολογιστές και όλες τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση, την επεξεργασία και τη μετάδοση πληροφοριών όπως π.χ. email, Skype, ιστοσελίδα, μήνυμα στο κινητό, internet κλπ.

<i>Πόσο νιώθω σίγουρος/η ή βέβαιος/η για:</i>	καθόλου σίγουρος	λίγο σίγουρος	μέτρια σίγουρος	πολύ σίγουρος	απολύτως σίγουρος
1= καθόλου σίγουρος, 2= λίγο σίγουρος 3= μέτρια σίγουρος 4= πολύ σίγουρος 5= πάρα πολύ σίγουρος					
26. Να εκτυπώσω ένα αρχείο ώστε να το δώσω στους γονείς των μαθητών μου	1	2	3	4	5
27. Να βρω ένα αρχείο με τους βαθμούς των μαθητών της τάξης μου που είναι αποθηκευμένο στον υπολογιστή μου	1	2	3	4	5
28. Να αποθηκεύσω ένα αρχείο σε μια εξωτερική μονάδα αποθήκευσης (π.χ. CD-ROM, USB)	1	2	3	4	5
29. Να βρω μια συγκεκριμένη ιστοσελίδα στο διαδίκτυο, αν γνωρίζω τη διεύθυνσή της	1	2	3	4	5
30. Να χρησιμοποιώ έναν φυλλομετρητή (π.χ. Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome) για να πλοηγηθώ στο διαδίκτυο	1	2	3	4	5
31. Να διαβάζω και να στέλνω μηνύματα προς τους γονείς των μαθητών μου με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email)	1	2	3	4	5
32. Να δημιουργήσω μια ιστοσελίδα ή μια απλή πολυμεσική εφαρμογή π.χ. βίντεο ώστε να τη δουν οι γονείς των μαθητών μου	1	2	3	4	5
33. Να γράψω και να μορφοποιήσω π.χ. τη γραμματοσειρά ή την παράγραφο ενός κειμένου για να ενημερώσω τους γονείς των μαθητών μου	1	2	3	4	5
34. Να επιλύσω απλά προβλήματα που μπορεί να	1	2	3	4	5

Πόσο νιώθω σίγουρος/η ή βέβαιος/η για:					
1= καθόλου σίγουρος,	καθόλου σίγουρος	λίγο σίγουρος	μέτρια σίγουρος	πολύ σίγουρος	απολύτως σίγουρος
2= λίγο σίγουρος					
3= μέτρια σίγουρος					
4= πολύ σίγουρος					
5= πάρα πολύ σίγουρος					

προκύψουν κατά τη χρήση Η/Υ όπως εκτύπωσης ή σύνδεσης στο διαδίκτυο στην προσπάθειά μου να επικοινωνήσω με τους γονείς των παιδιών

35. Να βοηθήσω συναδέλφους μου να μάθουν να χρησιμοποιούν ένα λογισμικό π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή να λύσουν απλά προβλήματα χρήσης Η/Υ για να επικοινωνήσουν με τους γονείς.

	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

V. ΤΕΛΙΚΑ ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε (είστε σίγουροι) ότι

το να χρησιμοποιήσετε συσκευές/εργαλεία/εφαρμογές που σας επιτρέπουν να αποστέλλετε και να λαμβάνετε ηλεκτρονικά μηνύματα, βίντεο, ήχο, εικόνες, γραπτά μηνύματα (sms) σε κινητά των γονέων, να μπορείτε να προβάλετε, μέσω διαδικτύου, άρθρα, υλικό σχολικών εορτών, μαθητικών εργασιών και σχολικών δραστηριοτήτων

	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΣ				ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΙΓΟΥΡΟΣ				ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	
	↓				↓					↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
36. βελτιώνει την ποιότητα επικοινωνίας σας με τους γονείς.										
37. αυξάνει την αποτελεσματικότητά σας στην επικοινωνία σας με τους γονείς										
38. αυξάνει την επικοινωνία σας με τους γονείς										
39. είναι χρήσιμο στην επικοινωνία σας με τους γονείς										
40. Δεν απαιτεί μεγάλη προσπάθεια και σκέψη	↓				↓					↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
41. Είναι κάτι εύκολο										
42. Κάνει την επικοινωνία με τους γονείς ευκολότερη										

Αν είχατε στο σπίτι ή στο χώρο δουλειάς συσκευές/εφαρμογές/εργαλεία που σας επιτρέπουν να λαμβάνετε και να στέλνετε ηλεκτρονικά μηνύματα προς τους γονείς, να λαμβάνετε γραπτά μηνύματα (sms) στο κινητό σας

Σε ποιο βαθμό πιστεύετε (είστε σίγουροι) ότι

το να χρησιμοποιήσετε συσκευές/εργαλεία/εφαρμογές που σας επιτρέπουν να αποστέλλετε και να λαμβάνετε ηλεκτρονικά μηνύματα, βίντεο, ήχο, εικόνες, γραπτά μηνυμάτα (sms) σε κινητά των γονέων, να μπορείτε να προβάλετε, μέσω διαδικτύου, άρθρα, υλικό σχολικών εορτών, μαθητικών εργασιών και σχολικών δραστηριοτήτων

από τους γονείς, να μπορείτε να προβάλετε, μέσω Ίντερνετ, άρθρα, φωτογραφίες, βίντεο σχολικών εορτών και δραστηριοτήτων που συμμετέχουν μαθητές σας,

πόσο σίγουροι είστε (ή πόσο πιστεύετε) ότι:

	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΣ			ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΙΓΟΥΡΟΣ				ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ		
	↓			↓						↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
43. Θα σας γεννιόταν η διάθεση να τις χρησιμοποιήσετε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς										
44. τελικά πράγματι θα τις χρησιμοποιούσατε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς .										

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Ερωτηματολόγιο Γονέων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Ε Ρ Ω Τ Η Μ Α Τ Ο Λ Ο Γ Ι Ο

Αγαπητέ γονέα/κηδεμόνα,

Τα τελευταία χρόνια, η τεχνολογία και το Διαδίκτυο (Ίντερνετ) έχουν γίνει μέρος της καθημερινότητάς και επηρεάζουν τον τρόπο ζωής μας. Την εποχή λοιπόν του Διαδικτύου και το σχολείο κάνει προσπάθεια να αλλάξει και να προσαρμοστεί στις νέες ανάγκες, τάσεις και

συνθήκες της κοινωνίας ώστε να επικοινωνήσει καλύτερα με τους μαθητές, τους γονείς και την τοπική κοινότητα. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η καταγραφή των τρόπων που χρησιμοποιούν σήμερα σχολείο και γονείς για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους και η διερεύνηση των προτιμήσεων/αντιλήψεων που δείχνουν οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς/κηδεμόνες όσον αφορά τη χρήση της τεχνολογίας για επικοινωνία μεταξύ τους.

Το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί αφορά σχετική έρευνα, που διεξάγεται στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις, μας ενδιαφέρει μόνον να καταγράψετε με ακρίβεια την **προσωπική σας γνώμη**. Τα ερωτηματολόγια είναι **ανώνυμα** - δεν χρειάζεται να γράψετε πουθενά το όνομά σας, δεν θα σας ζητηθεί να συμπληρώσετε κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ταυτότητά σας ούτε θα συμπληρωθεί κανένα τέτοιο στοιχείο αργότερα. Οι **απαντήσεις είναι απολύτως εμπιστευτικές**. Οι πληροφορίες, που θα προκύψουν, θα αναλυθούν στατιστικά και θα χρησιμοποιηθούν για καθαρά ερευνητικούς σκοπούς.

Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν υπερβαίνει τα 10 λεπτά της ώρας. Θα σας παρακαλούσαμε να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις, προκειμένου να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τη συνδρομή σας.

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία.

Ο επιβλέπων καθηγητής

Βασίλης Κόλλιας
Επίκουρος καθηγητής
Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Γιώργος Κυρίτσης
Πληροφορικός-μεταπτυχιακός φοιτητής

Κωδικός ερωτηματολογίου

I. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: (τσεκάρετε ✓)

1. **ΦΥΛΟ:** Άνδρας Γυναίκα

2. **ΗΛΙΚΙΑ:**
έως 30 31-40 41-50 51 και πάνω

3. **ΤΟΠΟΣ (ΠΕΡΙΟΧΗ) ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ :**

ΗΜΙΑΣΤΙΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ
(25.000 έως 120.000) (έως 25.000)

4. **ΣΠΟΥΔΕΣ:**
ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ/ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΑΕΙ/ΤΕΙ ΚΑΤΟΧΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ/ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....

...

6. Πόσο συχνή είναι η επικοινωνία/επαφή με στο σχολείο του παιδιού σας;

ποτέ σπάνια περιστασιακά συχνά

II. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

7. Συνήθως πόσο διαρκεί η επικοινωνία / επαφή σας με τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας;

(τσεκάρετε μόνο ένα από τα παρακάτω)

(λίγα λεπτά της ώρας π.χ. συνάντηση πριν την πρωινή προσευχή ή μετά τη λήξη των μαθημάτων)

ή ένα τηλεφώνημα κατά το διάλειμμα)

(λιγότερο από μισή ώρα π.χ. σύντομη επίσκεψη στο γραφείο των εκπαιδευτικών)

(περισσότερο από μισή ώρα π.χ. συνάντηση με καθένα από τους εκπαιδευτικούς του παιδιού μου και χαλαρή συζήτηση-ενημέρωση μεγάλης διάρκειας για σχολικά και άλλα θέματα)

III. ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

8. Πόσο τακτικά (συχνά) θα επιθυμούσατε το σχολείο να σας ενημερώνει για την πορεία του παιδιού σας; (τσεκάρετε μόνο ένα από τα παρακάτω)

ποτέ μόνο όταν υπάρχει πρόβλημα – λόγος

μια φορά το χρόνο μια φορά στο τρίμηνο/ τετράμηνο

κάθε μήνα κάθε δεκαπενθήμερο

Για τις ακόλουθες ερωτήσεις να βάλετε έναν βαθμό (κυκλώστε έναν αριθμό από 1 - 4) που να αντιστοιχεί στην απάντησή σας. Δίνεται ένα σχετικό παράδειγμα : ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η κ. Χατζηπαναγιώτου θέλει να ενημερώνεται πρόσωπο με πρόσωπο από τον εκπαιδευτικό για το πώς πάει το παιδί της ενώ ο κ. Ιωαννίδης δεν θέλει.

Στο ερώτημα : «θα προτιμούσατε να επικοινωνήσετε πρόσωπο με πρόσωπο με το σχολείο των παιδιών σας (συζήτηση από κοντά με τον εκπαιδευτικό) ; 1=καθόλου δεν επιθυμώ, 2=θέλω λίγο , 3=θέλω πολύ , 4=θέλω πάρα πολύ	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
---	------------------------	-----------	-----------	-------------------

Η κ. Χατζηπαναγιώτου απαντά - κυκλώνει →

1 2 3 4

Ο κ. Ιωαννίδης απαντά – κυκλώνει →

1 2 3 4

IV. ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΕΡΧΕΣΤΕ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

<i>Πόσο σημαντικό θεωρείτε καθένα από τα παρακάτω</i>	καθόλου σημιατικό	λίγο σημαντικό	αρκετά σημιατικό	πολύ σημαντικό	πάρα πολύ σημιατικό
1=καθόλου σημαντικό 2=λίγο σημαντικό 3=αρκετά σημαντικό 4=πολύ σημαντικό 5=πάρα πολύ σημαντικό					
9. το να προσκαλείστε στο σχολείο και να προσέρχεστε σε συγκεντρώσεις π.χ. ομιλίες, γιορτές για να ενημερωθείτε και να συζητήσετε με τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4	5
10. το να ασχοληθείτε , εσείς οι γονείς, με τις εργασίες και τις ασκήσεις των παιδιών σας στο σπίτι	1	2	3	4	5
11. το να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων	1	2	3	4	5
12. το να προσφέρετε , εσείς οι γονείς, εθελοντικά βοήθεια στη διοργάνωση σχολικών δραστηριοτήτων εκτός τάξης π.χ. σχολικοί αθλητικοί αγώνες, θεατρικές παραστάσεις	1	2	3	4	5

V. ΓΙΑ ΠΟΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΣΤΕ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

<i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε σε τι από τα παρακάτω θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας;</i> 1=καθόλου δεν επιθυμώ, 2=θέλω λίγο , 3=θέλω πολύ , 4=θέλω πάρα πολύ	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
13. Για αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα και το Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών δηλαδή ποια μαθήματα έχει η κάθε τάξη , με ποιο τρόπο θα γίνει η διδασκαλία του μαθήματος , τι σκοπεύει να μάθει στο μαθητή η διδασκαλία του κάθε μαθήματος, ποια τα μαθήματα για τις Πανελλαδικές κλπ.	1	2	3	4
14. Ημερολόγιο (Calendar) με τις επίσημες, προγραμματισμένες σχολικές εκδηλώσεις και συναντήσεις γονέων για τη χρονιά που τρέχει.	1	2	3	4
15. Πληροφορίες για τις προαγωγικές / απολυτήριες εξετάσεις π.χ. οδηγίες μαθημάτων, εξεταστέα ύλη, ποιος ο τρόπος αξιολόγησής του μαθητή	1	2	3	4

<p><i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε σε τι από τα παρακάτω θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας;</i></p> <p>1=καθόλου δεν επιθυμώ, 2=θέλω λίγο , 3=θέλω πολύ , 4=θέλω πάρα πολύ</p>	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
16. Πληροφορίες ως προς τις επιδόσεις των μαθητών του σχολείου σε σύγκριση με τις επιδόσεις μαθητών άλλων σχολείων της περιοχής	1	2	3	4
17. Πληροφορίες σχετικά με την έγκαιρη προσέλευση και ασφαλή μετακίνηση των μαθητών (π.χ. δρομολόγια ΚΤΕΛ, ωράριο λειτουργίας σχολείου) και ποια μέτρα προστασίας των μαθητών λαμβάνει η σχολική μονάδα (εφημερίες, απαγόρευση κινητών μέσα στην τάξη κλπ.)	1	2	3	4
18. Σχετικά με προγράμματα εξωδιδασκτικής υποστήριξης μαθητών που λειτουργούν μετά τη λήξη του κανονικού ωρολογίου προγράμματος όπως είναι η ενισχυτική διδασκαλία ή η πρόσθετη διδακτική στήριξη.	1	2	3	4
19. Σχετικά με βραβεύσεις και διακρίσεις των μαθητών του σχολείου	1	2	3	4
20. Πρακτικά των αποφάσεων του Δ/ντη και του Συλλόγου Διδασκόντων	1	2	3	4
21. Σχετικά με δυνατότητες παρέμβασης-συμμετοχής των γονέων στο σχολείο μέσω του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων	1	2	3	4
22. Πληροφορίες για τα προϊόντα που πωλούνται στο κυλικείο	1	2	3	4
23. Ποιοι οι οικονομικοί πόροι του σχολείου , ποιες ανάγκες καλύφθηκαν και ποιες οι τρέχουσες ταμειακές εκκρεμότητες	1	2	3	4
24. Σε τι κατάσταση είναι το σχολικό κτίριο ή τι επιδιορθώσεις/επισκευές έγιναν στο κτίριο κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς	1	2	3	4
25. Αν και πως μπορούν να συμμετάσχουν τοπικοί φορείς π.χ. ιατρικός σύλλογος, εμπορικός σύλλογος, τοπική ποδοσφαιρική ομάδα, πολιτιστικός σύλλογος σε εκδηλώσεις του σχολείου	1	2	3	4
<p><i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε σε τι από τα παρακάτω θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από τον δάσκαλο/καθηγητή του παιδιού σας;</i></p> <p>1=καθόλου δεν επιθυμώ, 2=θέλω λίγο , 3=θέλω πολύ , 4=θέλω πάρα πολύ</p>	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
26. Πως τα πάει το παιδί μου στο σχολείο	1	2	3	4
27. Πως μπορώ , ως γονέας, να βοηθήσω με τις σχολικές εργασίες , το παιδί μου από το σπίτι	1	2	3	4
28. Ειδοποιήσεις όταν η απόδοση του παιδιού μου πέφτει	1	2	3	4
29. Πως συμπεριφέρεται το παιδί μου απέναντι στους άλλους	1	2	3	4
30. Πως αξιολογείται και βαθμολογείται το παιδί μου στο συγκεκριμένο μάθημα δηλαδή πόσο μετράνε τα προφορικά, τα τεστ και οι εργασίες	1	2	3	4
31. Ποιες είναι και για πότε έχουν προγραμματιστεί οι δραστηριότητες, εκπαιδευτικές επισκέψεις, εκδρομές , γραπτές εξετάσεις στην τάξη του παιδιού μου	1	2	3	4

<p><i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε σε τι από τα παρακάτω θα προτιμούσατε να ενημερώνεστε από το σχολείο του παιδιού σας;</i></p> <p>1=καθόλου δεν επιθυμώ, 2=θέλω λίγο , 3=θέλω πολύ , 4=θέλω πάρα πολύ</p>	καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ	θέλω πάρα πολύ
32. Αν και πως μπορώ να προσφέρω εθελοντικά βοήθεια ή να συμμετάσχω σε δραστηριότητες της τάξης του παιδιού μου π.χ. γιορτές , επισκέψεις εκτός σχολείου	1	2	3	4

VI. ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο όρος **Τ.Π.Ε.** αναφέρεται στους υπολογιστές και όλες τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση, την επεξεργασία και τη μετάδοση πληροφοριών (βίντεο, εικόνα, ήχος, κείμενο) όπως π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email), Skype, ιστοσελίδα, μήνυμα στο κινητό, internet , facebook κλπ.

33. Παρακαλώ τσεκάρετε ✓ μόνο ένα από τα ακόλουθα για να περιγράψετε πόσο καλοί είστε στη χρήση Τ.Π.Ε. για να επικοινωνήσετε με άλλους.

Καθόλου Αρχάριος Μετρίου επιπέδου Προχωρημένος

VII. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ ΚΑΙ Τ.Π.Ε.

<p><i>Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με καθένα από τα παρακάτω:</i></p> <p>1= Διαφωνώ απόλυτα 2= Διαφωνώ 3=Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ 4= Συμφωνώ 5= Συμφωνώ απόλυτα</p>	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ απόλυτα
34. Διαβάζω συχνά περιοδικά σχετικά με υπολογιστές ή άλλες πηγές πληροφοριών που περιγράφουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης π.χ. Facebook ή γενικά το Ίντερνετ και τις εφαρμογές του	1	2	3	4	5
35. Ξέρω πώς να επαναφέρω αρχεία, φωτογραφίες, βίντεο που προηγουμένως διέγραψα από τον υπολογιστή μου	1	2	3	4	5
36. Ξέρω τι είναι Facebook	1	2	3	4	5
37. Ξέρω τι είναι μια ιστοσελίδα	1	2	3	4	5
38. Ξέρω πώς να «μπω» σε μια ιστοσελίδα στο Ίντερνετ .	1	2	3	4	5
39. Ξέρω τι είναι ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)	1	2	3	4	5
40. Γνωρίζω τα βασικά πάνω στους υπολογιστές	1	2	3	4	5
41. Χρησιμοποιώ τακτικά έναν υπολογιστή για να βλέπω βίντεο από το Ίντερνετ	1	2	3	4	5

42. Είμαι καλός στο να χρησιμοποιώ υπολογιστές.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

VIII. ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΓΟΝΕΑ / ΚΗΛΕΜΟΝΑ

<i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τότε ποιους από τους παρακάτω τρόπους θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσει το σχολείο των παιδιών σας με εσάς;</i>		καθόλου δεν επιθυμώ	θέλω λίγο	θέλω πολύ παραπονε	πολύ
1= καθόλου δεν επιθυμώ	3= θέλω πολύ				
2= θέλω λίγο	4= θέλω πάρα πολύ				
43. επιστολή-γράμμα (ταχυδρομείο)		1	2	3	4
44. email (ηλεκτρονικό μήνυμα μέσω Ίντερνετ)		1	2	3	4
45. e-newsletter (εβδομαδιαίο ενημερωτικό δελτίο που στέλνεται ηλεκτρονικά στον υπολογιστή σας ή το κινητό σας και αναφέρει όλες τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις που συνέβησαν στο σχολείο κατά τη διάρκεια της εβδομάδας)		1	2	3	4
46. Facebook (ιστοσελίδα στο Ίντερνετ όπου με εγγραφή γίνεσαι μέλος μιας ομάδας π.χ. σχολική κοινότητα, και μπορεί κανείς να βλέπει/στέλνει/λαμβάνει μηνύματα, φωτογραφίες, βίντεο, άρθρα σχετικά με δραστηριότητες και θέματα του σχολείου που «ανέβασαν» άλλα μέλη-φίλοι)		1	2	3	4
47. Skype (μέσω Ίντερνετ, οθόνης, μικροφώνου, ηχείων υπολογιστή παρέχεται η δυνατότητα να δει, να μιλήσει και να ακούσει κανείς από τον υπολογιστή του σπιτιού του ένα άλλο άτομο σε πραγματικό χρόνο)		1	2	3	4
48. σχολική ιστοσελίδα (webpage) (επίσημος σχολικός ιστότοπος όπου ελεύθερα, μέσω Ίντερνετ, μπορεί ο γονέας να παρακολουθεί ανακοινώσεις, άρθρα, φωτογραφίες, βίντεο, κείμενα παρουσίασης σχολικών γιορτών, αποφάσεις, εκδηλώσεις, δράσεις που αναρτούν («ανεβάζουν») οι υπεύθυνοι της σχολικής μονάδας)		1	2	3	4
49. parent portal (μόνο για γονείς με κωδικούς ασφαλείας- passwords) (δυνατότητα-υπηρεσία μέσω της σχολικής ιστοσελίδας (Ίντερνετ) να μπορεί ο γονέας με αυστηρά προσωπικούς κωδικούς ασφαλείας να έχει πρόσβαση σε βαθμούς, διαγωνίσματα, τεστ και παρατηρήσεις που αφορούν την επίδοση του παιδιού του)		1	2	3	4
50. Πρόσωπο με πρόσωπο (συζήτηση από κοντά με τον εκπαιδευτικό)		1	2	3	4
51. Με ανακοινώσεις σε τοπική εφημερίδα		1	2	3	4
52. Κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων γονέων, στο χώρο του σχολείου, όπως π.χ. οι συναντήσεις κάθε τετραμήνου για ενημέρωση προόδου του μαθητή και επίδοση βαθμολογίας		1	2	3	4
53. Κατά τη διάρκεια των σχολικών εκδηλώσεων όπως είναι θεατρικές παραστάσεις, σχολικές γιορτές, ενημερωτικές ομιλίες		1	2	3	4

<i>Αν είχατε τη δυνατότητα να επιλέξετε τότε ποιους από τους παρακάτω τρόπους θα προτιμούσατε για να επικοινωνήσει το σχολείο των παιδιών σας με εσάς;</i>		ΚΑΘΟΛΟΥ	δεν επιθυμώ	Θέλω λίγο	Θέλω πολύ	απόλυτα	πολύ
1= καθόλου δεν επιθυμώ	3= θέλω πολύ						
2= θέλω λίγο	4= θέλω πάρα πολύ						
επιστημόνων							
54.	Προσωπική ιστοσελίδα ή ιστολόγιο (blog) του εκπαιδευτικού δηλαδή ηλεκτρονικό ημερολόγιο του εκπαιδευτικού στο οποίο οι γονείς , μέσω Ίντερνετ, μπορούν να δουν το υλικό του μαθήματος που διδάσκει ο δάσκαλος/καθηγητής κάθε μέρα, τις ασκήσεις , τις επόμενες εργασίες των μαθητών και μπορούν οι γονείς να στείλουν σχόλια προς τον εκπαιδευτικό	1	2	3	4		
55.	τηλέφωνο ή μήνυμα στον τηλεφωνητή του σπιτιού	1	2	3	4		
56.	sms (αποστολή μηνύματος στο κινητό τηλέφωνο)	1	2	3	4		
57.	class website (ιστοσελίδα της τάξης όπου αναρτώνται και είναι σε κοινή θέα το υλικό των μαθημάτων της τάξης, οι δραστηριότητες-εργασίες των μαθητών της τάξης κλπ.)	1	2	3	4		

ΙΧ. ΤΕΛΙΚΑ ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ

Πόσο σίγουροι είστε (ή πόσο πιστεύετε) ότι :

το να χρησιμοποιήσετε συσκευές/εργαλεία/εφαρμογές που σας επιτρέπουν να λαμβάνετε και να στέλνετε ηλεκτρονικά μηνύματα προς το σχολείο, να λαμβάνετε γραπτά μηνύματα (sms) στο κινητό σας από το σχολείο, να μπορείτε να προβάλετε, μέσω Ίντερνετ, άρθρα, φωτογραφίες , βίντεο σχολικών εορτών και δραστηριοτήτων που συμμετέχει το παιδί σας,

	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΙΓΟΥΡΟΣ		ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ						
	↓				↓					↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
58. βελτιώνει την ποιότητα επικοινωνίας σας με το σχολείο.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
59. αυξάνει την αποτελεσματικότητα σας στην επικοινωνία σας με το σχολείο	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
60. είναι χρήσιμο στην επικοινωνία σας με το σχολείο	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
61. αυξάνει την επικοινωνία σας με το σχολείο	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
62. δεν απαιτεί μεγάλη προσπάθεια και σκέψη	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΙΓΟΥΡΟΣ		ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ						
	↓				↓					↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
63. είναι κάτι εύκολο	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
64. κάνει την επικοινωνία με το σχολείο ευκολότερη	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Αν είχατε στο σπίτι ή στο χώρο δουλειάς συσκευές/εφαρμογές/εργαλεία που σας επιτρέπουν να λαμβάνετε και να στέλνετε ηλεκτρονικά μηνύματα προς το σχολείο, να λαμβάνετε γραπτά μηνύματα (sms) στο κινητό σας από το σχολείο, να μπορείτε να προβάλετε, μέσω Ίντερνετ, άρθρα, φωτογραφίες, βίντεο σχολικών εορτών και δραστηριοτήτων που συμμετέχει το παιδί σας, πόσο σίγουροι είστε (ή πόσο πιστεύετε) ότι:

	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΙΓΟΥΡΟΣ			ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΙΓΟΥΡΟΣ			ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ			
	↓			↓						↓
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
65. θα σας γεννιόταν η διάθεση να τις χρησιμοποιήσετε για να επικοινωνήσετε με το σχολείο										
66. τελικά πράγματι θα τις χρησιμοποιούσατε για να επικοινωνήσετε με το σχολείο										